I

Prima mea dezamăgire în dragoste

Prima mea dezamăgire în dragoste

virtual-project.eu

EDITURA ART

Prima mea dezamăgire în dragoste

Volum coordonat
de Laura Albulescu

Seria „Prima dată” este îngrijită de Laura Albulescu.

Redactor: Elvira Popescu

Tehnoredactor: Robert Antonescu

Design copertă: Ionuț Broștianu

Ilustrații copertă și interior: Andrei Gamarț

Tipărit la **Radin Print,** prin reprezentantul pentru România **4 Colours Advertising,**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Prima mea dezamăgire în dragoste / coord. De

Laura Albulescu. – București: Art, 2009

ISBN 978-973-124-450-1

I. Albulescu, Laura (coord.)

82-32=135.1

© Grupul Editorial ART, 2009, pentru prezenta ediție

„La începuturile iubirilor, dezamăgirile prompte
obişnuiesc a fi cele mai eficace remedii.”

Miguel de Cervantes, *Don Quijote de la Mancha*

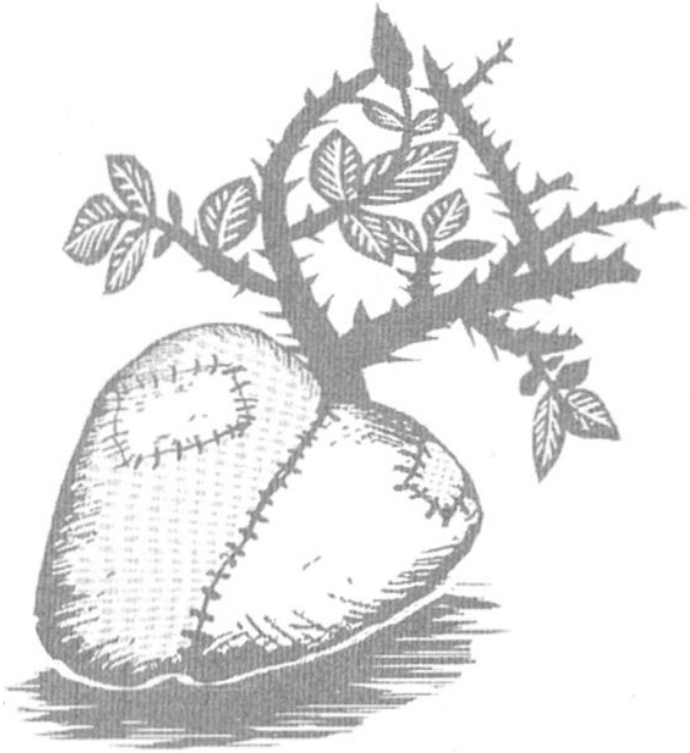

Doliul ne șade bine

Prefață

„Când ai inima frântă, toate punțile s-au rupt:
nimic nu mai contează.
Este sfârşitul fericirii şi începutul păcii.”
George Bernard Shaw

Spaniolii se pot lăuda că au un cuvânt care închide toată complexitatea conceptuală a „dezamăgirii” şi a „deziluziei” (şi ceva în plus): *desengaño.* Am spus „şi ceva în plus” pentru că nu degeaba *desengaño* figurează în *Dicționarul conceptelor intraductibile*[1]. De altfel, spaniolul *desengaño* este pentru dezamăgire şi deziluzie ceea ce este portughezul *saudade* – alt cuvânt intraductibil – pentru nostalgie şi dorință. Meritul ambilor termeni constă în faptul că acoperă semantic ambivalența trăirilor pe care le descriu, că reunesc, altfel spus, suferința şi plăcerea, plasându-se cumva dincolo de bine şi de rău exact prin acel ceva-în-plus. *Saudade* nu se suprapune peste o stare de rău, peste o indispoziție a ființei, un *malaise,* ci înseamnă, deopotrivă, bucurie şi angoasă. Dezamăgirea, aşa cum se conjugă ea în *desengaño*, nu este numai amărăciune sau eşec, ci se transformă într-un elogiu adus vieții. Ei bine, despre astfel de dezamăgiri este vorba în volumul de față.

Dezamăgirea în dragoste este bună. Mai mult, e un exercițiu aproape obligatoriu. Se spune că orice copil trebuie să învețe, în doze mici, ce înseamnă frustrarea, să simtă şi să integreze gustul privării. Să înțeleagă că dorințele lui nu-i vor fi întotdeauna satisfăcute, că lumea în care s-a trezit aruncat nu se grăbeşte mereu, ca o mamă grijulie, să-i facă pe plac. Dacă nu asimilează această lecție vitală, copilul se va transforma într-un inadaptat veşnic frustrat şi agresiv, într-o ființă amputată emoțional, intolerantă la frustrare, mult mai vulnerabilă şi mai expusă decât cei care au trecut

examenul. Prin urmare, dezamăgirea în dragoste este un ingredient necesar în dezvoltarea inteligenței emoționale.

Ştim cu toții că dezamăgirea subîntinde distanța – variabilă – dintre iluzie (sau proiecție) şi realitate. De regulă, raportul ascultă de un determinism destul de mecanic: dezamăgirea este direct proporțională cu cantitatea de iluzie investită în obiectul dorinței. Până într-un punct. Excesul răstoarnă ecuația: cine îşi injectează o supradoză de iluzie – iar iluzia poate fi un drog – devine imun. Devine indezamăgibil pentru că iluzia proliferantă înghite realitatea, atrofiind-o până la dispariție, cele două capete ale axei ajungând să se întâlnească şi să se unească într-un punct. De aceea, poate, prototipul livresc al celui imposibil de dezamăgit în dragoste este Don Quijote. Dar în viața reală – deşi e foarte posibil ca fiecare dintre noi să fi avut Dulcineea lui – puțini pot fi Don Quijote până la capăt, după cum lasă să se înțeleagă rata divorțurilor, de pildă. Firește, la relativ acelaşi rezultat se poate ajunge şi invers, prin răsturnarea raportului: unul dintre efectele cinismului îl reprezintă anularea iluziilor şi, implicit, absența dezamăgirii (să fie Sade?).

Dar universalitatea unei experiențe ca dezamăgirea în dragoste rezidă tocmai în faptul că cei mai mulți dintre noi, neavând nici vocație autentică de Don Quijote, nefiind nici cinici de profesie, bântuie undeva pe intervalul dintre iluzie/amăgire şi realitate. Şi suntem, slavă Domnului, des amăgiți şi dezamăgiți, căci distanța dintre iluzie şi realitate se dovedeşte de multe ori mai mare decât ne-am fi închipuit.

Spre deosebire de dragoste, plasată îndeobşte sub zodia inefabilului, care refuză cu obstinație să facă obiectul unei explicații, dezamăgirea în amor suportă un ochi clinic. Fenomenologie şi explicație. Este momentul dezvrăjirii, al dezorbirii, al lucrurilor cu un contur precis. O frugală

anamnează scoate imediat la iveală motivul dezamăgirii şi, de multe ori, gustul amar pompat de frustrarea cu care te trezeşti în brațe are tendința de a face tuşele şi mai apăsate. Dar, la fel cum există o *ars amandi,* putem concede că există şi o artă de a trăi dezamăgirea amoroasă. Unii o consumă crud, alții gătit (dacă suntem de acord că putem vorbi şi de o antropologie a dezamăgirii). Unii o trăiesc ca *amorfati,* alții se revoltă, unii ca doliu, alții ca melancolie (cum ar spune cei care citează din Freud ca din Pagini Aurii).

Pe scurt, unii o fac cu stil, iar doliul le şade foarte bine.

ANEXĂ

Studiu de caz

Un prieten se întreba recent care o fi media de vârstă caracteristică pentru experiențe ca: prima beție, arborarea primilor blugi, prima dezamăgire în dragoste.

Problematizarea m-a entuziasmat spontan. Am lansat ipoteza că dezamăgirea în dragoste are media cea mai mică dintre cele trei, iar beția, media cea mai ridicată. Mi s-a părut amuzant să-mi verific bănuiala a doua zi. Aşa că m-am apucat să cercetez şi am recitit textele din antologia de față cu un ochi de contabil. Am făcut fişe. Nu a fost uşor peste tot. Unii autori dădeau ani concreți, aşa că aveam nevoie de anul naşterii. Aş fi putut să-i întreb, fireşte, dar se ducea naibii tot farmecul investigației. Aşa că am abuzat de statutul meu de editor şi, recunosc, am făcut ceva reprobabil: am scormonit după CNP-urile împricinaților în contractele încheiate pentru publicarea volumului.

Rezultatul cercetării mele arăta, într-o primă fază, ca o listă de cumpărături: nume – cifră (gen: Matei Pleşu – 3!!!). Mă distram, dar mi s-a părut că ar fi cazul să mă dedic unui demers mai complex, să îmbin cantitativul cu calitativul. Prin urmare, am încropit un tabel:

Subiect	**Vârsta la care a avut loc experiența**	**Crud sau gătit/ Doliu sau melancolie**	**Observații/ Comentarii**
Marius Chivu	18 ani	gătit/doliu	a dat dedicații la Radio Metronom
Raluca Dincă	15 ani	gătit/melancolie	știe multe șlagăre
Şerban Foarță	(împlinea) 14 ani	gătit/melancolie	este el
Bogdan Ghiu	nu vrea să spună	gătit până la carbonizare/ melancolie	tendințe accentuate spre masochism, tare citatul din Lacan

Adela Greceanu	12 ani	gătit/melancolie	nu mi-aș fi imaginat că a jucat handbal
Mugur Grosu	incertă	crud (deși nu bag mâna-n foc)	practică antropofagia cu talent
Augustin Ioan	7-8	gătit/doliu	cumpătat
Luminița Marcu	18 ani	gătit/doliu	face poze și – am suspectat-o că e gemeni
Mitoș Micleușanu	4 ani	gătit/doliu	pare un bun cunoscător al psihologiei feminine
Ada Milea	indecidabil	crud/melancolie	registru sfâșietor bine controlat
Matei Pleșu	3 ani!!!	indubitabil crud/doliu	naturalist, talent de scriitor
Antoaneta Ralian	10 ani	bine gătit /doliu	înduioșător impecabil documentată
Johnny Răducanu	18 ani	crud/doliu	interesantă filozofie *sui-generis* a glandelor, am râs
Ionuț Sociu	24 ani	și-și /melancolie	e microbist iubita lui se culcă devreme
Cecilia Ștefănescu	12 ani	gătit/doliu	un pletos + un pitic + ochi verzi = un blond ciolănos
Iulian Tănase	7 ani (deși pare a fi „nu știu, nu sunt din localitate”)	nu-mi dau seama	n-a fost niciodată dezamăgit hm... dubios
Stelian Țurlea	24-25?	gătit/ doliu	iasomia are un efect devastator
Constantin Vică	14 ani	gătit/doliu	tendințe autoflagelante mascate de autoironie

Vârsta medie la care subiecții[2] au înțeles ce înseamnă sfârşitul fericirii şi începutul păcii este, aşadar, 13 ani. (Distribuția pe sexe este bună: 6/6.) Nu-mi dau seama dacă mi s-a confirmat sau nu ipoteza. Tind să cred că este mai puțin important. Pentru că am descoperit în timpul acestor calcule că aveam în față între 750-770[3] de ani trăiți.

Laura Albulescu

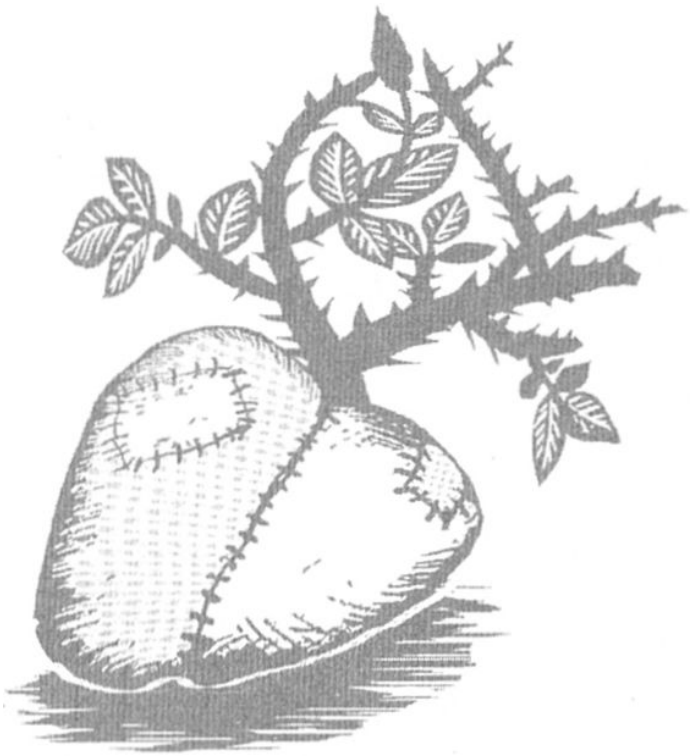

Marius Chivu

Chivis (file de jurnal)

29 septembrie [1996]. Când am ajuns la chef, am căutat-o trecând prin toate camerele până am ajuns pe balcon. Când ne-am întâlnit, a zâmbit şi am ştiut că era a mea. Trebuia să ajungă acasă până-n 12 şi, cum verişoara lui B. îmi oferise o mie de lei să iau taxiul şi să aduc de-acasă CD-ul cu Prodigy, i-am propus să meargă cu mine. Era ora 11, aşa că am trecut mai întâi pe la ai ei să-i convingem să o mai lase la chef. După o jumătate de oră de tratative, am reuşit să scoatem ora 2 şi am plecat cu taxiul spre Ostroveni. I-am dat carnețelul. Era tare nerăbdătoare să citească. Când am ajuns la mine, am stins toate luminile şi am dat drumul la televizor. Pe MTV era concert unplugged Tori Amos. Ea se aşezase pe pat, iar eu m-am aşezat pe jos, pe covor. I-am zis că asta e, a venit momentul, ea a zâmbit şi a zis că pariul e pariu, şi-a dat jos bluza (nu avea nimic pe sub ea) şi avea o aluniță pe sânul drept, asortată la pantalonii ei de piele maro... Ne-am lăsat pe covor în fața televizorului, am povestit şi am râs o oră întreagă (tocmai se dăduse ceasul înapoi). Când am ajuns la chef era ora 11:45, am dansat toate blues-urile cu ea, iar pe la 2 am dus-o acasă şi am mai rămas în gang, nu ne puteam termina cu săruturile. Azi am avut în cap numai *Since I don't have you.*

10 octombrie. În pauza de după ora de mate, m-am apropiat de ea când ştergea tabla, m-am lipit de fundul ei şi am întrebat-o dacă nu-şi vrea înapoi dinții rămaşi în gâtul meu (mi-a rămas un mare semn pe gât). Ea a sărit într-o parte, mi-a pus mâna în gât, mi-a zis „nebunule, ne vede lumea!", apoi m-a întrebat dacă sunt singur acasă. Am chiulit de la istorie şi, când am ajuns acasă, surpriză, mama nu plecase încă la dentist. I-am dat caseta cu Simon & Garfunkel, mama ne-a adus nişte prăjituri, am vorbit cu toții de toate, apoi mama a

plecat să se schimbe şi am început să ne sărutăm în mare linişte cu urechile ciulite la uşa de la dormitor...

8 noiembrie. Trebuia să merg la spital să-mi schimb pansamentul şi am luat-o cu mine. În autobuz, eu îmi vârâsem mâinile în buzunarele paltonului ei, ea şi le băgase în buzunarele de la spatele blugilor mei. Între noi, bara de autobuz de care ne proptiserăm capetele. M-a întrebat dacă mai ţin minte primul nostru sărut, cel din ianuarie de la ziua lui D., apoi mi-a povestit şi cum era îmbrăcată. Uitasem, deşi n-au trecut decât doi ani.

16 noiembrie. M-a invitat la botezul ei. În faţa bisericii (i-am cumpărat nişte garoafe roşii), mă aştepta tatăl ei. Când am intrat, nici n-am văzut-o; se botezau mai mulţi, iar ea era undeva în spate. M-am aşezat lângă frate-su. Am urmărit curios toată ceremonia botezului: ea, îmbrăcată într-o robă albă, băgată până la brâu în bazinul cu apă plasat sub amvon, pastorul care a scufundat-o lăsând-o pe spate şi acoperindu-i nasul cu o batistă... Apoi mama ei aşteptând-o cu un prosop. Toată ziua fusesem destul de speriat, îmi imaginam că va face cine ştie ce legământ de castitate. Crezusem că am pierdut-o acum cu botezul. N-am vorbit toată ziua, dar pe seară am trecut pe la ea şi ne-am dus la capela de pe dealul din spatele Episcopiei. Am zis ca de-aici înainte să fie locul nostru secret. Am stat o grămadă, am povestit despre copilărie, ne-am sărutat... Când am coborât de pe deal, mi-a rupt un trandafir alb din curtea Episcopiei. În faţa blocului, tatăl ei repara maşina purtând o căciuliţă colorată pe cap. Tocmai se ciocnise cu o căruţă. La plecare, ne-am înţeles ca, atunci când o să-nflorească teiul, să vină la mine să dormim pe balcon.

19 noiembrie. A venit la mine, ne-am uitat pe MTV, pe pozele de la Voineasa (mi-a dăruit un album cu fotografii de când era ea mică), i-am citit

din scrisorile pe care mi le scria tata când era plecat în Irak...

22 noiembrie. Azi eram de serviciu pe şcoală şi când m-am dus în clasă m-a întâmpinat Ilici cu „lasă-mă să te iubesc”. Nu m-am prins şi am dat să trec de el, dar apoi a zis: „Chestia asta o citea Copilu dintr-un carneţel.” Eu am îngheţat, iar el a început să râdă şi să facă bâză. A apărut apoi şi Copilu: „Bă, tu eşti nebun! Dădeam paginile şi numai poezii. Când naiba le-ai scris?” „Ce fraier eşti, n-ai recunoscut nici măcar o poezie: sunt de Sorescu.” Mă simt îngrozitor de umilit, pentru prima dată îmi e ruşine de poeziile mele, la şcoală mi-aş fi dorit să fie ale altcuiva... Toată vina e a ei. De ce naiba a venit cu carneţelul la şcoală şi cum a ajuns în mâna lui Copilu? La sfârşitul orei, s-a proptit în uşă, îi lăsa pe toţi să iasă, numai pe mine nu. Voia să-şi ceară scuze, dar i-am spus doar „721671” şi am plecat. Parcă dădea să plângă. M-a sunat pe seară, dar n-am fost acasă.

24 noiembrie. Şi-a cerut iertare pentru carneţelul cu poezii ajuns în mâinile lui Copilu. „De ce l-ai luat cu tine la şcoală?” „Ca să nu-mi mai fie dor de tine în timpul orelor.” Off!

27 noiembrie. „O iubeşti mult?”, m-a întrebat azi maică-sa când m-am dus s-o iau la film. „Pe Dumnezeu ar trebui să-l iubeşti atâta. Când te vei căsători, va trebui să-L iubeşti pe Dumnezeu cel mai mult, apoi soţii şi copiii şi pe urmă părinţii.” I-am spus că eu o să-i iubesc pe toţi la fel, că sunt iubiri diferite... Am plecat cu ea destul de târziu şi, când am ajuns în stradă, m-a sărutat. Avea în gură vreo şase-şapte stafide.

29 noiembrie. Azi am făcut două luni şi două zile de când suntem din nou împreună. A venit la mine după şcoală... Ne-am dezbrăcat pe covor (sutienul şi chiloţii ei aveau modelul cu pătrăţele albe şi bleumarin al uniformei de şcoală generală), i-am citit noile poezii şi ea a început să plângă. După ce s-a liniştit, mi-a citit din *Cântarea*

Cântărilor. Avea în rucsac o Biblie micuță. Când s-a făcut întuneric, am aprins veioza... La radio erau The Cranberries cu *When you're gone,* am vorbit de căsătorie, să facem mulți copii, sex în fiecare zi... S-a plâns că la şcoală, când se apropie de mine, eu plec. „Tu vorbeşti – i-am zis –, nici nu ai curaj să te sărut în clasă?" „Ba am, dar ce vrei, să ne aprindem paie în cap?!" Tresar la fiecare telefon care sună, sper să fie ea. Doamne, cât o doresc!

2 decembrie. Azi, după teza la mate, aveam informatică şi am chiulit. Ne-am dus în parc. Am plecat mai întâi eu, apoi a ieşit şi ea. Copilu comenta: „Gata! Pleacă Chivis, pleci şi tu!" Era pustiu în parc. Era şi frig. Ea s-a urcat cu picioarele pe un leagăn şi imediat au apărut nişte gardieni să ne amendeze. N-aveam buletinele la noi şi eu le-am dictat o adresă greşită. Am râs tot drumul până la şcoală, când în curte a apărut V., şi eu am vrut să-i dau drumul la mână, dar ea m-a ținut strâns şi aşa am intrat în clasă: ținându-ne de mână. Îmi transpirase mâna. Cred că deja se prinsese toată lumea, numai noi doi chiuliserăm la informatică, oricum toți băieții (Bici, Cracker, Senatoru, Lebădă, Ungurianu, toți) au sărit pe mine că de când suntem combinați, fetele o înconjuraseră pe ea... La oră, profa de merceologie ne-a corectat tezele, iar ea a venit la noi în bancă. C. s-a mutat, la fel şi V. (L. l-a luat pe sus), şi, după ce am rămas singuri, ne-am luat de mână şi am pus amândoi capul pe bancă uitându-ne unul la altul. Toată clasa ne privea pe furiş. E cool să nu mai trebuiască să ne ascundem... Pe seară m-a sunat şi am aiurit la telefon vreo două ore. Îl auzeam pe tatăl ei cum strigă la ea să mai închidă telefonul ăla...

3 decembrie. Când m-am întors din pauză, am găsit pe penar scris cu pixul: „te iubesc".

6 decembrie. Azi a fost Moş Nicolae. După ore, am fost în parc şi i-am înnodat dintr-un fir de iarbă un inel. Mi-a făcut şi ea unul. Cum am ajuns

acasă, m-a sunat şi mi-a citit la telefon câteva poezii de dragoste dintr-o antologie străină. De Crăciun o să-i spun că o iubesc. Până seara inelul s-a uscat, dar a rămas frumos.

8 decembrie. De dimineață m-a sunat unchiu-meu să-mi spună că ai mei nu vin până luni de la țară şi că, dacă vreau să mănânc ceva gătit, să trec pe la ei. Am chemat-o. Trebuia să se ducă la cursul de engleză de la biserică, dar a sunat o colegă s-o acopere. Am mâncat ciocolată, i-am citit poeziile mele cele noi (ieri-noapte a murit Marin Sorescu), şi ea m-a întrebat câtă metaforă e în versurile mele şi cât adevăr. I-am spus că metaforele *sunt* adevăr. Apoi mi-a vorbit din nou despre complexele ei. Dar e atât de bună, atât de frumoasă, cum de nu se vede!? I-am dat cățelușul de sticlă pe care trebuia să i-l dau de Moş Nicolae. L-a botezat Sufletel.

10 decembrie. Azi la ora de istorie (am stat cu ea în banca fetelor), mi-am strecurat mâna pe sub bluza ei şi am ținut-o toată ora acolo, pe piele.

14 decembrie. Am aşteptat-o douăzeci şi două de minute lângă brad, în tot acest timp ea aşteptându-mă la ceas. Am plecat spre casă enervat şi m-am întâlnit cu ea lângă telefonul public de la Romarta: mă suna acasă. Ne-am certat reciproc, apoi ne-am împăcat, am băut o cola la Calypso şi am râs tot drumul spre casă. Mama ei n-a vrut s-o lase să vină la mine să facem bradul, a zis că e un ritual păgân etc.

18 decembrie. Ai ei au plecat la țară şi a venit la mine să facem bradul. În timp ce puneam vată pe crengi, la MTV era *Unbreak my heart* (Tony Braxton). Ne-am sărutat, am râs, mama ne-a adus sendvişuri, iar pe la patru am dus-o la cursul de engleză. Ne-a ieşit un brad frumos. La un moment dat, noi ne sărutam, şi ea numai ce s-a desprins de mine şi a prins bradul în ultima clipă înainte să cadă. L-am legat de calorifer cu cordonul de la capotul mamei.

24 decembrie. Pentru că azi e Sfânta Eugenia, i-am dat o dedicație la Radio Metronom: Rod Stewart, *Baby Jane* (eu cerusem *Someone like you,* deh...). Pe seară ne-am întâlnit în centru după ce iar am aşteptat-o douăzeci de minute. Ningea grămadă. Ne-am dus la poştă şi-am sunat toți colegii al căror număr de telefon ni-l aminteam, apoi am mers în Parcul Zăvoi (parcul gol şi zăpada neatinsă), m-am luptat cu ea s-o arunc în lac de pe pod!, ne-am scuturat brazi în cap, i-am recitat din Shakespeare, am îngenuncheat, i-am spus c-o iubesc (pentru prima oară de când suntem din nou împreună) şi am scos orhideea înghețată din geacă. Cinci minute n-a zis nimic, apoi a adăugat că mă iubeşte şi ea. Ne-am bătut cu zăpadă, ne-am tăvălit, apoi ne-am culcat pe pereții bazinului. I-am dăruit gorila de pluş, a început să râdă şi să mă sărute. A botezat-o Mî. Când am ajuns la Union, nu veniseră decât D., Ş., V. şi P.; apoi ne-am dus cu toții la o bătaie cu zăpadă în Parcul „Mircea cel Bătrân". Mi-am rupt geaca de fâş sărind peste un gard viu în timp ce mă alergau cu toții, eram fleaşcă şi roşii la față... Obosită, şi-a rezemat capul de un panou, şi atunci toată zăpada de deasupra i-a căzut pe față. Am râs de ne-au lăsat picioarele. Când am ajuns acasă, am sunat-o. Azi totul a fost aşa cool!

5 ianuarie [1997]. Zilele petrecute la țară, să mor de dor, nu alta. Ne-am revăzut la capelă. Abia am ajuns din cauza zăpezii. „Hai să ne rugăm", a zis, şi ne-am rugat pentru tot ce ne-a trecut prin cap. „O să te saturi vreodată de mine?" „Ntz, niciodată!" Mi-a zis că e cea mai fericită perioadă din viața ei. „Am un sentiment de veşnicie", a mai zis.

7 ianuarie. Am stat împreună la şcoală. Nici n-am făcut ore, ne-am sărutat tot timpul. Mi-a dat şapca şi am purtat-o eu câteva zile. Ne-am redeclarat iubirea etc. Pe la 11, m-a sunat: „Te iubesc, te iubesc, te iubesc, te iubesc."

17 ianuarie. Înainte de ora de română, intraseră cu toții în clasă, doar noi rămăseserăm afară pe culoar, rezemați de uşă. Ne sărutam şi când mai deschidea câte unul uşa îi ziceam: „Băi, nu ne mai deranjați, bateți la uşă când ieşiți!”... Nu se vedea nici un profesor venind de la cancelarie şi, în timp ce ne sărutam, apare din stânga, dinspre scările elevilor, profa. Ne-am fâstâcit: „Vă rugăm să ne scuzați, n-o să se mai întâmple!” „Nu face nimic, mie îmi plac îndrăgostiții. Am mai avut cupluri şi în alte clase şi i-am încurajat... Numai să fie dragoste mare şi frumoasă.” „Păi, este!”, a zis ea, iar eu am adăugat: „Şi de mult.” „A, este bine aşa!”, a zis profa şi ne-a deschis uşa. Când am intrat, toată clasa a-nceput să râdă. În pauză, ne-a zis D.: „Băi, avea profa un aer complice!...”

20 ianuarie. Azi mi-a zis că ai ei au decis să se mute cu toții în Canada peste o jumătate de an. Parcă am murit. Sunt un tip realist şi rațional, dar şi aureolat de un vis... Cam atât cu visul despre veşnicia noastră.

24 ianuarie. Zilele astea am ignorat-o, m-am simțit mizerabil, la şcoală nu ne-am sărutat, n-am privit-o, n-am vorbit prea mult, iar când am sunat-o mi-a spus că s-a simțit dată la o parte. M-am făcut că nu înțeleg şi ne-am împăcat rece. După şcoală, am vorbit cu L. şi am ajuns la o grămadă de concluzii. Poate o să le scriu aici.

26 **ianuarie.** Duminică am ieşit iar în parc şi, pentru că-şi prinsese ecusonul cu „Liceul Economic” pe picior, jos, lângă gleznă, am făcut-o snoabă, fără să vreau. Mi-a părut rău, dar ce să mai fac? S-a supărat. O s-o sun mai încolo.

3 februarie. De ce simt oare că nu discutăm îndeajuns? Când vorbim, spunem numai banalități, copilării, prostii, drăgălăşenii, „stupizenii”, cum zice ea... Aş vrea să avem şi momente de tristețe împreună, sunt sigur că ne-am da seama mai bine de cei care suntem, de ceea ce avem. Ar trebui s-o

iubesc pur şi simplu? Dar nu pot să nu analizez. Sunt chiar atât de critic încât nu mai văd adevărul?

7 februarie. E perfect când te întreabă o dată şi încă o dată dacă o iubeşti, căci ştii că e preocupată de iubire, ai certitudinea temerii ei că tu n-ai mai iubi-o, dar e dureros s-o vezi cum se îndoieşte de iubirea ta. Credeai că te cunoaşte atât de bine! S-ar putea să nu fii pe deplin înțeles sau chiar înțeles greşit. Pentru că eşti altfel... De unde atâta incertitudine într-o coexistență perfectă cu o imensă pasiune!? Zilele astea am simțit că poate nu suntem chiar făcuți unul pentru celălalt. Că există multe deosebiri. Dar o iubeşti? Da, o iubesc.

10 februarie. Aş vrea să pot discuta mai mult cu ea. Când reuşim să fim singuri, fie n-avem prea mult timp, fie nu ne putem abține de la tăvăleală. Nici nu ştiu ce visează ea mai departe, ce vrea de la ea, cum vede relația noastră, ce crede că e.

13 februarie. Am căutat prin tot oraşul un inel de argint pentru Valentine's Day. M-am împrumutat de bani la D., V. şi L., dar fie nu găseam mărimea potrivită, fie nu-mi plăceau modelele. Până la urmă, i-am luat o brățară superbă.

17 februarie. Poate mâine ne întâlnim. Mi-e dor de ea. Am sunat-o şi a rămas să ne vedem la 5:30. Am aşteptat-o până pe la 6, apoi am plecat, iar când am ajuns acasă, vorbise deja la telefon cu tata. Apoi a mai sunat o dată, şi-a cerut scuze că n-a putut pleca din cauza alor ei care s-au apucat să facă mărțişoare. I-am spus că am ajuns să construiesc dialoguri imaginare cu ea, că vreau şi eu o zi întreagă numai cu ea... Mi-a zis că o să se revanşeze bla bla...

29 **februarie.** E plecată să vândă mărțişoare cu ai ei pe la Horezu, Călimăneşti... Am vorbit la telefon, era obosită şi am avut o conversație sterilă. Am mai aflat şi că luasem la olimpiadă doar 8:25, am fost supărat toată ziua.

4 martie. Aseară m-a sunat şi m-a întrebat dacă merg la banchet, ca să-şi facă rochie. I-am spus că nu merg, că ai mei nu prea au bani. Azi la şcoală am stat împreună, am glumit, ne-am sărutat, mi-a spus că e geloasă tot timpul când nu suntem împreună. Când suntem însă, nu face mai nimic. N-o mai înțeleg. În weekend pleacă iar.

8 martie. Azi iar n-a venit la şcoală, iar la telefon n-am dat de ea, a fost toată ziua la biserică.

14 martie. Săptămâna asta a trecut greu. A fost arțăgoasă, supărată tot timpul, s-a scuzat spunând că are probleme acasă, mi-a fost imposibil să-i intru pe sub piele, mi-a răspuns în doi peri, când voiam s-o ating, se retrăgea sau pretindea că o gâdil...

16 martie. M-a sunat, era veselă, mi-a spus că i-au trecut toate supărările, s-o iert, m-a rugat îndelung, apoi s-a lăsat păgubaşă... „Mi se pare mie sau se întâmplă ceva cu tine?”, a zis. M-am simțit bine că m-a sunat şi că starea mea o îngrijora.

20 martie. M-a sunat să-mi spună că merge la banchet, că a convins-o U., că merg şi V., D., Copilu, că va dormi acasă la A. etc.: „Am zis că, dacă se duc ăştia, să merg şi eu...” „Pentru ei te duci, dar pentru mine nu poți să rămâi!” „Dacă vrei, nu mă duc.” Nu puteam să-i spun să nu se ducă. Dar nici nu mi s-a părut corect să mă pună să aleg eu. Ca să petrecem o zi împreună nu are timp: sâmbăta merge la biserică, duminica face mărțişoare sau găteşte, în celelalte zile n-o lasă ai ei, dar pentru un rahat de banchet poate lipsi trei zile! Aş vrea să mă sune şi să mă întrebe dacă chiar credeam că s-ar fi dus la banchet fără mine, să mă facă prost şi să râdem.

27 martie. N-au lăsat-o ai ei să plece la banchet. Într-un fel, ne-am împăcat. După încă o discuție în contradictoriu. M-a certat că n-am mai sunat-o de mult...

29 martie. Am ieşit şi am urcat pe Capela. Am râs ca altădată. Mi-a povestit despre filmul educativ pe care o să-l facă la biserică, eu i-am povestit despre recrutare şi despre faptul că vreau să dau la Litere la Bucureşti... A zis că, da, Literele mi se potrivesc cel mai bine, apoi i-am cerut să-mi împrumute *Istoria...* lui Călinescu, dar a zis că mama ei sigur n-o să fie de acord.

7 aprilie. Prima zi de şcoală. Nu ne-am văzut de două săptămâni. M-am apropiat de ea rapid şi am sărutat-o fără nici un cuvânt. „Mă mai iubeşti?” Mi-a răspuns teatral cu un „da” intonat ca şi cum ar avea la sfârşit semnul întrebării. După ora de franceză, m-am dus la profă s-o întreb ceva şi atunci a trecut ea cu A. pe lângă catedră prostindu-se şi râzând pe nas. „Zăpăcită fată!”, a zis profa...

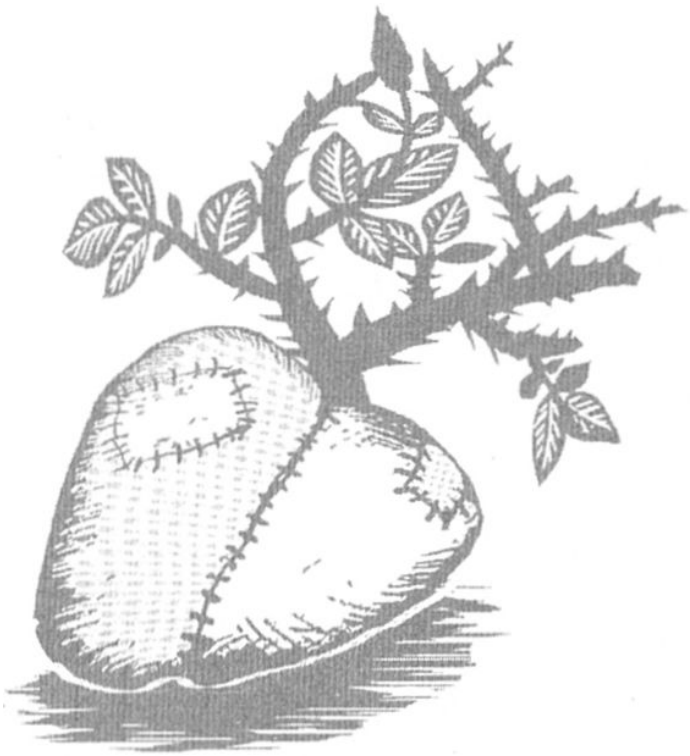

Raluca Dincă

Marile speranțe

N-ai înțeles nimic din frământările mele

Sunt o curcă plouată. Mă uit la mine şi mi-e târşă, vorba poetei. Visez la feți-frumoşi şi la cai verzi pe pereți. De când mă ştiu, mi-am închipuit, am visat şi cu ochii deschişi, şi cu ei închişi, mi-am făcut scenarii peste scenarii, am interpretat, am făcut hermeneutica fiecărei replici spuse într-o doară. Da, voiam o poveste, de fapt, Marea Poveste. Asta am şi făcut: am strâns dovezi, am scris, am păstrat ce mi s-a scris, am tezaurizat fiecare bilețel lăsat pe bancă, trimis prin colege, fiecare mail, fiecare sms, fiecare lucru-aducător-aminte, tocmai pentru a-mi țese povestea. Voiam să fie perfectă şi să dureze toată viața. Dar durează toată viața sau doare toată viața?

Fireşte că îndrăgostelile de fată cu nasul lung şi demodat îşi proiectau pe ecranul odăii mobilate în care-a stat un magistrat, printre frunze uscate, iluziile care se transformau după un timp în marile deziluzii care durau ani. Suspinam ani în şir după o himeră, după o neîmplinire, după o plăsmuire a mea despre mine şi despre *el.*

Nu m-a dezamăgit nimeni. M-am dezamăgit singură prin propriile amăgiri despre dragoste & co. Pe de o parte, cele „mari", idealul. Amăgirea că o să fie un *coup de foudre*, că durează de la batista parfumată („pusă la o fată") de la grădiniță până la surâsul ridat în lentele plimbări ca doi bătrânei simpatici încă înamorați prin parc. Amăgirea dragostei fericite (pentru că nu mai suportam în cărți, în filme, în spusele altora „suferința dureros de dulce" a iubirii nefericite). Amăgirea că iubeşti o dată-n în viață. Amăgirea că o să fiu fata unui singur băiat, femeia unui singur bărbat...

Pe de altă parte, cele „mici", ocazionale şi concrete. Scenariul era simplu: declicul se

producea, apoi veneau valuri-valuri zbaterile şi dezbaterile interioare şi, mai ales, exterioare:

„mă gândesc că de-aia a venit la mine
altfel nu cred, căci se uita aşa
da, ştiu, m-am fâstâcit
Iubire, bibelou de porțelan
nu trebuia să-i spun asta
totuşi, vedeam pe fața lui că vrea să rămân
am fost doi fluturi trăind doar pentru o zi, care-n zborul
lor s-au atins, când aripile şi-au deschis
nu l-am mai văzut
dar nu mi-l pot scoate din cap
cum era, cum se uita, cum ținea țigara
dar dacă... mai bine nu, lasă
cum ar fi să mă întâlnesc cu el acum, ar fi prea de tot...
îmi vine să vomit, am emoții, aşa fac
aseară l-am cunoscut pe V.
avea o privire, nu-ți poți imagina
am dansat, eram atât de aproape
am vorbit toată noaptea
cum ar fi dacă ar fi *el*
cred în tine, dulce şi senină fericire
l-am visat, să ştii, şi era, mă... Îl... ar fi prea frumos
aş iubi o lume lângă tine
cred că am înnebunit
nu, nu m-a sunat, aştept, deşi
da, ştiu, şi mie mi se părea că vrea
şi cum mi-a scris el atunci... ți-am arătat mesajul
tu ce-nțelegi când îmi spune că îi e dor
şi eu cred la fel
iar asta chiar mi s-a părut un pretext
mi-a trecut, dar l-am văzut din nou
ştiu, trebuie să mă potolesc
dacă ai şti ce mi s-a întâmplat azi...
eram la metrou, citeam
un tip se uita la mine, şi mă uitam

nici nu mai puteam să citesc
şi-apoi s-a aşezat pe locul meu
îți dai seama, nu ştiu, mă rog
am crezut că nu coboară, dar era în spatele meu
ne-am privit, îți închipui
ne întâlnim duminică”
Ş.a.m.d.

B.

Erai într-a noua. Semestrul al doilea. Atunci a venit. „Acesta este noul vostru coleg.” (Toată lumea ştie – motivul *noului coleg* / *noii colege* –, toți au simțit cum timpul clasei se împarte între „până acum” şi „de-acum înainte”. Se destabilizează totul.) Şi pe tine te-a destabilizat. Te-a dat peste cap. Venea el şi-ți lua poziția, notele, aprecierile, simpatiile. Mai era şi băiat într-o clasă majoritar feminină. Îl detestai. Era un lungan care semăna cu Bunny. Un nesuferit! Nu voiai decât să-l întreci. Prea se dădea mare şi tare. Şi era, recunoaşte. L-a lăudat şi profa de română. Era vedetă. Toată lumea îl cunoştea. Îi ştia pe-ăia de la G, numa’ celebrități. Erai o rustică. Nu ştiai nimic şi te enervau toți. Nu-l mai suportai. Şi se mai şi uita la tine cu ochii lui de un albastru infinit. La vremea aia, spuneai că-s spălăciți. Şi se uita. Stătea în prima bancă, la fel ca tine. Dar tu stăteai în mijloc, iar el la perete. Culmea, scotea şi limba la tine în timpul orei. Iar în pauze se alerga cu M. Tu stăteai cuminte în bancă. Şi el venea, din alergăturile printre bănci, şi-ți înghiontea talia cu vârful degetelor, scoțând sunetul nesuferit al lui Road Runner din celebrul desen animat. Îți sărea inima. Erai atinsă. Îl făceai nemintos. Şi el râdea. Iar ți-a făcut-o. Apoi ai vrut să-l joci în picioare: ți-a aruncat cu gumă în părul tău ca o căpiță. Ţi-ai scos-o după ce ai rupt o mână de păr. Şi el se înroşise. Parcă-parcă regreta. Şi-a cerut scuze în

pauză. Dar tu aveai la îndemână o sticlă de plastic goală şi, în furia-ți debordantă din acea clipă, l-ai lovit peste degete. Şi vedeai cum imediat s-a înroşit locul. Iar tu, ca o curcă, ai început să plângi. De față cu el. Şi ai fugit pe coridor. Într-a zecea, în iarnă, deja erai îndrăgostită. Aşa credeai tu. Şi le-ai spus doar E. şi F. Dar mai că bănuia toată clasa. Stăteai în bancă în timpul orelor şi te uitai să vezi dacă se uită. Şi mereu îți cădeau ochii în jos, sub bancă la şosetele lui albe, impecabile, ce se țeau din adidaşii de firmă. Şi a culminat totul când colegul tău de bancă a zis în gura mare, la ora de mate, că tu îl placi pe B. Te făcuseşi mică, simțeai cum urci pe bancă şi te bagi în penar. Începuseşi să te potoleşti. Însă continuai să analizezi şi să faci comentarii pe text cu prietenele tale. Începeau iluziile. Şi cu fiecare zi iluziile primeau un „dez" în față. Şi le alimentai din ce în ce mai mult. Ai vrut să faci meditații la română. Şi profa a făcut o grupă cu tine şi cu el. Îl vedeai de-acum şi duminica dimineața. Nu mai puteai să mănânci. Aveai emoții. Erai cât mai aplicată, lucrai în plus, doar-doar să nu te faci de râs în fața lui. Şi plecați împreună. Simțeai cum pluteşti. Şi te-ai dus la petrecerea colegului vostru, la faimosul majorat. A venit şi el. Iar tu erai agitată, 'nuşce aveai. Şi te-ai închis într-o cameră. Stăteai pe întuneric. Iar ceilalți l-au trimis pe el după tine. Şi scena era perfectă. Amândoi pe canapea. Lângă o sobă rece (era vară). Şi ați vorbit despre nimicuri. Dar tu ai avut curaj şi ai început să-i mărturiseşti. Aşa şi pe dincolo. Şi el te-a luat de mână. Mâinile voastre s-au împreunat şi fiecare deget al lui şi-a luat locul cuvenit între degetele tale deschise. Şi vă strângeați unul pe celălalt. În acelaşi timp, ți-era frică: ştiai că împreunarea mâinilor în acest fel înseamnă despărțire. Şi voiai să te desprinzi, dar cum să faci asta când era prima dată când te lua de mână?! Dă-le-ncolo de superstiții! Şi te-a adus acasă. Şi ați urcat pe scări, să dureze mai mult.

Timp în care ți-a spus că bunica lui a proiectat blocul în care stai. Şi te-a lăsat la uşă. Tu l-ai pupat pe obraz. Iar în casa scării a răsunat întrebarea: „Ce se va întâmpla?” Şi i-ai surprins doar privirea albastră. Zâmbea. Nu ştia. V-ați mai întâlnit în drumul de la şcoală spre casă. Şi-ți plăcea. Şi credeai... Şi ți se părea... Dar şcoala s-a terminat. Şi a venit balul, care încununa cei patru ani petrecuți într-o clasă. Ați plecat la mare. Te-ai gătit ca un pom de Crăciun, coborai pe treptele hotelului, pe lângă colegele tale, în rochia ta de un albastru-indigo. Te simțeai ca-ntr-un palat de lumini înconjurat. Îți doreai să dansezi cu el, să vadă cât eşti de minunată. Dar el n-a venit. Erai dezamăgită. Te aşteptai. Şi te-ai dus în cameră. Te-ai trezit pe la două jumate. Adormiseşi îmbrăcată. Rimel întins, fard căzut şi rochii şifonate... Dar n-ai plâns. Doar că te-ai mai gândit la el vreo trei ani după...

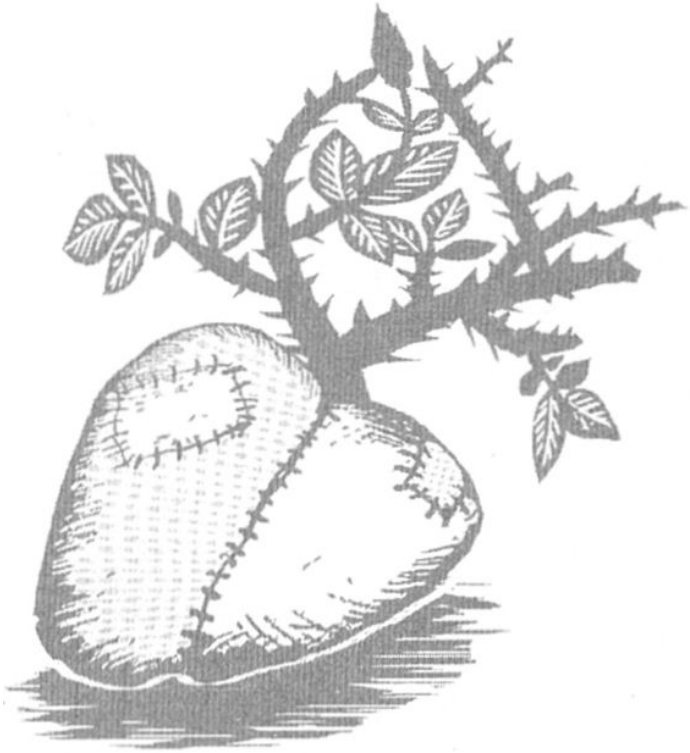

Șerban Foarță

Cu inima în copci

Dezamăgirea (în amor, în prietenie, în unele activități de ordin necuantificabil, – care implică *o vocație* mai mult decât *perseverență*) este direct proporțională cu cantitatea de iluzie pe care vei fi investit-o în „celălalt”: iubit/iubită, camarad sau vreun obiect al unei aspirații de, finalmente, neatins.

Este, pesemne, un truism, – la care dacă fac apel e ca să pun în evidență acest fapt: dezamăgirea nu depinde cu mult mai mult de un obiect anume decât de eul, de subiectul, nu foarte greu iluzionabil.

E, pe de altă parte, lucru clar că, fără o câtime de iluzie, de himerism cvasibenign, de magică transfigurare, nici o iubire nu e cu putință.

Dezamăgirile din dragoste, altminteri, le suferă nu doar „îndrăgitorul”, ci (dar de asta nu prea ținem seamă, din egoism sau din orbire) şi, nu o dată, „îndrăgitul”.

Dezamăgirile acestea pot fi, în rest, biunivoce, – încât prima (sau a *n*-a) *mea* dezamăgire poate fi prima (sau a *n*-a) *ei* dezamăgire.

Apoi, plusând şi replusând, jucând, mereu, la martingală, în acest joc, ca de ruletă, al dragostelor neîmpărtăşite, când amorul se preschimbă în amoc, e firesc ca falimentul, ca bancruta să se convertească în derută, – iar aceasta, –n suicid sau în blazare, în frigiditate sau cinism.

Am trecut şi eu, ca toată lumea (sau ca *aproape* toată lumea) prin nu ştiu cât de zadarnicele chinuri ale dragostei: *Love's Labour's Lost* (majusculele vor să sublinieze că e vorba de o piesă a lui Shakespeare, din care m-am ales cu, baremi, titlul unei bucoavne de-ale mele, anume: *Honorificabilitudinitatibus),* – de la „suferințele tânărului Werther” (fără, însă, pocnetul final) la

(luând-o în amonte, ca somonii) durerile (pre)pubescente „ohne Worte”.

E vorba de un anotimp când, încă, nu depinde de tine mai nimic, iar dezamăgirile, şi ele, țin de situații obiective (şi stupide): localitățile ne-, vai, aceleaşi în care vă e domiciliul, sfârşitul fără noimă al vacanței, penibilul reînceput al şcolii, familiile ce, uneori, sunt *contra,* ca în *Romeo şi Julieta...*

E vorba, bineînțeles, de tulburele (pre)sezon erotic, când totul e presentiment, teamă obscură şi înfrigurare (aşteptare, vreau să spun, înfrigurată), timiditate, stângăcie şi fantasmă; când „Te iubesc!” e un cuvânt aproape imposibil de rostit, – pe care eu, oricum, l-am spus, descetluindu-mi gura anevoie, pe limba lui... Don Juan: „Te quiero!”, pentru că văzusem *amândoi* un film spaniol după o veche istorie de amor fatal, anume *Phedra.*

Eram în parcul şcolii (alei mele, – pentru că ea era din alt oraş, într-o vacanță mare, la bunici, cu care-ai mei erau un fel de rubedenii); era prin iulie ’56; locul era pustiu la ceasu-acela, vreo patru după-masă, însufleţit de, numai, „freamătul de codru” al unor arbori seculari, la umbra cărora stăteam, pe marginea unui bazin secat.

Parcul, de dimensiunile şi felurimea de specii ale unei grădini botanice reale, cu etichete pe mai toate scoarțele rugoase sau netede ca un obraz iubit, mai cenuşii, mai brune sau mai albe, ale trunchiurilor de copac, era chiar baudelairianul „vert paradis des amours enfantins”, – de nu cumva acest „paradis verde” fusese, pentru mine, patul pe care-l împărțeam, pentru o dată, cu o verişoară de aiurea, mai mare, ea, cu vreo doi ani, eu având nouă (sau aproape).

Ea a adormit numaidecât (spre, totuşi, nedezamăgirea mea!); eu, după mai multe tentative de intrare în împărăția lui Morfeu, am început, cu inima în copci, să-i ating în treacăt şi să-i mângâi

umerii catifelați şi „fragii fragezi” ai sânilor abia înmuguriți, apropiindu-mă cu teamă şi o ambiguă speranță, tot mai mult, de tulburătorul triunghi de „mai la vale”. Eu eram glabru, încă; ea, proaspăt pubescentă.

Inenarabilă emoția de atunci, când, în negurile subcuverturale, mă rătăcisem în dedalul voluptății; ca şi irepetabilă, pesemne.

Parcul liceului (ca, într-o altă zi, suavitatea petalelor de trandafir sălbatic din jurul criptei familiale, – în care tatăl ei, fost medic, mort, tânăr, pe motocicletă, sub roțile unui camion, îşi dormea, de câteva luni, somnul) ar fi putut să fie, însă, prologul unei idile gen *Daphnis & Chloe...*

Avea cosițe împletite-n cozi, bălaie, o fustă de pichet albastru, scurtă, lăsându-i la vedere genunchii băiețeşti şi luminoşi, pulpele cu muşchii reliefați, de elevă la o şcoală de balet, şi coapsele de care nu prea părea conştientă, exhibate cu naturalețea şi impudoarea castă a gimnastelor de orice fel.

I-am sărutat, după „Te quiero!”, buzele reci şi vag crăpate.

*

Ne-am despărțit după vreo patru zile, conducând-o singur, *media nocte,* la gara „luminată şi pustie”, – de unde m-am întors acasă cu, în piept, o dureroasă scorbură adâncă.

Sufeream şi n-aveam cui mă plânge; sufeream, adică, *înde mine,* – nu, însă, din dezamăgire...

Iar dacă eram de-acord cu Eminescu că fusesem săgetat, în piept, de către „zeul cerului albastru”, n-aş mai fi fost de-acord cu el că zeul era odrasla *şi*– „a iluziei deşerte”!

Restul e tăcere, chiar discreție.

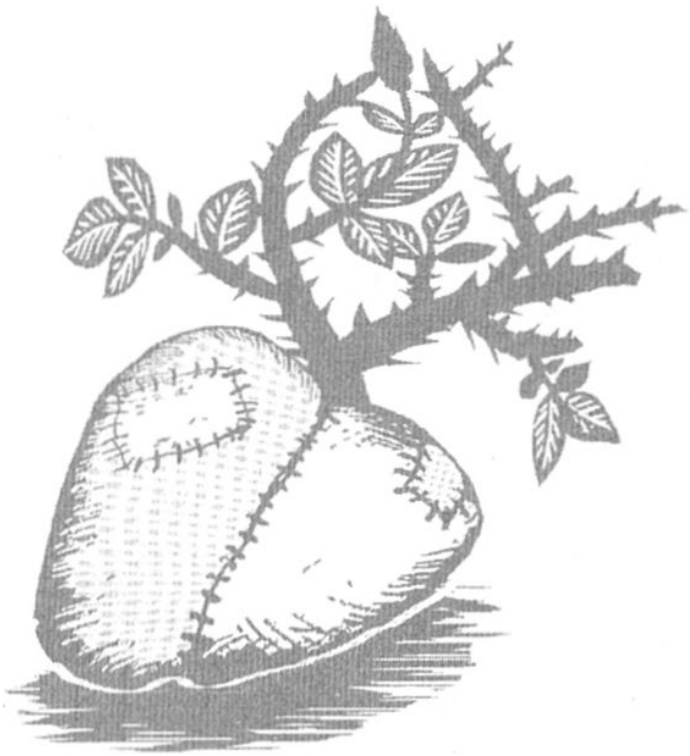

Bogdan Ghiu

Nu am făcut niciodată decât să(-ți) scriu

Aş putea să rezum totul printr-un singur cuvânt, printr-un joc de cuvinte, şi să scap: DESAMĂGIRE. Dar dacă aş face aşa ceva ar însemna să mă port urât, sălbatic, contractul social de autor presupune, azi mai mult ca oricând, să produci povestioare haioase, să fii zemos, spumos, lichid, cursiv cu bule, ce mai, şampanizat... Datoria, unică şi universală, de *entertainer,* bla-bla, distrează, ține de vorbă, atrage/distrage atenția, relaxează... Obosiți de mici... Epuizat, caut relaxare, „poveste”.

Nu este chiar atât de uşor să între-ții, să prinzi atenția din zbor. De-aia, poate, celor mai mulți dintre noi le şi pute. Strugurii acri...

Pe de altă parte, cine îşi mai poate permite să-şi facă iluzii că mai caută cineva relaxare prin citit, care prin el însuşi este un act cult, intelectual, obositor, de încordare?... Cititul numai pentru asta mai pare a fi, pentru învățătură, adică nasol. Aproape nimeni nu mai pare a citi de plăcere. Pentru plăcere, nu mai trebuie să faci chiar nimic, trebuie să te relaxezi chiar total, văzul trebuie curățat de rahatul de muşte al literelor. Citim doar ca să învățăm, ca să ne învățăm minte, şi n-o facem decât atunci când trebuie, când ni se promite ceva în schimb, o diplomă, de exemplu, un rând aparent prestigios într-un CV (noul act social de identitate). Litera, textul scris impun un fals respect, o distanță ipocrită.

Trebuie să mă dau inteligent, aşadar. Cu distracția nu salvezi investiția când e vorba de scris. O povestioară cu miez, suculentă, iată ce se aşteaptă de la mine.

Pulp Memory! Ceva de citit în metrou, eventual gratis. Obligatoriu gratis! Atunci se citeşte. Cum naiba să produc o *ştire mondenă* despre mine / cu mine însumi? Ar fi un exercițiu, limitat, desigur, dar interesant să-ți rescrii viața în

acest „format”: ca ştire de doi bani, cine-cu-cine-se-mai-culcă, în cazul de față: cine-pe-cine-mai-dezamăgeşte.

Vai, ce sărăcie! „Aseară Cilibi Moise a pățit o mare ruşine. L-au călcat hoții pe Cilibi Moise şi n-au avut ce să fure.”

Cam în aceeaşi situație mă aflu şi eu acum. M-am străduit, o vreme, să mă transform în acest erou al vremurilor noastre – personajul de ştire *pulp* – şi cred că, la un moment dat, aproape am reuşit, că am fost foarte aproape. M-am plictisit însă când mi-am dat seama că aş mai fi avut nevoie de ceva ingrediente esențiale şi că, asemenea *dandy*-ului lui Baudelaire, ar trebui să-mi dedic mult mai mult timp, tot timpul... Aici am renunțat. Dar era cât pe ce să devin şi eu *pulp* şi să-mi placă. Unii chiar numai atât îşi mai amintesc despre mine.

Să spun totuşi adevărul: sunt mult prea serios, prea grav, prea tradiționalist ca să pot juca un astfel de rol. Eu m-am visat întotdeauna un erou *literar,* sau cel mult de *film,* al iubirii, nu unul de *ziar,* din hârtie de ziar. Un mare mutilat din amor, un demn muribund al amorului târându-şi ultimele resturi, cele din urmă zdrențe, demne, de ființă...

Hait! Am spus deja prea mult. Dar nu mai retrag, nu mai dau înapoi. *Îmi place să sufăr!* Dacă nu sufăr, nu simt, nu simt că simt. Iubire fără suferință e ceva ce nu există, ce nu se poate. Nu simți iubirea propriu-zisă dacă nu suferi din dragoste. Dragostea e ucigătoare prin caracterul ei *concentrat siropos,* şi tocmai de aceea zăhărelul trebuie îndoit, tăiat cu ceva amăreală, cu oarece tărie. Iubirea nu devine, nu este resimțită ca sentiment, nici nu se vede, nu se face remarcată dacă nu este încadrată, pigmentată, subliniată de suferință.

Şi, pe de altă parte, singura suferință pe care ne-o permitem, pe care o tolerăm, pe care o căutăm, pe care o practicăm este tocmai aceea din

dragoste. Orice suferință alta decât cea din iubire este durere pur şi simplu, nefericire fără contrast, brută, intolerabilă: chin propriu-zis, la propriu, fără aură, animalic.

Poate că ne jucăm de-a suferința, extrem de serioasă, de gravă, din iubire tocmai pentru a domestici dimensiunea ucigătoare, dar cu totul bovină (cum ar spune Llosa), a tragicului. Tragicul e brut şi brutal. Abia prin iubire, pe fond de amor ni-l apropriem, poate, cât de cât, îl umanizăm, îl civilizăm, îl de-bestializăm.

Îl facem, deja, proză, literatură, hârtie de ziar, literatura e deja presă mondenă despre lume (!) şi viață, despre „sine": literatura ca presă monden-mundană, corect? Că doar nu era să rămânem la inumanitatea scrâşnitoare a mitului!

Şi abia prin îndulcirea, prin umanizarea, prin „degradarea" suferinței cu amor lucrurile devin, la nivelul propriu-zis al omului, serioase, eroice. Intrăm în mecanica umană deci. Mecanică, dar umană, nu bestială.

„Mecanica femeilor" (Calaferte, eu l-am tradus), dar şi mecanica bărbaților. Mecanica sentimentelor şi mai ales, de fapt, *plăcerea mecanicii.* Nu *De ce iubim femeile?* e întrebarea ultimă, cu adevărat importantă, ci *De ce iubim maşinile?, De ce iubim mecanica?, De ce iubim mecanic?*.

Şi în amor, şi în dezamăgire, ceea ce iubim în primul rând este *repetiția.* Iar combinația amor-suferință pare anume făcută pentru a asigura reluarea, repetarea, identicul. Nimic nu se schimbă, dar emoția se reîncarcă.

Mai departe.

Mai departe, misterul nu face decât să crească şi să se adâncească, iar banalitatea, trivialitatea (în sens filozofic), devine esența însăşi, tocmai de aceea, deci *uman-tragică.*

Chestia e că suntem duplicitari, dar cu toții în cunoştință de cauză. Nimeni, de fapt, nu-l trage

propriu-zis pe sfoară pe altul decât, ca să spun aşa, prin contract, cu acte în regulă.

Căci ce Dumnezeu ne-am face dacă nu ne-am dezamăgi unii pe alţii? Ce ne-ar mai atrage pe unii la alţii? N-am putea să ne repetăm, n-am putea să iubim. E chiar creştineşte să fii dezamăgit, deci să te amăgeşti.

Şi uite-aşa se profilează rezolvarea, cel puţin lingvistică, a problemei: DESAMĂGIREA.

Nu există o *primă* dezamăgire, care ar presupune şi o *ultimă* dezamăgire, un şir, o serie. Există chiar cazuri, situaţii în care – inconştient, deci automat, firește –, văzând că partenerul nu se grăbeşte să ne dezamăgească, o facem noi, îl dezamăgim noi pe el, provocăm noi „drama" mult aşteptată, pentru care, poate, cel puţin pe jumătate (*corsi e ricorsi),* eram împreună.

Dezamăgirea este substanţa de contrast a iubirii, care, în esenţa ei ultimă, greu de acceptat, este *repetiţie.* Cum s-ar mai relua pe sine iubirea, cum s-ar putea asigura mişcarea spiritual, metafizic mecanică, marele Pendul Cosmic de *du-te-vino*, de *intră-ieşi,* de *scoal'-te-culcă-te,* dacă n-ar interveni, la timp, ritmic, dezamăgirea?

Ah, cât pe ce să mă iau în serios! Noroc că am re-dat, de curând, de Céline, pe româneşte (*Guignol's Band),* şi că, în combinaţie „rumorală" cu alde Lacan, singurul care îmi vine automat, adică spontan în minte, ca voce şi bolboroseală, se poate vorbi, cât de cât, şchiopătând, gâfâind, despre ritmul cosmic iubire-dezamăgire! Noroc cu Céline şi Lacan, deci, maeştri ai dusului pythic-literar cu vorba, ca şi cum altceva în afara statului de vorbă ar fi literatura, umanitatea...

Ne apucăm de iubit ca să fim dezamăgiţi sau ca să dezamăgim, pe rând. De iubit, iubim câte doi, dar numai unul dezamăgeşte şi numai unul este dezamăgit. De fapt, cel care dezamăgeşte este primul dezamăgit: că nu mai vine odată dezamăgirea!

Fără dezamăgire, am muri înecați în iubire, fără ritm. Dragostea – dezamăgire asistată.

*

Abia acum însă vine ceea ce aş avea eu anume de spus, de „povestit”. Căci am. Şi este vorba de o uimire, una în plus.

Am zis că dezamăgirea asigură, în amor, ritmul, schimbarea. Şi că, astfel privind lucrurile, iubirea înseamnă dezamăgire, că iubim, de fapt, dezamăgirea, momentul când celălalt se înstrăinează, devine altul, un fel de terț, o persoană diferită față de necunoscutul (eventual) atractiv de la început şi de geamănul, de *suportul* din momentele fuzionale. Prin/ca dezamăgire, iubirea, chiar şi fără procreație, indiferent de procreație, ne *înmulțeşte.*

Revin, reiau, repet: iubitul care dezamăgeşte devine altul, un străin, un necunoscut. O persoană în plus. De care abia acum, după acest circuit scurt al devenirii, te poți îndrăgosti cu adevărat. Dragostea începe abia *după dezamăgire.* Iar dezamăgirea pare a fi un truc imanent de înstrăinare, de transformare a deja-cunoscutului, a deja-asimilatului, a gata-posedatului în *altul:* de re-îndrăgostire.

La infinit dezamăgit de aceeaşi persoană! După treizeci de ani de la dezamăgirea „educațională”, formatoare, din tinerețe, urmată de o nonrelație aproape totală de, ce mai, aproape o viață, cineva a revenit, a reapărut în viața mea pur şi simplu pentru a mă mai dezamăgi o dată! Atât şi nimic mai mult!

Fusese prima iubire. Şi a revenit în forță. M-a căutat de departe. Pentru a mă dezamăgi din nou.

Nu aşteptați nume şi amănunte. Dar credeți-mă pe cuvânt.

Numai tu mă poți dezamăgi cu adevărat, draga mea!

Nu trădează nimeni ca tine, dragul meu!

Mi-era dor de dezamăgirea ta, iubito! O aşteptam de o viaţă. Credeam că nu va mai veni. Eram trist. Era cât pe ce să mă dezamăgeşti cu uitarea, cu indiferența ta.

Îl pomenisem pe Lacan. Mă gândeam probabil, fără să-mi dau seama, la o extraordinară vorbă de duh a lui, o definiție foarte serioasă de fapt. Ce e iubirea, ce înseamnă a iubi? „A da un lucru care nu-ți aparține cuiva care nu are nevoie de el.” Nu-i corect!

De fapt, nu am de ce să mă plâng şi nici nu o fac. Întotdeauna, în ceea ce se cheamă amor, cât o fi asta, aşa ceva, şi nu altceva, am fost pasiv, un obiect. Dar un obiect care, respectându-şi logica, din posedat devine posesiv. Nu-i aşa că obiectele ne posedă? Ei bine, eu aşa am fost, aşa sunt: nu subiect posesor, ci obiect posesiv.

Mi-a plăcut să fiu dezamăgit, trebuie să recunosc. De cele mai multe ori, am aşteptat aşa-zisa dezamăgire amoroasă, când n-am provocat-o de-a dreptul: alibi, acțiune în locul meu, inițiativă pasivă. Nu puține (ființe) au căzut în capcana aceasta inconştientă a mea. Cât de inconştientă totuşi? La cât de posesiv deveneam, ca urmare legitimă, nu-i aşa?, a faptului că fusesem posedat, nu avem cum să nu împing la „dezamăgire”, să nu forțez „dezamăgirea”, ca apoi să moralizez tocând mărunt, demn.

Mi-e groază de momentul când s-ar putea să devin serios, când aş putea ajunge să nu mai amăgesc-dezamăgesc pe nimeni şi să nu mă mai las amăgit-dezamăgit de nimeni. Căci este clar că ne amăgim-dezamăgim singuri, dar unii cu alții, prilej pentru a putea să ne „legăm” unii de alții cu „motiv”.

Dar n-aş vrea să rămân cu adevărat singur în acest joc. Căci nu ştiu dacă aş putea să-l joc de unul singur.

Căci chiar şi acum ce fac? Nu sper, oare, fie şi în subsidiarul cel mai exterior al minții, să amăgesc pe cineva cu scrisul meu? O, nu să cuceresc, nu sunt, am spus deja, un cuceritor. Ci, expunându-mă, ca obiect, să captez şi să captivez.

Prin scris am amăgit cel mai bine, tocmai, întotdeauna. De la distanță şi în necunoscut, fără nici o obligație, impersonal. Aş mai scrie oare – trebuie să mă întreb asta – dacă aş fi absolut sigur că nu mai există nici o posibilitate ca, prin lectură, cineva să se simtă atras de prezumtivul autor al respectivelor rânduri şi, *în contul altcuiva,* al unei ființe, poate, inexistente, dar întotdeauna posibile, *de creat,* să se îndrăgostească de *mine*?

Nu scriu, oare, nu scriem, oare (şi când nu scriem, şi cine nu scrie?), nu desfăşurăm, în general, plase obiective de lucruri, de „realizări" şi de „performanțe", tocmai pentru a *cuceri în efigie,* în absență, pentru a crea aparențe ademenitoare, scuturi care să ia ochii în soare, care să profite de lumina soarelui, deviind-o pentru a străluci, de la adăpostul cărora, spectatori, obiecte pasive şi exterioare ale propriilor pasiuni, să putem să ne pasionăm, să ne menținem *in love* față de jocul lumi(ni)i şi al vieții, creator de realitate din nimic?

Scriu ca să cuceresc, este clar, ca să amăgesc. Ştiu asta. Scutindu-mă, în acelaşi timp, de penibilul unor acțiuni propriu-zise de cucerire.

Aş mai scrie, oare, fie şi un singur cuvânt, dacă n-aş şti că, în felul acesta, este foarte posibil să generez marile iluzii, marile speranțe *obiective* în care abia aştept să intru eu însumi, dar care nu pot fi trăite decât împreună, pe care trebuie să le primeşti, de-a gata parcă, de la altul?

Există altă bogăție decât cea a iluziei? „Je est un autre" (Rimbaud), scriu ca să-mi pierd fața, chipul, ca să nu mai am o figură anume (Foucault), pentru a deveni jocul însuşi, abisul concentric de oglinzi al iluziei. Din autoamăgire ne-am creat ca specie şi am făcut „istorie".

Adio, draga mea! Numai tu puteai să mă dezamăgeşti astfel. Numai ție îți voi acorda pentru totdeauna puterea supremă de a mă dezamăgi, dragostea mea! Numai în dezamăgirea ta am încredere. Mai mult ca oriunde, amatorii sunt, aici, cei mai periculoşi.

Voi aştepta întotdeauna iluzia ta! Iluzionează-mă, iar şi iar, cu iluzia ta despre mine. Şi, când va veni momentul, când, în sfârşit, nici măcar iluzia, nu ne va mai putea salva, nu uita să-mi spui cât sunt de viu şi de minunat.

Dacă mă iubeşti, minte-mă, căci orice minciună – ştiu, sunt rapace – e despre mine însumi.

Din neant întotdeauna vei putea să mă scoți cu o simplă imagine.

Îți scriu eu, uite, cuvintele, tu doar spune-le. Nu contează ce spui.

Rămâne scrisul singur să producă iluzia. Totul n-a fost decât scris. N-a fost niciodată neapărat nevoie de noi, ăştia. Amăgirea cheamă oricum la ființă, creează din nimic ființă.

Nu am făcut niciodată decât să scriu. Să mă prefac că mă *adresez,* să creez o absență fierbinte, să chem mincinos la ființă, la ocuparea unui loc şi la exercitarea unei funcții cosmice inexistente altfel decât prin cuvinte, prin nimic.

I-am zis sec, fără s-o scriu niciodată, „teoria fetişului lingvistic”: ceea ce spun despre tine este al tău, (ca) de la tine, şi te creează prin simplă adresare, prin atribuire de „persoană”. Tu îmi dai ce spun despre tine, ce-ți scriu.

Întotdeauna te-am abuzat, ştiu, chemându-te la ființă, făcându-te să te simți obligată să fii. Am organizat o situație-capcană, am întins plasa de cuvinte, după care am zis că plec să îmi văd de treabă, dar niciodată nu m-am gândit decât la asta, niciodată nu am visat decât să mă dedic în exclusivitate eventualei prăzi: să găsesc plasa plină. Şi, uneori, asta am şi făcut. Şi visez să mai

fac. Plasa este în continuare întinsă, iar eu mă prefac, în continuare, că mă adresez cuiva, că există cineva. Nu vrei să fii tu urechea mea, labirintul meu, Ariadna? Să-mi rătăceşti-rostogoleşti tu cuvintele fără sfârşit?

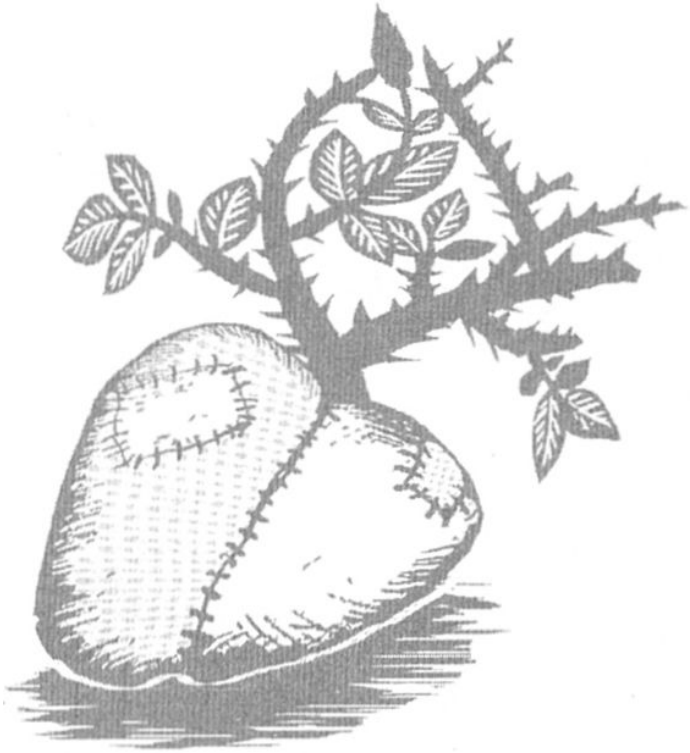

Adela Greceanu

Mers de rață

Dintr-a cincea până-ntr-a opta am fost portarul echipei de handbal a clasei. Foloseam mănuşile de piele ale mamei. Nişte mănuşi negre care îmi erau cam mari, aşa cum se şi cuvine de altfel, văzusem, doar, la televizor că portarul avea întotdeauna o pereche de mănuşi uriaşe. După ce şi le potrivea, îşi plesnea palmele aşa, înmănuşate, una de alta. Gest care mi se părea că exprimă forță şi siguranță de sine. Firește, la vremea aceea, nu aveam atâta capital de limbaj, încât să folosesc cuvinte şi expresii precum „forță" şi „siguranță de sine". Nu foloseam, de altfel, nici un cuvânt în legătură cu acel gest. Pur şi simplu îmi plăcea şi îl copiam. Însă era suficient să mă simt ca portarii de la televizor. Portari de fotbal, dar ce mai conta. Mama îşi luase gândul să mai poarte vreodată mănuşile negre de piele. Le-am rupt de la primul antrenament. Ceea ce pe mine mă umplea de mândrie. Pe lângă mănuşile astea rupte, mai era ceva care mă făcea să simt forță şi siguranță de sine: pantalonii de trening rupți în genunchi în timpul unei ore de sport, când noi, fetele din echipa de handbal a clasei, aveam voie să ne antrenăm pentru campionatul şcolii şi scăpăm de exercițiile acelea de gimnastică pe care le disprețuiam fiindcă erau prea pentru fete. În plus, mai primeam şi nota 10 la sport în ultimul trimestru, cel cu campionatul, doar pentru că făceam parte din echipă. Am fost foarte supărată pe mama că mi-a peticit pantalonii în genunchi. Şi sub nici o formă nu am acceptat să port, nici măcar la antrenamente, darămite la meciuri, treningul pe care mi l-au făcut cadou părinții de ziua mea.

De multe ori, în pauza mare mergeam împreună cu cea mai bună prietenă la chioşcul de lângă şcoală să ne cumpărăm gogoşi cu gem. S-a nimerit o dată să mă duc până acolo în trening. M-am aşezat la coadă după Rus Dorin, care n-avea

stare. Tot fâțâindu-se, a dat cu ochii de mine. Din acel moment m-am liniştit în privința peticelor. Da, mi-am rupt pantalonii la antrenamente, apărând poarta clasei a şasea C, ți-ai dat seama şi tu, nu-i aşa? Cam asta trebuie să-mi fi trecut prin cap când Rus Dorin, dintr-a şaptea B, s-a holbat la genunchii mei. De atunci, înainte de ora de sport, mă schimbam repede în trening şi ieşeam aşa în pauză. Când prietena mea cea mai bună m-a chemat într-o pauză dintr-asta să ne luăm gogoşi, i-am spus că nu vin, că vreau să repet la istorie, ora de după ora de sport. Bineînțeles că s-a supărat pe mine şi, drept răzbunare, s-a dus la gogoşerie cu colega ei de bancă, o fată slăbuță la învățătură, dar cu care începuse să se împrietenească, ştiam eu ce ştiam, fiindcă locuiau pe aceeaşi stradă, şi tatăl fetei le ducea pe amândouă la bazin.

Eu am ieşit într-adevăr cu cartea de istorie în pauză şi m-am aşezat pe bordura gardului şcolii, în imediata apropiere a unui grup de băieți dintr-a şaptea B, din care făcea parte şi Rus Dorin. Îi ştiam pe băieții ăştia, toată lumea îi ştia. Erau şmecheraşii. Singurii care îndrăzneau să le frece pe față cu zăpadă şi pe fetele din alte clase, nu doar pe cele din clasa lor. În iarna care trecuse, o frecaseră cu zăpadă chiar şi pe Dragomir Andreea care, nu doar că era cu un an mai mare decât ei, dar era şi comandanta de unitate. M-am mirat că şmecheraşii n-au pățit nimic în urma acestui act de curaj. Sau poate au pățit, dar n-am aflat eu. În orice caz, Rus Dorin a rămas locțiitor de comandant de unitate, cu şnur bleu la costumul de pionier, funcție pe care o deținea din clasa a şasea. Noi, ceilalți, îi priveam pe şmecheraşi cu un soi de respect amestecat cu teamă, invidie şi admirație. Pentru năzbâtia lor, sentimentul ăsta incert al nostru, al celorlalți, s-a amplificat.

Cuvântul „năzbâtie” era deja în vocabularul meu de ani buni, chit că îl foloseam doar în gând, mai precis mă gândeam uneori la el. Nici prin cap

nu-mi trecea să-l rostesc. Chiar dacă nu conştientizam asta, era un fel de secret al meu. Nu eram încă la şcoală când verişoara mea, mai mare cu câțiva ani, mi-a promis o dată că, dacă dorm după-amiază, când mă trezesc, facem năzbâtii. M-am supus cuminte, am stat cât am stat sub pătură, oi fi dormit, n-oi fi dormit, iar când m-am dat jos din pat i-am cerut verişoarei mele să facem năzbâtiile promise. Numai că verişoara mea s-a luat cu treburi, şi adio năzbâtii. A fost una dintre primele dezamăgiri din viața mea. Ani de zile după aceea am încărcat cuvântul ăsta cu te miri ce. Mai întâi am crezut că „năzbâtii" înseamnă să tai cu foarfeca omuleți din hârtie colorată care se țin de mână. Dar nu putea fi doar atât, asta făceam şi la grădiniță. De câte ori o rugam pe verişoara mea să facem năzbâtii, ea dădea din umeri. Am ajuns să cred că „năzbâtii" sunt un fel de vrăji, pe care ştiu să le facă doar anumite fete şi că mie mi se refuzase, din nu se ştie ce motive – poate fiindcă eram prea mică? – accesul la o asemenea îndeletnicire. (De unde se vede că de mic copil am avut o problemă cu cuvintele. În adolescență şi ani de zile după aceea, am aşteptat ceva ce în sinea mea numeam „marea bucurie". În loc să mă bucur pur şi simplu, eu mă împiedicam de cuvintele astea două, „marea bucurie".)

Când am auzit că şmecheraşii au frecat-o cu zăpadă pe Dragomir Andreea, cuvântul „năzbâtie" a răsărit în mintea mea cu tot cu misterul de altădată. Deşi nu-ți prea doreai să ți se întâmple şi ție, fetele pe care le frecau ei deveneau pentru o vreme un fel de victime-eroine, aproape la fel de respectate ca şmecheraşii.

La scurt timp după ce am ieşit în pauză cu cartea de istorie şi m-am aşezat pe bordura gardului şcolii în preajma grupului de băieți din care făcea parte şi Rus Dorin, m-am surprins, făcându-mi tema la română, că mă străduiesc să scriu cuvântul „dorință" cât mai aproape de

marginea din dreapta a foii, ca să-l pot despărți în silabe aşa: „dorin-ță”. După care, la altă temă, am făcut în aşa fel încât să pot folosi iar acest cuvânt, tot la marginea din dreapta, dar, de data asta, la început de propoziție, ca să-mi iasă chiar „Dorin-ță”.

Între timp, mă împăcasem cu prietena mea cea mai bună, astfel că iar ieşeam împreună în pauze. Datorită ei, cuvântul „năzbâtie” a răsărit din nou în mintea mea, mai misterios ca oricând, atunci când m-a întrebat: „Da’ de ce vorbeşti mai tare când trecem pe lângă Rus Dorin?”

În tot acest timp, eu îmi vedeam şi de antrenamentele cu echipa, şi nu-mi doream nimic mai mult decât să ajungem în finala pe şcoală. Ceea ce s-a şi întâmplat. Înainte de acest eveniment, avuseseră loc balurile de sfârşit de an, pe generații. Astfel că, într-o frumoasă zi de sâmbătă, ne-am adunat toți elevii claselor a şasea în sala de sport – era a doua oară când nu veneam la şcoală în uniformă, prima oară fusese la balul dintr-a cincea –, am adus sucuri şi prăjituri şi am dansat. Fete cu fete, băieți cu băieți. La bal au fost invitați – surpriză! – comandanta de unitate şi locțiitorul de comandant de unitate. Adică Rus Dorin. Rus Dorin purta un tricou bleu şi blugi, echipament care-i confirma, o dată în plus, calitatea de şmecheraş. Când m-am trezit cu Rus Dorin întrebându-mă cu vocea lui pițigăiată şi răguşită „Dansezi?” chiar când BZN începuse să cânte din magnetofonul adus de Dragomir Andreea *Blue eyes,* am fost atât de fericită cum nu mai fusesem nici măcar când ne-am dus cu şcoala la concertul lui Mihai Constantinescu. Bine, atunci eram mult mai mică, şi, de fapt, nu era tocmai o fericire că mâna mea dreaptă era în mâna stângă a lui Rus Dorin şi palma mea stângă aluneca uşor de pe umărul drept al lui Rus Dorin şi mi-era ruşine să o aşez la loc, şi melodia asta nu se mai termina şi mă gândeam cumva cu groază că până la urmă o

să mi se scurgă palma până dincolo de mâneca bleu a lui Rus Dorin, până la cotul lui Rus Dorin şi în acelaşi timp mă bucuram cumva că e considerată o mare îndrăzneală, o neruşinare de-a dreptul, să-ți pui ambele palme pe ambii umeri ai unui băiat atunci când dansezi, că, altminteri, mi-ar fi alunecat ambele palme de pe ambii umeri ai lui Rus Dorin fiindcă mi-ar fi fost de două ori mai ruşine să le aşez la loc, numai că mâna dreaptă a lui Rus Dorin s-a desprins de pe talia mea ca să-mi aşeze palma stângă la loc pe umărul lui, moment în care s-a şi terminat piesa. Când prietena mea cea mai bună mi-a zis, spre sfârşitul balului, că a auzit-o pe tovarăşa directoare spunându-i lui Rus Dorin că trebuie să le invite la dans pe toate fetele comandante de detaşament şi, fiindcă a şasea C avea un băiat în funcția asta, că trebuie să danseze cu locțiitorul de comandant de detaşament, cu mine adică, am fost atât de dezamăgită cum nu mai fusesem nici măcar când, ducându-ne cu şcoala la concertul lui Mihai Constantinescu, am fost anunțați că Mihai Constantinescu nu mai vine, că nu ştiu ce a pățit, în schimb, o să cânte şi o să ne încânte elevii de la cercul de muzică de la Casa pionierilor, în repertoriul cărora se află şi piese ale lui Mihai Constantinescu. Bine, atunci eram mult mai mică, şi de fapt nu era tocmai o dezamăgire că Rus Dorin a dansat cu mine la comandă, asta nu însemna nimic, fiindcă – am dezvoltat eu pe loc o teorie –, dacă Rus Dorin nu mă urăşte, că nu m-a frecat niciodată cu zăpadă, uite, cu Dragomir Andreea, pe care a frecat-o astă iarnă, n-a dansat, dar ea nu-i comandantă de detaşament, e de unitate, deci nu trebuia să danseze cu Dragomir Andreea, mi-a zis prietena mea cea mai bună, deci dacă îi sunt indiferentă lui Rus Dorin, continuam eu să-i explic prietenei mele, fără să țin seama de observațiile ei, înseamnă că mai am o şansă... N-aş fi putut spune ce fel de şansă, dar ştiu sigur că am

folosit acest cuvânt şi eram mândră că-l ştiam. Îmi dădea încredere în mine.

Lovitura a venit însă peste o săptămână, când s-au jucat finalele pe şcoală la handbal, tot pe generații, ca şi balurile. Eu – în poarta echipei clasei a şasea C, cu mănuşile de piele rupte şi pantalonii peticiți în genunchi, detalii care, asemenea cuvântului „şansă”, îmi dădeau încredere –, finalistă contra echipei clasei a şasea B. Comandantul şi locțiitorul de comandant de unitate, adică Rus Dorin, asistau la toate finalele şi înmânau cupele – nişte vaze de sticlă albastre – şi medaliile câştigătorilor. Mai era, poate, un minut din meci, scorul era egal, când, pentru un fault în apărare, s-a dictat lovitură de la şapte metri pentru a şasea B. Am apărat-o. Numai că, de bucurie, am ieşit din poartă şi am sărit în brațele colegelor, timp în care cineva de la echipa adversă a înscris în poarta goală. Atunci l-am văzut pe Rus Dorin țâşnind de pe banca lui cu mâinile în sus, țipând de bucurie împreună cu mai mult de jumătate dintre cei prezenți în sala de sport, aceeaşi sală de sport unde în urmă cu o săptămână dansasem cu Rus Dorin, iar acum n-aş fi putut spune ce mă durea mai tare: că ratasem titlul de campioană a şcolii la handbal sau că Rus Dorin ținuse cu a şasea B. „Lasă, viața merge înainte!”, m-a consolat prietena mea cea mai bună după meci. „Aşa i-a zis tata lu' mama când a murit bunica”, mi-a explicat ea văzând că m-am încruntat. După câteva zile, intrând în şcoală, i-am zărit în celălalt capăt al holului întunecos pe Rus Dorin şi pe unul dintre şmecheraşi cum se forțau să meargă crăcănat, că aşa era moda atunci, cel puțin la noi în şcoală, ca băieții să meargă crăcănat, şi m-aş fi putut gândi, dacă, printr-o năzbâtie, aş fi avut brusc măcar cu zece ani mai mult, că viața, când merge înainte, are mers de rață.

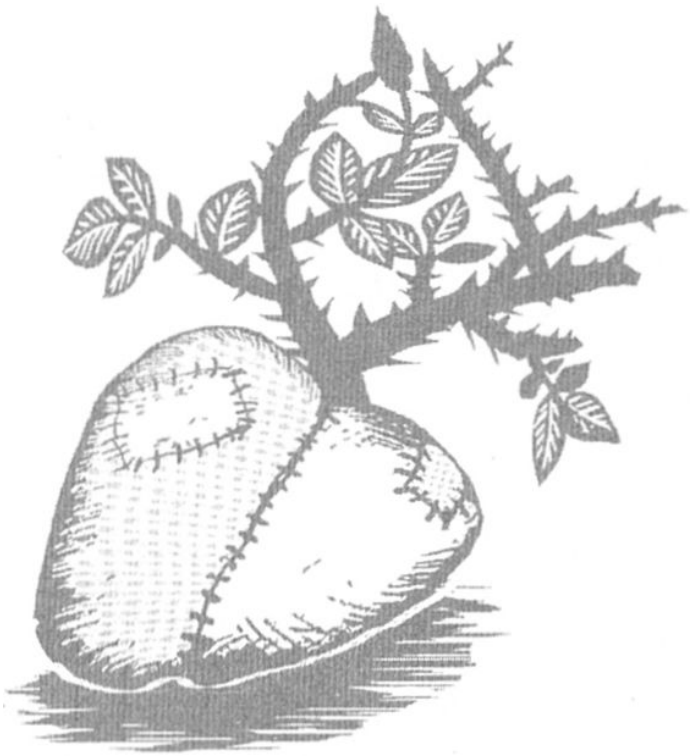

Mugur Grosu

Tortul

Stăteam în cameră cu Starla, mâncam un tort şi vorbeam despre moarte. Era atât de întuneric în cameră, încât lucrurile se confundau unele cu altele. Puteam, la fel de bine, să cred că stăteam în cameră cu moartea, vorbeam despre tort şi mâncam din Starla. Dar asta e, mai degrabă expresia structurii mele morbide, care a prins glas de cum am început să avem probleme cu lumina. La început, am crezut că e doar o iluzie, pereții căpătaseră o culoare oranj şi culoarea continua să pălească. Mi-am zis că, firește, senzația era provocată de sentimentele mele pentru Starla, care căpătase o aură stranie a cărei căldură îmi mângâia fruntea. Era prima oară când ne întâlneam doar noi doi, lumina de pe scara blocului s-a stins chiar când suna la uşă, iar când intră, surpriza mă copleşi. Credeam că sunt împreună, mereu soseau şi plecau împreună şi, din cauza asta, eram într-o uşoară încurcătură, nu se comportau ca un cuplu, nu aduceau vorba despre asta, făceam eforturi să mă adresez în aşa fel încât, dacă erau un cuplu, să vadă că găsesc asta firesc, iar, dacă nu erau, să sune ca o chestie de la gazdă la oaspeți: evitam o abordare individuală, preferam formulări de genul „nu vi se pare că...”, „ați reflectat vreodată la...” şi aşa mai departe. Era cam obositor pentru că nu mă mai concentram asupra discuțiilor, epuizându-mă în delicatețea frazelor. Nici ei nu mă prea ajutau, stăteau pe canapea, cu palmele-n poale şi mă priveau; uneori clătinau din cap sau răspundeau monosilabic, aproape că vorbeam numai eu. Când începuseră să mă viziteze, credeam că era vorba de timiditate şi încercam să-i relaxez cu tot felul de povestioare. Apoi mi-am spus că, de fapt, erau atât de tăcuți pentru că istorioarele mele îi captivau şi le plăcea să mă asculte. Aşa că vorbeam aproape tot timpul. Doar spre finalul serii, când scoteam tortul, se făcea linişte pe deplin. Mâncam tăcuți

cele trei felioare şi, cum terminam, se ridicau, îşi luau rămas-bun şi plecau. Era aşa, un soi de tradiție, ei aduceau tortul, eu povesteam, apoi tăiam cele trei felioare pe care le mestecam în liniște, şi cu asta se încheia seara.

La început, îmi pregăteam cu grijă întâlnirea, îmi periam hainele, lustruiam cuțitaşul de tort, netezeam canapeaua şi stabileam ce istorioare le voi mai spune în seara aia. Încercam să ghicesc ce anume le va stârni buna-dispoziție şi rememoram serile anterioare. Cred că aşa am descoperit preferința mea pentru Starla. De câte ori mă pregăteam pentru întâlnire, vedeam tot mai vie expresia sa din seara trecută, în timp ce chipul lui Martin se estompa, îşi pierdea trăsăturile într-un oval întunecat din memorie. Începusem să-mi construiesc povestirile doar pentru Starla, căutam noi scheme narative doar pentru o licărire mai specială în ochii săi, născoceam istorioare tot mai fantastice şi eram din ce în ce mai nesigur de mine. Nervozitatea mea crescu şi mai mult la gândul că Martin ar fi putut să observe schimbarea. Atunci am început să mă concentrez mai mult la ținuta frazelor şi, ca să nu-mi trădez preferința secretă, încercam să-mi rețin chiar şi înclinația corpului, fixând, cu privirea, o linie mediană între cei doi. Din cauza asta, întâlnirile deveniseră, fără să-mi dau seama, chinuitoare.

Când m-am văzut singur cu Starla, am trăit, simultan, sentimentele de fericire supremă şi de angoasă: sigur Martin mă incomoda cu figura sa plată, inexpresivă, dar absența lui mă luase pe nepregătite. Am bâiguit doar prostii, impersonal şi distant, ocolindu-i privirea, ca şi cum Martin ar fi fost lângă noi ori ca şi cum n-ar fi venit niciodată acolo. Cred că lumina deja pălise când veni ora tortului, dar nu băgasem de seamă. Era un moment delicat, pentru că Martin era cel care aducea tortul, iar acum nu venise. Am deschis frigiderul cu un aer firesc şi-am scos tortul început în seara trecută.

Am adus, din greşeală, tot trei farfurii. Mi s-a părut atunci că Starla are ochii mai umezi decât de obicei, dar nici o mişcare nu mi-a trădat stânjenirea. Am pus a treia farfurioară în dreptul lui Martin, am scos cuțitul şi, chiar când am început să tai prima felie, am simțit o uşoară înțepătură în inimă. De tradiția noastră comună ținea şi faptul că tortul pe care îl aduceau era mereu de acelaşi tip, o roată mare, de frişcă şi ciocolată, ornată cu un soi de bomboane colorate aşezate în cerc. Era prima oară când tăiam un tort început şi, din cauza asta, am ezitat uşor, gândindu-mă în care parte să înfig cuțitul. Înainte făceam gestul ăsta la întâmplare, aveam un cerc pe care trebuia să-l ciobesc. Şi chiar în clipa în care m-am decis, am simțit înțepătura aia în inimă: felia care urma avea deasupra o bomboană albastră şi, nu ştiu de ce, am regretat imediat ce-am tăiat-o şi-am pus-o în farfurie. Urmau iar o bomboană albastră, apoi trei portocalii, trei verzi, trei galbene, trei violete şi aşa mai departe. În partea cealaltă a tăieturii, urma o bomboană roşie. M-am jucat cu cuțitul în locul acela gol, când la stânga, când la dreapta, făcând pe spiritualul: „albastru? roşu? care să fie?”. De data asta, am tăiat felia cu bomboana roşie, apoi, maimuțărind un dezastru, am început să strig: „o să murim! am greşit! tortul va exploda, să fugim!” Starla n-a scos un sunet, mă fixa cu ochii săi lăcrimoşi, fără să clipească, fără să respire, şi, nu ştiu de ce, mi-am ferit privirea. Am apucat farfurioara şi-am început să mănânc. De cum am dus lingurița la gură, m-am trezit vorbind, ceea ce nu se mai întâmplase. Pentru prima oară de când ne întâlneam, vorbeam direct, fără nici un efort, îmi auzeam glasul fluturând în penumbra camerei şi mă miram eu însumi de ce spuneam. Vorbeam despre Martin şi mă încălzeam pe măsură ce-mi ascultam gândurile: descopeream, povestind, ce mult ținusem la el, eram convins că murise şi, înviorat la gândul că

Starla mă asculta, îi povesteam că moartea nu e decât un transfer dintr-un organism în altul: „Imaginează-ți că fiecare dintre noi e o bomboană pe un tort uriaş care este lumea. Din când în când, un zeu se apleacă spre noi şi taie câte-o felie micuță, să-şi îndulcească sufletul. Fără să ştie, Martin era la margine. Când lama a coborât, l-a luat şi pe el, l-a pus în farfurioară şi, după câteva clipe, s-a dus în burta blândului zeu. Imaginează-ți, Starla, călătoria abia atunci începe!" Mă încălzisem atât de mult, încât povestea mea căpăta carne, devenea vie, cuvintele se materializau şi luminau încăperea ca nişte fluturi de fosfor. Abia când am tăcut, am simțit întunericul. Am ridicat ochii şi am văzut, dureros de clar, filamentul becului, o linie galbenă, zdrențuită, sub burta tavanului. Am bâjbâit cu mâinile pe lângă pereți, am ajuns la comutator şi, când l-am atins, lumina a tresărit ca şi cum era vie, o undă galbenă a spălat tavanul, a coborât până în mijlocul încăperii, unde a încremenit şi-a început să pălească. Am smucit de câteva ori comutatorul şi fenomenul s-a repetat, însă de fiecare dată unda gălbuie era tot mai slabă şi cobora din ce în ce mai puțin. În cele din urmă, am renunțat, m-am întins pe covor şi-am început să vorbesc, fixând filamentul acela, care abia se mai desena pe tavan. Nu ştiu de ce, eram convins că Starla e încă acolo, că s-a întins pe canapea şi ascultă, cu ochii închişi, aşa că vorbeam, cu voce întretăiată, vorbeam întruna, despre mine, despre sentimentele mele, despre dragoste şi trădare, despre moarte şi singurătate. Îmi aduceam aminte cum veniseră prima oară la mine, cum mă făcuseră, cu viclenie, să mă îndrăgostesc, cum jucam seară de seară ruleta aceea, fără să ştiu că, la fiecare felie pe care-o tăiam, cineva, dincolo de pereții aceia, murea din cauza mea. Apoi mâna mea hotărâse că-i rândul lui Martin să plece, bomboana albastră, prima bomboană albastră, şi nici el nu ştia, el, care aducea tortul, nu ştia că-i

venise rândul. Şi, pe când mă gândeam la Starla, pe când încercam să mă conving, cu o duioşie amară, că e încă acolo şi că mă ascultă, am simțit o arsură puternică în stomac, şi ceva, ca un fulger, m-a străbătut pe dinăuntru: Martin şi Starla erau acolo, în mine. Şi făceau dragoste. Am stat nemişcat, în beznă, până au adormit. Apoi m-am târât spre baie şi am băut două pahare cu apă.

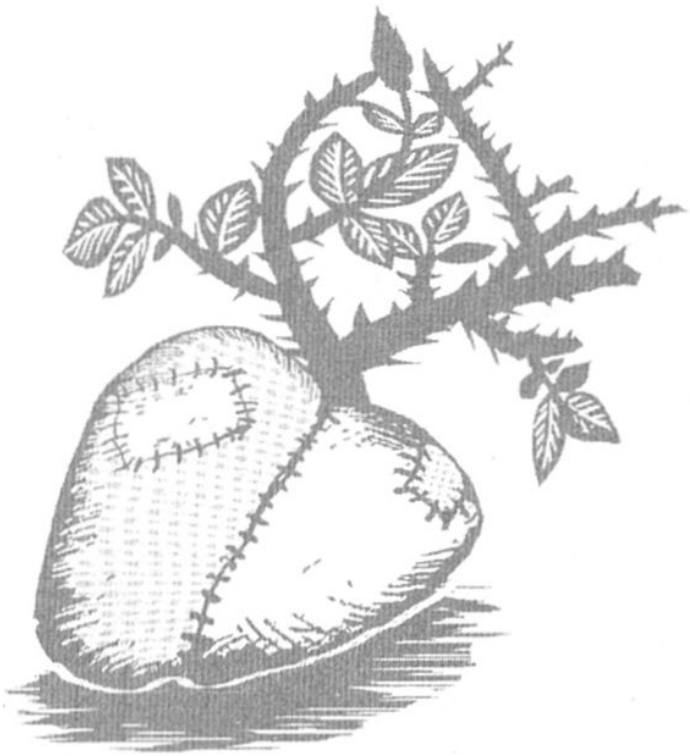

Augustin Ioan

Un amator avizat...

Haideți să deşirăm sensurile. Pentru a fi dezamăgiți în amor, fie şi prima oară, musai să fi fost, mai înainte, amăgiți. Primul răspuns care ne vine în minte va fi fiind, poate, cel că, în amor, întâiaşi dată şi pentru prima oară am fost dezamăgiți atunci când ne-am trezit din prima iubire. Aşa ar fi logic. Apoi există un alt mod de a răspunde la această anchetă, ocolind răspunsul: cutare coleg(ă) de la grădiniță, care ne-a lăsat mofluji, întorcându-ne cu țâfnă dindărătul uniformei. Privesc fotografia în care eu şi C. ne ținem de mână, în cealaltă ținând cutiile de tablă pentru mâncare. A mea era albastră (mă rog, în fotografie e sepia de-acum), cu desene colorate pe ea şi în formă de inimioară. Dacă e să fiu sincer, cutia mi-o amintesc perfect, inclusiv mirosul ei când o deschideam: sendviş cu email galben. De C. nu mai ştiu mare lucru, a făcut o facultate oarecare şi s-a îmbolnăvit, acum umblă pe stradă, vorbindu-şi doar sieşi. Am văzut-o de câteva ori, cu rujul întins mult dincolo de conturul buzelor. Am întrebat-o ce face, dar nu s-a oprit din vorbitul cu sinele-i rătăcit. Ochii ei erau ficşi, fără limpezime, ca ai peştilor scoşi din apă. Oricum, ne „despărțiserăm” de prin clasele primare, unde ne băteam pentru premiul I cu coroniță: ai ei, apoi şi ai mei, au plecat din sat. Părinții, acum, văd că încurajează aceste juvenile inflamări ale umorilor din progenitura privată: mai înainte de a începe să scriu, am schimbat mesaje cu o prietenă, care cocea dovleac şi castane odraslei şi... prințului acesteia, amorul infatigabil de la grădiniță; în engleză se cheamă *containment*: mai bine să se petreacă lucrurile la mine acasă decât *underground*, „ca pe vremea noastră”, când acasă nu aduceai decât viitoarea consoartă.

O a treia formă de a răspunde este de a enumera toate formele de dezamăgire, mici şi

mari: unora le va ieşi un roman-fluviu, altora nici de-un haiku. Numai că, feții moşului, cantitatea de dezamăgire nu e neapărat o performanță în sine, care să se pună în panoplie, ca trofeele cinegetice, motiv de laudă, aşa cum fac unii masculi de doi bani care ne lasă să ştim cu câte ipostazieri ale eternului feminin s-au cunoscut d-lor în chip biblic. Dimpotrivă, nu-i de laudă nici absența dezamăgirii, carele-i efectul secundar al unui cinism de joasă extracție. Prietenia mea cu L., care a durat dintr-a şaptea până într-a opta, a constat în principal în căratul ghiozdanului ei de la şcoală acasă, unde stăteam de vorbă ore întregi seara, înainte ca ea să plece spre blocul din centru, unde locuia, iar eu să-mi continui drumul în sus, spre str. Libertății 76, unde, la Şcoala generală 7, am stat cu părinții într-un soi de locuință a directorului până în 1982. Asta e o poveste în sine, despre care am scris în *Armata Poporului* şi, mult după aceea, în cartea mea *Poverism.* Pe L. am „pierdut-o" în liceu şi o revăd doar la un deceniu o dată, când facem acele din ce în ce mai patetice aniversări de la absolvirea liceului: doctoriță, copil, soț, tot echipamentul de scenă menit să-i camufleze, ca tuturor nouă, groaza de chipul sălbatic al vieții ce ne-a fost dată. Or, dacă dezamăgire a fost, cu siguranță mi-o amintesc cu duioşie.

Şi de ce să nu fi scris despre relațiile în care intrăm dezamăgiți gata, cele fără de perspectivă, în care intră doar aflații în treabă cu viețuitul, în trecere fiind? Alea ce-au? Din alea ies romane şi filme, nu din cele gospodăreşti, care eşuează pe câte o plajă a cotidianității redusă la algoritmi repetitivi şi poate niciodată pusă la teasc. Sau despre cele în care-am dezamăgit noi, în care am trişat ştiind că o facem, dar amânând deznodăminte neconvenabile, până la momentul optim pentru o retragere, care îl lasă pe celălalt fără plan B? Nu am nici o scuză acum, nu aveam nici atunci, pentru câteva *exit*-uri „strategice", de

care îmi este ruşine. Iartă-mă, S.: din relația aceea trebuia să plec, trebuia.

Mai există un nivel al dezamăgirii despre care ar merita scris (poate la ediția a doua a cărții de față). Este vorba despre relațiile care ar fi putut să fie, dar nu au trecut niciodată din potență în act. Nu e vorba despre „aventuri", ci despre momente din trecut asupra cărora, uneori, meditățm: „Ce-ar fi fost dacă...?" în timp, unele minți pot construi potențiale scenarii, în care mugurele inițial – supraevaluat *a posteriori* – este transformat în drame întregi. Mamu mi-a povestit că şi-a imaginat de câteva ori ce s-ar fi întâmplat dacă, din povestea de liceu ar fi ieşit mult mai mult decât o prietenie, cum e acum. Şi CC crede, în mintea ei tulbure, că au fost piedici externe în calea căsătoriei noastre (şi nu pregetă să mi le expună, pe rând, în SMS-uri stranii), când, de fapt, nu am trecut niciodată dincolo de câteva scrisori... O, şi-apoi toată corespondența pe care o păstrez şi-acum, din adolescență, spre amuzamentul soției (reîncărcat la fiecare mutare...). Ce-ar fi putut să fie de-acolo, ce arboret de improbabile iubiri, niciodată în pârg. De ce le păstrez? Pentru că am rămas cu obsesia corespondenței din adolescență: visam nopți la rând cutia poştală din Libertății 76, în care câțiva ani după ce ne-am mutat, în 1982, la bloc, mai găseam scrisori trimise de către vreo copilă care încă nu aflase asta, pentru că, precum despre Aliette, uitasem şi că există; or, dacă tot nu mai am scrisorile pe care eu le-am trimis, măcar să păstrez dintre cele pe care destinatarele mi le-au dăruit, la rându-le. LM îmi scria şi câte patru-cinci scrisori pe zi, vreme de doi ani: or, când am venit la Bucureşti, după armată, ca student, reîntâlnirea noastră fu insuportabilă: am căutat o seară întreagă diferitele sedii ale Institutului Grigorescu, unde ea studia moda şi, când am găsit-o, părea o străină. Nu am mai căutat-o de-atunci.

Cred însă câteva lucruri. Iubirile nu pot fi, pe termen lung, decât „dezamăgitoare”. Dacă se sfârşesc repede, ele dezamăgesc chiar din acest motiv. Dacă ele continuă, „dezamăgesc” prin instituționalizare – nici o iubire nu rezistă în durată lungă dacă nu-şi federează şi altele: bază economică (bunuri şi, la vreme de criză, credite în comun); prietenie sigilată de compromisurile nonsacrificiale care, oricât de blânde ar fi, reduc din statura ființei iubite, o „domesticesc”; dar, mai ales, „hard extern”, un martor al existenței tale. Ea, iubita-ți, e singurul tău martor, pentru că nimeni altcineva nu ne mai ştie ca procese, nu ca ipostaze, secvențe şi corpuri. Ca procese plauzibile, aşa cum suntem, în chipul în care ne oferim spre experiere, pentru a fi cunoscut, nu în cel mascat, în care stăm pentru poză.

„Îți mai aduci aminte?”, o întrebăm. Pe ea, pe Celălalt, care-i martorul. E străină, aşa o alegem când ne însoțim, şi totuşi ei ne încredințăm în cea mai completă ipostază, cea mereu schimbătoare, cea care mai rămâne puțin după ce toate celelalte se vor fi epuizat, după ce corpurile care am fost nu vor rămâne decât imprimate şi şterse apoi. Memoria devenirii noastre, străinătatea cea mai apropiată, femeie e cea care, cum spunea Lévinas, „pune blândețe pe fața lucrurilor”. Corpul ponderator al cuplului. Latura lui „conservatoare”, de vreme ce-adună, păstrează, amână, aşteaptă. Din acest punct de vedere, amorurile nu pot fi decât dezamăgitoare, dacă asta vreți să auziți – dar e bine aşa.

Altceva vine să se adauge, cu timpul, ca vinului bun. E „aerul comun” al cuplului. Pre-cunoştința a ceea ce urmează să fie, să se spună; nu este doar rutină, deşi poate eşua acolo complet. E mai degrabă o formă de domesticire a viitorului imediat. Mai prețioasă decât orice, senzația că te poți odihni (fără a exagera) pe această temelie, care nu te va lăsa, la o adică. Prietenul nostru

nonagenar, dl E., îşi îngrijeşte soția imobilizată la pat de ceva vreme şi nu-şi doreşte nimic altceva de la viață decât să o poată face până la capăt. Pe coperta noii sale cărți a pus o fotografie cu ei doi undeva, într-un peisaj montan: „Aşa am fost – mi-a zis, dându-mi manuscrisul la citit – toată viața, umăr la umăr. Mai bine de şaizeci de ani..."

Nu sunt un expert nici în relații „normale", d-apoi în „stări alterate de conştiință", de felul amorului. Ştiu şi eu ce ştie toată lumea: iubirea, ca fenomen fizico-chimic, nu durează mai mult de, se spune, optsprezece luni şi, în acest timp, are ca efect secundar o scădere semnificativă a nivelului de inteligență a persoanei îndrăgostite (altfel, cine s-ar mai căsători?). Învăț însă tot timpul, „volens-nevolens", vorba profesorului nostru Alexandru Cişmigiu, binecuvântată fie-i amintirea. „Cu vârsta", cum se spune după patruzeci de ani, descopăr că, dezamăgind tot timpul, e o artă să ştii cum să dezamăgeşti mai puțin decât, poate, s-ar fi aşteptat de la tine. După cum, dacă ai o brumă de notorietate, e mai uşor dacă confirmi nespectaculos, dar constant, decât dacă dai, rar, tunuri. Apoi, e un talent să te sustragi completei previzibilități. Să ştii cum să rămâi surprinzător. Nu trebuie să provoci partenerului de relație leşinuri consecutive, dar e bine ca, din vreme în vreme, să reaminteşti unele dintre motivele (bune) pentru care, la început, ai fost cel ales.

Nu sunt, aşadar, un specialist în amor; dar sunt, cu siguranță, un amator. Aici e un cuvânt de laudă. Mai ales dacă reuşeşti să devii unul, vorba lui Vianu, avizat...

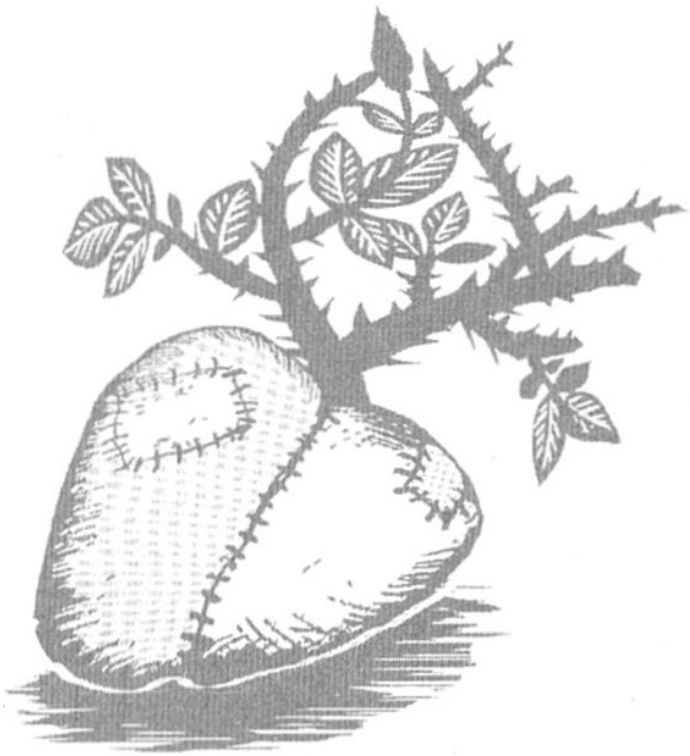

Luminița Marcu

Fotografii cu un Olympus de unică folosință

1. Nu ştiu prea bine ce să fac cu mâinile şi nici cum să stau. Aşa că mă aşez pe bordură, pozițiile nonconformiste te salvează întotdeauna. Nu ştiu nici lângă cine o să-mi găsesc locul în autocar şi nici măcar cu cine să vorbesc. Fețe în general necunoscute şi mai degrabă de tocilari. Sunt fără prietena mea Roxana, aşa că lumea este enervant de impară. Pe deasupra, sunt şi cea mai bătrână de acolo, trec deja în clasa a douăsprezecea. Toți ăştia sunt mai mici decât mine, cu câțiva ani lungi şi iremediabili, aşa cum sunt anii dintre 16 şi 18. Într-un grup mare, cu părinți, frați şi bunici, aşteptăm autocarul care ne va duce în Grecia. Suntem în 1995 şi mi-e frică că o să mă plictisesc groaznic în excursia asta care ar trebui să fie un premiu pentru meritele deosebite ale elevilor olimpici. Îmi fac de lucru cu un mic aparat de fotografiat Olympus, de unică folosință, pe care mi l-a cumpărat tata special pentru această ocazie. În prima fotografie pe care o fac, în timp ce aşteptăm autocarul care întârzie – figuri nefocalizate, încadrate aiurea. O fată care a mâncat pepene şi care mă tot roagă să mă duc cu ea să facă pipi. Doamna general, inspectoarea generală, grasă şi fardată gros, e mama unui fiu tălâmb, coleg de clasă cu mine. Nu merge cu noi, pentru că nefericitul n-a călcat în viața lui pe la vreo olimpiadă. Dar o conduce la autocar. E înalt şi are aerul funerar al băieților pieptănați cu grijă de mamele lor. Doamna general avea să devină deputat; am revăzut-o de curând în Bucureşti, cu pantofi albi şi geantă albă, cu acelaşi nemuritor haz de Mizil, la fel de grasă şi de convinsă că lumea e de partea ei, cu acelaşi fiu tălâmb, ajuns între timp prezentator la televiziunea națională. O altă profesoară, de biologie, cu părul roşu-Apaca şi fără trei dinți frontali. Gura cu dinții lipsă nu se vede în poză, dar mi-o amintesc bine, pentru că s-a

căscat de multe ori înspre mine, arțăgoasă, de-a lungul acelei excursii. Un grup de băieți, olimpici la matematică şi informatică. Un băiat înalt, blond, cu ceva acnee şi unul brunet, cu nişte sandale în care stau neliniştite două picioare negricioase. La mâna dinspre obiectiv are o cicatrice, probabil şi-a rupt-o cândva şi a avut o fractură deschisă, altfel, încheietura e perfectă, subțiratică, osul antebrațului se termină rotunjit, ca o castană catifelată sub pielea ciocolatie; palmele îi sunt mai mari decât te-ai aştepta, ca la un pui de setter irlandez.

2. Fotografia la care mă uit acum e cețoasă, pentru că e noapte, iar blițul era şi el de unică folosință. E o compoziție adormită, de vis industrial, cu nişte bare de fier ruginite, cu o gheretă dărăpănată şi un bec mare deasupra ei. E granița cu Bulgaria şi e cinci dimineața. Putem să coborâm să facem pipi. Unei femei de la minister, o persoană oficială care însoțeşte grupul de olimpici, pe numele ei Fabiana, îi e rău. A condus ăsta ca un apucat, parcă ne mână turcii. Îi vine să vomite, dar nu poate. Are ochii galbeni, cearcăne şi pielea lucioasă, de parcă a căzut cu fața într-o baltă de ulei. Nu-mi vine să fac pipi, dar fac, văd că toată lumea face, poate e un ritual de vamă. Doamna profesoară de biologie se spală pudică, fără să-şi dea bluza jos, pe sub sâni. Îi admir dexteritatea, o secundă mai mult decât s-ar cuveni. Exact între cele două granițe, când autocarul se încordează din toate încheieturile lui bătrâne să se urce pe bacul care traversează Dunărea, ceva i se sparge acolo înăuntru. Trecem cu bacul ca pietonii, tot grupul de olimpici înfrigurați şi nedumeriți, nu ne explică nimeni prea multe, doamnele profesoare au mutre acre, şoferii înjură, ghidul se interesează ce şi cum la botul maşinii. Dunărea e răcoroasă şi neagră.

— Bă ce chestie şi cu autocarul ăsta, să vezi cât stăm pe aici. S-a făcut varză, e spart tot, trebuie

să schimbe baia de ulei. Am înțeles că o să-l ducă până pe mal şi dup-aia o să caute un mecanic, unu' bulgar, îți dai seama cum o să se înțeleagă cu el...

— Lasă, că ăştia aici la graniță vorbesc toți româneşte...

— Poate să se ducă profa de biologie să vrăjească ea vreun bulgar, că, sexy cum e, ne repară ăla autocarul gratis...

Nu ştiu cum au ajuns Bogdan şi Alexandru lângă mine. Bogdan e cel cu acneea, Alexandru e băiatul brunet. Turuim înainte cu autocarul şi baia lui de ulei şi cretina de inspectoare şi aia de la minister care borăşte... Mi-e foarte frig, dar nu atât cât zic eu că mi-e. La haine nu se poate ajunge, sunt încuiate în cală. Sunt în pantaloni scurți şi într-un maieu negru... Şi Alexandru zice ceva nemaivăzut şi nemaiauzit, care mă face praf:

— Îți dau blugii mei, vrei?

Adică blugii de pe el, blugii negri cu care e îmbrăcat, pentru că a fost prevăzător şi i-a tras pe el din autocar, că s-a gândit că se face noapte, dar acum nu-i e aşa frig şi mi-i dă mie. Adică se dezbracă şi mi-i dă mie.

— Şi io îți dau geaca, dacă vrei, sare şi Bogdan.

Păi, mi-ar fi ajuns geaca. Dar Bogdan e deşirat şi blond şi are urmele alea de coşuri pe față, pe când Alexandru are pielea netedă şi măslinie şi un fel de puf pe obraji. Mi se pare că, dacă i-aş atinge, ar fi ca o catifea găsită printre vechituri, moale şi plină de poveşti şterse. Se joacă nervos cu degetele de la mâna dreaptă. Poate că a exagerat, cum dracu' să-mi dea blugii de pe el...

— Păi, dacă zici că nu ți-e aşa de frig, dă-mi-i, îi iau peste pantalonii ăştia şi dup-aia, când ne deschid cala, ți-i dau înapoi.

— Nici o problemă, chiar nu mi-e frig...

Ne aşezăm pe o bordură, Alexandru îşi desface nasturele de metal, apoi se aude sunetul fermoarului, susurat şi zvâcnit, nu mă uit, şi-i trage

în jos peste sandale şi rămâne în pantalonii scurți albi din prima poză, se ridică în picioare şi mi-i întinde. Îi trag pe mine repede, peste sandale, puteam să mi le dau jos, dar nu ştiu de ce mi se pare că descălțatul ar fi fost ceva prea intim, blugii îmi sunt mari, deşi eu sunt într-a douăsprezecea, totuşi stau pe mine, îmi sunt lungi, dar nu cât să mă împiedic, materialul are o căldură pe dinăuntru, căldura lui, că doar au fost pe el, îi simt moi şi învăluitori cum n-am mai simțit niciodată o pereche de blugi. Lângă mine, pe bordură, pielea de pe picioarele lui s-a încrețit de la frig, dar el vorbeşte în continuare tare şi gesticulează.

— Ce-ar fi să mergem să vedem ce e mai încolo, zice Alexandru.

— Păi, e granița, e Bulgaria, ce să fie, io nu merg, ne prind ăştia că umblăm pe aici, poa' să fie nasol, răspunde repede Bogdan, cu un aer matur şi preocupat.

— Io m-aş duce, poate găsim şi ceva de băut, bem o vodcă, ne mai încălzim...

— Da, să ne vadă handicapata de biologie şi să urle la noi din prima zi...

Nu ştiu unde, nu ştiu de ce, plec cu Alexandru încolo, înspre Bulgaria, poate găsim ceva de băut, bem o vodcă, ne mai încălzim...

— Vă duceți degeaba, nu e nimic pe acolo şi-o să vină ăştia după voi, se aude Bogdan din spate.

Nişte cutii de ambalaje, un fel de magazin luminat care se vede mai departe şi probabil un veceu din alte timpuri, cu o uşă de lemn care să bălăngăneşte. Acum ştiu: nişte bare de fier ruginite, cu o gheretă dărăpănată şi un bec mare deasupra ei. Aerul e parcă acid şi ceva zbârnâie continuu, ca un stâlp de înaltă tensiune. Un câine mare iese din spatele gheretei şi un nene într-o uniformă descheiată şi foarte somnoros urlă ceva la noi cu nişte sunete ruseşti. Dar n-am făcut nimic...

— Zona de frontiera, interzis, zice într-o românească stricată.

Profa de biologie apare de undeva şi începe să țipe şi ea la noi.

— Suntem în zona de frontieră, stați în autocar sau lângă el până când se repară, n-aveți voie să umblați pe aici, e clar?

Îmi dau seama că de fapt mi-e somn, că sunt obosită, ne întoarcem amândoi spre autocar mânați din spate de profă şi le spun tuturor că mă duc să mă culc puțin. Urc încet, autocarul e o burtă de mamifer în care olimpicii stau la adăpost, izolați, adormiți, cu fețele umede. Colega mea olimpică la engleză sforăie încet pe scaunul lungit, cu capul pe spate şi gura puțin deschisă. Mă aşez şi eu alături şi-mi lipesc obrazul de geam. Îi văd pe Alexandru şi pe Bogdan şi pe încă vreo doi cum stau pe bordură lângă autocare şi gesticulează. În autocar e foarte cald, îmi dau geaca jos şi-mi vine să râd. Alexandru are buzele cărnoase, de băiat care parcă tocmai a plâns, vinete de frig.

3. Ne aşezăm pe o altă bordură cu o sticlă de Martini în mână. Un Martini roşu, cu mult înainte să ştiu cum se bea Martini de fapt, că se pun două măsline cu migdală în două scobitori şi gheață şi lămâie, neapărat în pahare triunghiulare, care se găsesc doar la Carrefour... Stăm, deci, amândoi cu această sticlă de Martini în mână, pe bordura dintre Bulgaria şi Grecia. Am dat pe ea frățeşte 9 dolari şi 50 de cenți. Un pachet de Lucky Strike fără filtru şi o brichetă doar ale mele. Îmi aprind o țigară. Niciodată un Lucky n-a mai avut gustul ăla perfect, uscat, de vară, un gust de fum aromat şi tare, amestecat cu gazele de eşapament de la toate tirurile şi autocarele care se preling pe acolo. El se uită cu poftă la țigara mea, stă cu picioarele strâmbate sub el, în pantaloni scurți albi, eu încerc să mă uit înspre autocar, peste capul lui, să văd dacă vin după noi, şi el îmi cere o țigară. Fără să-l

îndemn, el îmi cere pur şi simplu, zicând că a mai fumat şi înainte. Scot pachetul din sac, îl deschid cu gesturi sigure de veche fumătoare, îmi scapă bricheta pe jos, el ia o țigară şi o aprinde. Trage din ea cam tare şi cam repede, cu buzele groase şi roşii concentrate cu seriozitate în jurul ei, dar nu se îneacă, nu tuşeşte, doar pielea de pe obrajii cu puf i se colorează puțin. Pe deasupra părului moale, aproape negru, văd mişcare pe lângă autocar şi profa de biologie venind ca într-un coşmar, cu paşi apăsați şi plini de ură, dar care parcă nu reuşesc, în ciuda aplombului, să consume distanța dintre noi şi ea.

— Ce faceți aici, veniți înapoi şi urcați în autocar, nu vă mai răzlețiți aşa mereu, Alexandru, se poate? Şi tu, tu eşti mai mare, mă aştept la mai mult din partea ta...

— Ne-a văzut, nu? Ne-a văzut că fumam, mă întreabă Alexandru şoptit. Lasă că n-o să ne zică nimic şi oricum nu mă interesează, adaugă.

— I-am făcut o poză, zic, în timp ce mergem în spatele ei. I-am făcut o poză cum venea spre noi, aveam aparatul în sac. Seamănă cu un diafilm cu *Făt-Frumos din lacrimă,* nu ştiu dacă îl ştii, ăla cu muma-pădurii care zboară închisă într-o piuă.

Începem să râdem isteric. În autocar, doamna general stă la uşa din față, demnă, grasă şi otrăvită.

— Tot timpu' se răzlețesc ăştia doi, doamna general, zice profa de biologie, urcând scara autocarului în fața noastră. I se văd călcâiele crăpate într-o pereche de papuci pe care scrie XianGong.

4. Şi ne-am tot răzlețit. Aproape că n-a fost nimic mai mult decât o continuă răzlețire, de grup, de colegi, de profe, de doamna general, de prietenii lăsați în urmă, de diferența de vârstă dintre noi, de comentariile tuturor legate de asta, care ne aşteptau acasă. Am fugit de toate, ne-am răzlețit. Un timp. Atât cât am putut. Atât cât au

ținut cele 36 de poziții ale filmului de unică folosință. Mă gândesc acum, după destul de mulți ani, dacă nu cumva orice poveste de amor e o continuă şi cam nepăsătoare răzleţire şi că ea durează exact atâta timp cât cei doi rămân răzleţiţi de restul lumii. Iar sfaturile dintotdeauna ale părinților, ale celor care îți vor binele, ale profesorilor, ale celor care trebuie să te aibă mereu sub ochi, sunt să nu te răzleţeşti, să nu te depărtezi de grup. Tot ce e adevărat se face în răzleţire, şi, când începi să ieşi prea des cu prietenii, cu grupul, ceva s-a pălit în amorul respectiv. Şi sfârşitul e aproape.

Din stațiunea Olympic Beach unde am stat mai multe zile şi care pe atunci nu era încă plină de români low-cost, se vedea muntele mitologic – tunete, Zeus, legendele prescurtate de Alexandru Mitru şi rezumate stupid de ghidul semianalfabet. O biserică ortodoxă ca nuca în peretele muntelui antic. Olimp. Olympus. Nu prea aveai ce să faci pe acolo, dacă nu voiai să stai la plajă cu doamnele profesoare care schimbau rețete. Simțeam o continuă nevoie să plecăm. Să vedem ce e mai încolo – cred că e o boală, nu mi-a trecut nici azi şi-i recunosc pe cei care o au şi ei. Aşa că într-o zi eu şi Alexandru am închiriat două biciclete. Cam mici şi cam incomode, ca Pegasurile de copii, ciudate pentru corpurile noastre deja mari. Dar convenabile, ieftine. Şi cu aceste două biciclete am plecat, fără să-i spunem doamnei general, spre cel mai apropiat oraş. Nu ştiu câți kilometri erau, aş putea să mă uit acum pe google, dar nu e important. Important e că simt încă mirosul livezilor coapte de-o parte şi de alta a şoselei, maşinile trec pe lângă noi susurând discret pe asfaltul fin, căldura e insuportabilă, eu am un maieu alb şi îmi tot cad bretelele în timp ce pedalez şi ştiu, pentru că am făcut sport, că nu trebuie să mă opresc. Alexandru e în față şi îl văd

oprindu-se cu derapaj şi trebuie să mă opresc şi eu, obosită, transpirată, nervoasă.

— Mai e mult de mers şi nu trebuia să ne oprim. N-avem apă, n-avem nimic, parcă suntem tâmpiți.

Regret deja că n-am rămas la plajă, că nu înot la nesfârşit în apa răcoroasă şi sărată, la care, numai când mă gândesc, simt că nu mai pot pedala nici măcar un metru. Alexandru îmi arată o livadă de piersici în stânga, n-are gard, dar nu cred că putem să ne servim aşa pur şi simplu, el e deja printre pomii scunzi, foşnitori, şi iese de acolo cu două piersici coapte şi-mi întinde una. Muşc din ea fără măcar s-o şterg de puful înțepător şi-mi explodează în gură, şi râdem, nu prea ştiu de ce, şi ne facem o poză cu mâna întinsă şi cu capetele apropiate, muşcând din fructe, iar în spate se văd pomii foşnitori, şi căldura aburoasă iese pur şi simplu din hârtia fotografică veche de peste zece ani.

5. Rochia albă, înşelător inocentă, de bumbac simplu, lungă, dar nu de tot, mi-o cumpărasem de la un magazin ieftin, un fel de urmaş al subversivelor consignații din comunism, un magazin în care se găseau de toate, dar de un prost gust teribil, turcesc, asta dacă nu ştiai să cauți. Pentru că întotdeauna în asemenea locuri stau ascunse mici minuni fără nici o legătură cu restul. Păstrasem rochia pentru Atena, cred că era o fantezie legată de femeile antice, ceva pe acolo. De fapt, cred că era şi singurul lucru curat pe care-l mai aveam în bagaj. Şi în picioare mi-am pus un fel de opinci cum se purtau atunci şi se poartă acum iar, cu talpa din sfoară împletită şi pânză, legate cu nojițe pe gleznă. Şi sacul cu aparatul de fotografiat, în spate. A venit să mă ia din camera mea, a rămas în uşă, s-a uitat la mine şi a zâmbit. Nu era nimic între noi, repet, doar fuga continuă de profe, de doamna general, de fata care mâncase

prea mult pepene. Şi era mai uşor şi mai *safe* să fugi în doi. Doamnele şi copiii cuminți au plecat în grup să viziteze oraşul, în seara albăstrie, atenianã, cu miros de gaze de eşapament, şi noi cu ei, în şir indian, până la prima intersecție. Unde ne-am pierdut. Ne-am răzleţit iar. A fost o noapte lungă, imensă, interminabilă. Instantaneele sunt diverse şi fiecare fotografie durea, pentru că filmul era pe ducă, şi altul nu mai aveam. Străzi orbitoare şi case albe, multe case albe şi oameni care, deşi vorbesc foarte tare, se mişcă ca într-un film mut. Nişte băieți cu ciucuri la picioare mergând sacadat şi noi hlizindu-ne la ei şi făcându-le poze şi aşteptând să izbucnească şi ei în râs şi s-o lase naibii de schimbare a nu ştiu cărei gărzi. O tonetă cu sticle cu apă, reci, brumate, din care cumpărăm şi care ni se par extraordinar de scumpe. Magazine înşirate în Plaka, unul după altul, şi nişte saboți unici într-unul din ele, care e închis. Mă lipesc cu fruntea de vitrină, şi Alexandru îmi face o poză cum stau acolo, jelind frumusețea de neatins. Şi apoi urcăm pe Acropole, când deja s-a făcut întuneric bine şi nu ne lasă să trecem de gardul dincolo de care se plăteşte şi unde urmează să mergem cu grupu' a doua zi dimineață. Ne aşezăm pe o bancă şi în față se vede un fel de deal luminat care se pare că se numeşte Lykavetus, Alexandru ştie şi îmi spune şi mie.

— Şi cum se poate ajunge acolo? întreb eu.

— Nu se poate, că e foarte departe, zice el, e un fel de alt oraş, chiar dacă pare aproape.

— Dar am putea să luăm metroul, zic eu, e metrou, am văzut stația lângă hotel.

Şi el nu zice nimic. Şi, cum stăm acolo pe bancă, eu sunt mai mare şi mă aştept să se întâmple ceva. Dar nu fac nici o mişcare, sunt totuşi fată, şi el e mai înalt decât mine.

— Trebuie să fac pipi, zice el.

Şi-mi place la nebunie că nu are jene din astea şi încep să râd şi râde şi el şi se ridică şi zice:

— Pipi pe Acropole. Trebuie să-i povestim lu' doamna general.

Se duce doar puțin mai încolo, cu spatele, bineînțeles, are blugii lui negri şi sandalele. Şi eu mă uit, deşi am zis că n-o s-o fac. Dar nu-i văd decât silueta neagră şi, dincolo, poarta pe care vor intra grupurile de turişti conştiincioşi mâine-dimineață şi mai departe Lykavetus cel foarte luminat.

— Hai să căutăm metroul, zice el, să vedem dacă merge.

Şi ultima fotografie din Atena e cu o piață plină de grămezi de ziare şi reviste şi bărbați care fumează şi se pregătesc să-şi deschidă chioşcurile, şi se vede un stâlp pe care scrie „Athens Metro-Omonia". Nu e încă ziuă, dar o să fie în curând.

6. Atunci când nimeni nu mai avea chef de nimic, nici bani şi nici nimic de tocat doamnele profesoare, când o oboseală mițoasă se lăsase peste întregul grup, iar ghidul caraghios şi cei doi şoferi lubrici îşi pierduseră verva lor de stadion, am ajuns în Salonic. Nu-mi amintesc nimic, şi orice încercare de atmosferă ar fi o chestiune de documentare. Nu ştiu nici măcar o clădire din acest oraş istoric, nu am vizitat muzeul arheologic şi nici turnul. E un turn faimos, se numeşte cumva. Autocarul a oprit în port. Apa care se loveşte de cheiul de beton e uleioasă şi în ea se văd legănându-se diverse forme moarte. Ne-a fost uşor să ne pierdem în parcul din imediata vecinătate, atunci când grupul l-a traversat în pas egal, cu resemnarea tuturor turiştilor aflați la ultimul obiectiv. Uite că nu aveam să-l bifăm nici pe ăsta, aşa cum nu ne urcaserăm nici pe Acropole, pentru că în dimineața când s-au încolonat ei, noi dormeam buştean, fiecare în camera lui, eu cu fata cu pepenele, el cu băiatul cu coşuri. Nici nu s-au mai obosit să ne trezească, doamnele profesoare erau lămurite şi scârbite. Îşi imaginau, probabil,

cele mai teribile orgii între fata mai mare şi băiatul din clasa a zecea. Privirile lor cu ochi cețoşi de bătrânețe şi farduri scurse de căldură spuneau multe. Băiatul se trezise mai devreme şi mai dăduse o raită prin Plaka, de unde îmi spusese că-şi cumpărase o carte, cu cei zece dolari care îi mai rămăseseră pentru intrarea pe Acropole. Fetei i s-a părut o treabă de mare bun-gust.

Aici e un parc mic, de-abia o grădină, iar palmierii lipsesc.

— Salonicul e mai în nord, de aia, zice el.

— Hai să stăm în chioşcul ăsta, zic eu.

Ne aşezăm pe jos, pe bârnele de lemn ale chioşcului, pline de frunze mari, poate din toamna trecută. Ne aprindem câte o țigară din pachetul pe care încă îl am în sac. Fumăm întinşi pe jos, pe spate, trimițând fumul în sus, ca pe o ofrandă. Fac o poză aiurea, bârnelor din acoperişul chioşcului, ca un fotograf acrobat la un shooting foarte nonconformist. Fumăm iar. Cred că eu mă întorc spre el, pentru că simt lemnul care-mi apasă dureros capul. Stau într-o poziție incomodă. Cât? O oră, poate două. Ne sărutăm firesc şi aş zice că toate miturile despre inocența stânjenită a adolescenților sunt false. Toți băieții care povestesc făcând haz peste timp, autoironie, de propria stângăcie mint. Sau nu-şi amintesc bine. Sau poate nu i-am cunoscut eu pe aceia, din fericire. Adolescenții ştiu tot ce trebuie să ştie. Sunt nişte jivine subțiratice, miniaturale, dar complete şi funcționale şi la fel de dornice să fie date pe *power on* ca un aparat electrocasnic nou, cu țipla abia dezlipită. Alexandru avea ceva mai mult de şaisprezece ani. Aproape şaptesprezece, poate. A fost un sărut lung şi incomod, dulce şi perfect, ca o amandină din copilărie, amară pe dinafară, ca gustul nostru de țigări abia fumate, dar pe care o spărgeam apoi în dinți şi dinăuntru ieşeau valuri de ciocolată lichidă, catifelată. Îi auzim apoi pe fraierii cu care suntem în excursie şi

pe profesoare venind şi plecăm spre autocar. Ne ținem de mână. E extraordinar de îndrăzneț de-acum. Ne aşezăm împreună, fata cu pepenele face ochii mari, iar Alexandru a descoperit acest joc nou, de-a sărutatul, şi îl experimentează aproape continuu, cu o nonşalanță care pe doamne le lasă fără cuvinte. Doar ochii mânjiți li se întorc din când în când curioşi şi poate cu invidie spre scaunele din spate unde stăm amândoi.

7. Săruturi mici şi repetate şi surprinzător de meşteşugite, în văzul lumii. Pe braț, acolo unde pielea e străvezie, moale. Dedesubt se văd venele. E un loc bun pentru tatuaje. Acolo mi-am făcut de curând o semnătură stilizată, cu litere arăbeşti de cerneală neagră. Toată lumea o remarcă, iar eu ştiu că e un fel de verighetă. Dar asta s-a întâmplat mult mai târziu şi e un alt nume acolo. Acum suntem pe bacul de întoarcere, traversăm Dunărea la Calafat, profesoarele stau într-un pâlc cloncănitor şi ne urmăresc cu coada ochiului. Când urcăm în autocar, privirile lor conțin toate reproşurile din lume, toate bătăile la palmă pe care le-am primit şi eu, şi el în mulții ani de şcoală de dinainte. Eu sunt mai mare, eu trebuie să dau un exemplu...

— Şi acum? pun eu întrebarea tipic feminină, întrebarea unei fete cuminți şi serioase, care nu se mulțumeşte niciodată cu o poveste de vară.

Niciodată ca în adolescență nu ai o mai mare nevoie de confirmări definitive şi niciodată ele nu sunt mai imposibile ca în adolescență. Pe ferestrele autocarului se vede deja peisajul sordid al României, fără urmă de smochini, fără palmieri, fără albastrul limpede în care am fost înfăşați zece zile. Frontiera împarte şi cerul în bucăți curate, rămase înapoi, şi bucăți mânjite în gri murdar, înainte. Un veceu dărăpănat, aşa cum am uitat că există, ne aşteaptă cu adâncurile lui pestilențiale imediat după graniță. Oprim şi o văd pe geam pe

doamna general, oripilată, dar satisfăcută, încheindu-şi fermoarul la fustă.

— Şi acum o să fie la fel de bine, zice el, o să fim împreună, orice-o să zică ăştia sau ăia de acasă, nu mă interesează.

Pronunță cuvintele foarte calm, foarte sigur pe el. Răspunsul perfect. I-aş face o fotografie, ultima, aşa cum stă pe scaunul dinspre geam, iar pe obraji i se vede în lumină un puf auriu, o piersică din Grecia, ca asta pe care o pun acum pe cântar şi pe care lipesc o etichetă în supermarketul orbitor. Dar filmul de unică folosință s-a terminat. Continuă să-mi citească din cartea în franceză, un roman de Camus parcă, pe care şi-a cumpărat-o, ca un băiat cititor şi snob ce e, de la un anticar din Plaka. Are o voce joasă şi caldă, citeşte bine, mama lui e profesoară de franceză. Dorm intermitent, obositor şi ciudat, un somn dintr-un alt timp, cu capul pe umărul lui, şi el tot citeşte. Suntem ca un cuplu statornic, vechi, liniştit. Şi nici măcar nu suntem un cuplu. Dar începem să ne pregătim amândoi, temeinic, pentru asta, pentru multele repetiții generale, unele cu costume, care ne aşteaptă. Era încă toamnă când ne-am despărțit, în parcul din fața liceului, dintr-o prostie pe care nu mi-o mai amintesc.

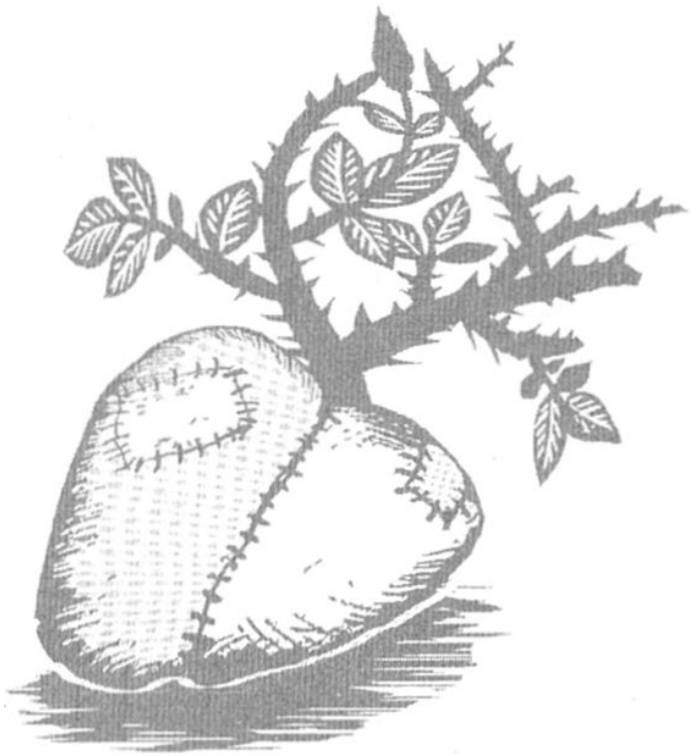

Mitoș Micleușanu

Porcule, purcelule, purcelușule!

Prima dezamăgire în dragoste a fost legată negreşit de prima experiență sexuală, fiindcă nici nu mi-am dat seama ce s-a întâmplat, iar, pe deasupra, tipa muşca tare, cu atât mai tare cu cât se apropia de orgasm. Astfel, eram prins într-o dilemă fără scăpare. Să accelerez cu riscul de a fi muşcat până la sânge sau să încetinesc exact când nu trebuie, ca să nu mă muşte prea tare. Fiindcă muşca prea tare, insist, muşca fioros. Acum să nu credeți că la prima partidă de amor am fost în stare să controlez turațiile şi să iau decizii, gen: mai lent, mai repede. Nici vorbă, totul s-a încheiat imediat ce-a început. Oricum, prima partidă de amor aduce mai degrabă a şcoală de şoferi. Când apeşi prea tare pe accelerație sau, dimpotrivă, prea încet, motorul fie o ia razna, fie se opreşte scuturat de o tuse mecanică îngrijorătoare. Cu alte cuvinte, prima dezamăgire în dragoste a fost strâns legată de prima zguduire precoce. Curios este faptul că în timp ajungi să-ți aminteşti cu nostalgie de perioada când culminația nu necesita nici un efort, fiindcă, înaintând în vârstă, depui din ce în ce mai mult efort, ce-i drept, înțelegând tot mai bine ce faci şi cum trebuie să faci. Uneori, sexul pare extrem de rațional, alteori contemplativ, iar din când în când ai impresia că eşti doar victima unui sistem precis de procreare mecanică, încununat cu un orgasm la desert, precum un cubuleț de zahăr pe care dresorul îl aruncă animăluțului ascultător. În timp, amorul capătă o dimensiune tragică, fiindcă te simți fentat, te simți ca un angrenaj în slujba viitorului genetic.

În studenție preferam plimbările meditative prin cimitir. Criptele, crucile, portretele ovale, toate aveau un efect liniştitor asupra mea. Nici astăzi nu cunosc un loc mai liniştitor decât cimitirul... ba nu, mint, mi-a scăpat din vedere pădurea. În pădure mă simt mai bine. Asociez

copacii cu nişte înțelepți tăcuți şi cumpătați. Dar să ne întoarcem în cimitir, unde obişnuiam să mă plimb singur sau împreună cu iubitele mele, atrase, probabil, de firea mea bacoviană din acea perioadă. Oricum, eu căutam un portret, o expresie anume, un arhetip, şi nu mă lăsam copleşit de sexualitate, ci mai degrabă de senzualitate. Ca să mă exprim şi mai patetic, mă interesa mai întâi omul din femeie şi apoi femeia din om. La început, am sprijinit câteva cripte încolăcit cu câte o tipă de la Arte Plastice unde eram şi eu student. Este o chestiune aparte, pe care n-am conştientizat-o până de curând. Un cuplu încolăcit, sprijinit de o criptă, iar în criptă un alt cuplu, odihnind fără suflare... şi n-ar fi exclus ca acel cuplu din criptă să se fi încolăcit în tinerețe, sprijinind o criptă adăpostind un alt cuplu, şi tot aşa la nesfârşit. În fine, modelul acesta de păpuşă rusească-sarcofag îmi răsare cu uşurință în minte, fiindcă noi suntem continuatorii iubirilor osificate de altădată.

Vreau să revin totuşi la prima experiență sexuală alături de frumoasa muşcătoare. Poate dacă aş fi crescut într-un mediu sadomaso, aş fi rămas cu muşcăcioasa şi astăzi; şi aveam spatele plin de cicatrici, fiindcă ea şi zgâria al dracului de adânc. În fine, e mult mai bine s-o am în memorie decât prin preajmă. Iar memoria mea e plină de lacune bizare. De exemplu, nu țin minte ce-am făcut acum patru zile, dar la patru ani eram îndrăgostit lulea de educatoarea mea de la grădinița rusă unde m-au dat părinții, fiindcă în ’76 nu exista nici urmă de grădiniță românească la Chişinău, din cauza ingineriilor politice menite să ne îndepărteze de origini. Aşadar, iubirea pe care i-o purtam educatoarei la patru ani a fost şi ea o dezamăgire, fiindcă rusoaica bălaie şi cârlionțată nu a reacționat la pasiunea mea şi am suferit, până la groapa cu nisip. Ăsta e avantajul copilăriei, dezamăgirile nu durează. Asta în cazul unei copilării normale.

Dar aş vrea să vă mai povestesc ceva în legătură cu o mare dezamăgire în dragoste. Îmi amintesc prea bine momentul în care tatăl meu m-a surprins plângând, cu capul într-o pernă, închis în camera mea. Deşi m-am simțit extrem de nasol să fiu prins în acea ipostază – chiar am strigat la tata să mă lase în pace –, episodul mi-a fost mai mult decât folositor, fiindcă mi-a mai deschis ochii şi am trecut mai uşor peste acea suferință legată de o dragoste ruinată. Tata mi-a spus doar atât: „Din cauza unei pizde? Hai să fim serioşi! Vino cu mine până afară să vezi câte mai sunt, frumuşele şi singurele!” Pe moment, am fost extrem de indignat, dar asta m-a ajutat să ies din depresie şi, mai mult decât atât, m-a ajutat în timp să nu mă mai fixez obsesiv şi idealist pe o singură relație. Practic, datorită tatălui meu, am devenit un afemeiat cu trăsături de „misogin tandru”, ceea ce, la urma urmelor, este vital pentru „generatorul de atracție-respingere” care alimentează rezistența unui cuplu în timp. Stați aşa, nu vă ofuscați yoghinilor! Să vă explic ceva. Dacă iubita, soția, prietena sau amanta vă spune uneori „porcule!”, alteori „purcelule!”, iar din când în când „purceluşule!” e bine! Toate trei sunt incarnările din ce în ce mai sofisticate ale misoginului din voi. Dacă iubita se rezumă doar la „porcule!”, cel mai probabil sunteți un misogin mârlan, grobian şi primitiv. Dacă se rezumă la „purcelule!” e mult mai bine, sunteți un misogin mai rafinat, cu şanse mari să ajungeți într-o zi la concluzia că femeia e om. Iar dacă iubita apelează doar la „purceluş!”, atunci v-ați mai ales cu o mamă; şi, aveți grijă, protecția feminină excesivă s-ar putea să dăuneze grav potenței decizionale şi asprimii de lup singuratic, trăsături extrem de importante pentru frângerea inimilor. Asta dacă sunteți încă la faza infantilă de frângeri! În cazul în care ați trecut la etapa următoare, adică la tămăduirea inimilor, e mai bine, iar dacă sunteți deja la topirea-contopirea

inimilor, atunci nu pot decât să vă felicit, misoginismul dumneavoastră e transparent ca o ceață, delicat ca satinul şi anemic precum o lebădă albastră pe cale de dispariție. Şi nu mai dezamăgiți femeile explicându-le că nu sunteți chiar deloc misogin. Numai dacă nu sunteți homosexual, transsexual sau pustnic heterosexual. Atât am vrut să vă mai spun.

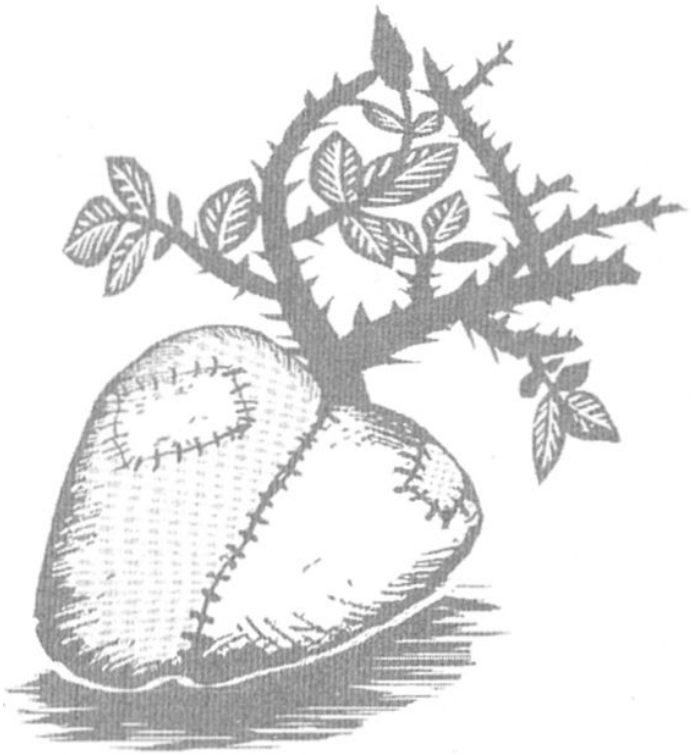

Ada Milea

„Ochii sunt orbi”

Știți, eu sunt una din alea cărora, când s-au văzut în oglindă, nici nu le-a mai venit ideea să folosească ruj. În mod normal, trebuia să mă nasc gata dezamăgită în iubire. De timpuriu am citit prioritățile estetice în ochii tuturor băieților, indiferent de aspectul şi inteligența lor. Normal, absolut toți preferau o superbă.

Ce fericită am fost când am citit în *Micul Prinț* „ochii sunt orbi, cu inima trebuie să cauți!" Speram ca exact *el*-ul vieții mele să fi citit şi să fi crezut ce am citit eu. Mai trebuia doar să ne găsim în toată îmbulzeala asta planetară. Care-o fi *el*? Cum o fi *el*? Nu conta. Importantă era decizia inimii, nu a ochiului. Mi-aş fi dorit să fiu frumoasă, doar ca să-l pot iubi pe eventualul urât minunat, să-l iubesc total şi definitiv, iar eventualii lui rivali superbi să crape de invidie. Mda, realitatea a fost „drăguță" şi *el* a apărut. Apoi a dispărut, pentru că i-au apărut lui altele... frumoase.

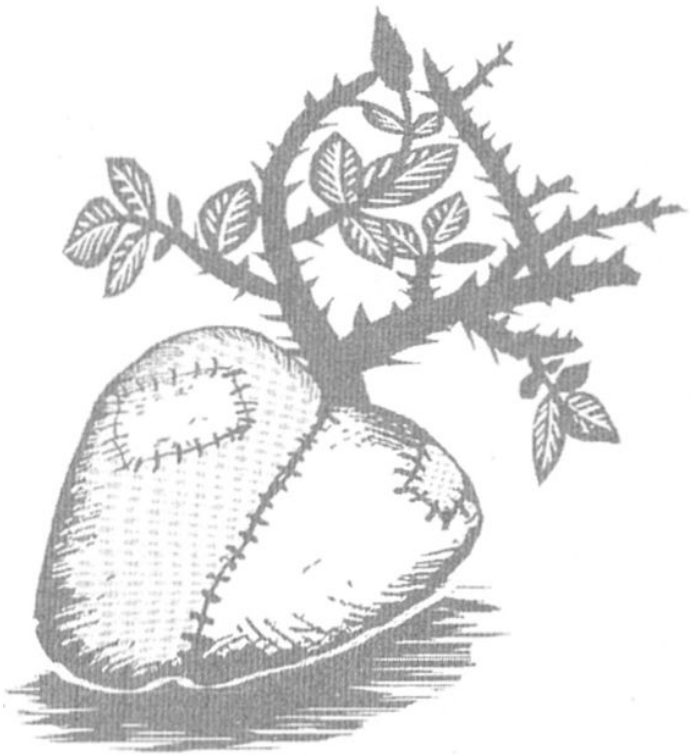

Matei Pleșu

3,14

Aveam trei ani, ea, paisprezece. O chema Izabela. Pubera masivă, pieptoasă, cu ten gras-strălucitor, răspândea un iz iute de sudoare tânără şi avea braţele, gambele şi buza de sus acoperite cu o brumă de puf întunecat. Cred că era mai degrabă timidă cu cei de-o seamă cu ea, de vreme ce m-a ales, ca prieten apropiat, tocmai pe mine, vecinul inofensiv de la etaj. Ziua ne jucam prin curte, seara ne retrăgeam în casă, în camera mea cu glasvand, unde făceam vrute şi nevrute: desenam, ne jucam cu ghinde, cu castane, cu vechituri, de-a v-aţi ascunselea, piticot şi, după o perioadă de tatonări, la iniţiativa ei, de-a doctorul, de-a mama şi de-a tata. Dialogurile scornite, afecţiunile şi durerile închipuite au evoluat treptat spre ciupituri, înghionteli şi pipăieli ţintite tot mai jos, până sub centură. Ne-am dezbrăcat, până la urmă, de tot – eu de feşi, ea de fuste. Suportam perplex şi cu voluptate incertă tratamentele ei tot mai sofisticate. Mă întorcea pe toate feţele, ca pe o păpuşă, mă frământa şi mă apuca de toate cele, mă purica pe unde nu ajunsesem niciodată, mă pupa unde nici nu visasem. Am rămas cu amintiri fragmentare, dar persistente ale miresmelor ei axilare, ale întunecimilor inghinale şi ale sânilor în care-mi cufunda, ţinându-mă de urechi ca pentru botez, capul.

Când am vrut să-i cutreier, la rândul meu, faldurile şi ascunzişurile, s-a ferit, ceea ce mi-a stârnit o anumită bănuială. Rugămiţile mele gângave, dar fierbinţi, au reuşit, într-un târziu, să o înduplece. S-a ridicat în picioare. M-am apropiat până i-am simţit genunchii cu burta şi stuful, drept în nas. Am căutat instinctiv acolo unde m-aşteptam să găsesc bogăţia de pe lume. Scotoceam avid după cadou, prin tufa de cârlionţi, ca în umplutura de fulgi a unui pachet poştal. Pe fundul cutiei, sub smocul de păr am găsit doar o cută bleagă – din

punctul meu de vedere, nimic. Bănuiala fusese întemeiată: Izabela nu avea ce să-mi arate.

Nu ştiu nici până în ziua de azi dacă a fost sau nu vorba de dragoste, dar a fost, cu siguranță, o primă, mare dezamăgire.

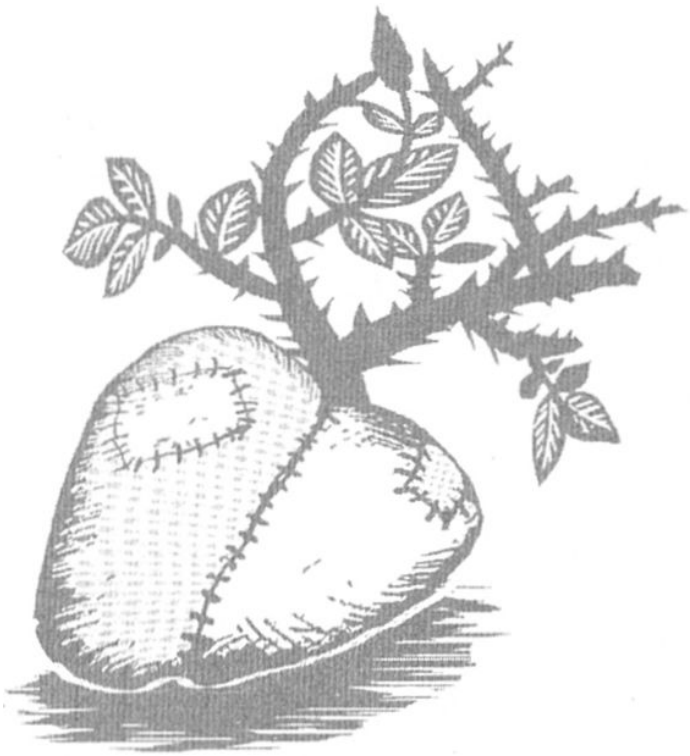

Antoaneta Ralian

O fată cu numele meu care nu eram eu

Uneori, rareori, nostalgice puseuri de *à la recherche du temps perdu* mă îmbie să mai scotocesc prin „cutia cu vestigii”. O rudă îndepărtată a cutiei Pandorei, dar din tabăra adversă, a binelui. Conține jucările, bilețele, carnețele, poezele, scrisorele, poze, albume, suveniruri – urme de paşi pe cărările timpului pierdut. Sau mai curând, pentru mine cea de azi, dovezi că am avut într-adevăr şi eu o copilărie şi o adolescență ale mele, proprii, şi nu aşa cum îmi apar de multe ori ca fiind ale altcuiva. O preistorie, o prerealitate, un eteric, fantomatic prolog la realitatea palpabilă a anilor pe care-i cunosc şi recunosc.

Printre aceste vestigii – neparfumate, neîngălbenite, neofilite, ci doar talmeş-balmeşite –, am descoperit acum câtva timp un obiect amuzant, dacă n-ar fi înduioşător şi, pentru mine, melancolic.

În copilăria mea, se tipăreau anual nişte calendare miniaturale, sub formă de carnețele cu coperte vesel pictate şi pagini micuțe pentru notițe. Avusesem o colecție întreagă de astfel de calendăraşe (nu le pot descrie decât cu diminutive), care Dumnezeu ştie pe unde s-or fi rătăcit, undeva prin timpul volatil, corect înregistrat, dar nefixat în foițele lor. Ei bine, am mai găsit un astfel de calendar din Anul Domnului 1934.

Are deci şaptezeci şi cinci de ani, doi copilaşi îmbrăţişaţi sub un copac cu două păsărele pe copertă şi reclama inevitabilă (ah, sublima, eterna, nemuritoare publicitate): „SOCEC & CO – SOCIETATE ANONIMĂ, EDITURĂ PAPETĂRIE LIBRĂRIE – Ateliere de LITOGRAFIE TIPOGRAFIE LEGĂTORIE CARTONAGE CONFECŢIUNI DE HÂRTIE PLICURI”. (Editori şi librari din toată țara, mai ştiți ce însemna pe vremuri anticul, polivalentul SOCEC?)

Şi, pe o foiță din minicalendar, o însemnare scrisă cu o caligrafie şcolărească, ordonată, care nu are nimic comun cu scrisul meu dezordonat de acum:

Vineri 24 iulie 1934 am avut o aventură la grădină cu Sandu R.

Mi-l place.

GLOSAR

Aventură = întâlnire față-n față cu Sandu R. (nu ne cunoşteam personal), care m-a privit, m-a salutat şi, posibil, dar nu şi probabil, mi-a zâmbit.

Sandu R. = elev în clasa întâi de liceu (eu eram în clasa a patra primară şi tocmai împlinisem zece ani). Deloc frumos, dar având ceva – azi i-aş spune charismă – care mă fascina.

Grădină = Grădina Mare din orăşelul Roman (exista şi o Grădină Mică). În optica mea de atunci, Grădina Mare avea amploarea şi splendoarea Grădinilor Luxembourg.

În fond, avea castani, salcâmi şi platani bătrâni şi înțelepți, ninşi de flori albe primăvara şi de un galben radios, electric, toamna; avea un pavilion în care, duminicile, cânta fanfara militară valsuri de Strauss, un deal pitic, bondoc, pe care-l escaladam cu mândrie de alpinişti, un lac cu bărci,

şi treceai cu barca pe sub un podeț boltit, senzație de o stranietate pe care n-am mai încercat-o nici când am trecut cu gondola pe sub podul Rialto; şi mai avea o alee de brazi, umbroasă şi răcoroasă, care mi se părea încărcată de mister – îmi dădea fiori când o străbăteam. Scena multor momente emoționale, această Grădină Mare.

PARANTEZĂ: După ani şi ani, când am revenit la Roman pentru o aniversare a liceului, am avut impresia că privesc totul prin partea inversă a unui binoclu: toate erau micşorate, diminuate, distanțate, intrate la apă. Grădina Mare, rahitică şi ramolită, casele boiereşti, cândva cu alură de palate, arătau acum pipernicite, meschine, senilizate. *Sic transit...*

Dar să revin la vibranta confesiune erotică din micul calendar Socec. Când am recitit-o acum, cu ochelarii senectuții, m-au frapat două aspecte. Nu amintirea „aventurii", care-i ca o fotografie obosită, decolorată, îndoită la colțuri, uitată într-un album de familie mucegăit. Ci nevoia mea prematură de comunicare prin scris, nevoia precoce de eternizare a clipei, de lamartiniană suspendare a timpului, de captare şi fixare a emoției. Mereu am simțit nevoia comunicării scrise între mine şi mine. În adolescență, am ținut un jurnal, pe care l-am întrerupt abrupt când am descoperit că mi-l citea mama pe furiş.

Şi în al doilea rând, m-a amuzat topica răsucită a acelui „Mi-l place". N-aş mai folosi azi o asemenea întortocheată construcție dativo-acuzativă, deşi o prefer de departe uzualei: „Îmi place de el."

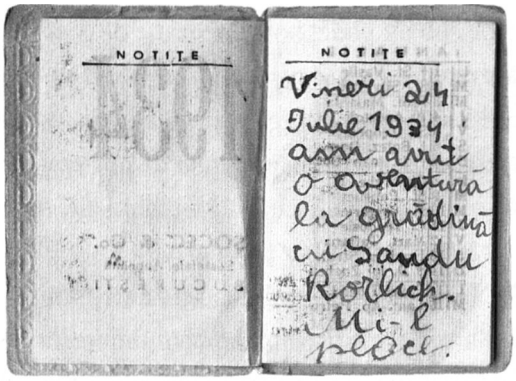

Şi „mi l-a plăcut” ani de zile. Pe mine mă caracterizează trei însuşiri: conştiinciozitatea, constanța şi consecvența – con, con, con (a nu se citi pe franțuzește). În imaginația mea de june romanțioasă, „mi-l place” s-a prefăcut treptat în „îl iubesc”. Nu am purtat niciodată o conversație cu el. Făceam parte din cercuri familiale diferite şi, de altfel, liceul pe care-l urmam eu era de o severitate maladivă. Condus de o directoare al cărei soț se îndrăgostise şi fugise cu o elevă de clasa a opta, drept care doamna părăsită ura şi se răzbuna pe toate fetele tinere.

Nu aveam voie să ieşim pe stradă sau la grădină neînsoțite de părinți. Chiar şi în vacanță. Împreună cu un cârd de colege, îl căram pe bietul tata în fiecare zi, la aceeaşi oră, la o plimbare pe Strada Mare, ca să schimbăm priviri cu băieții de liceu, ca să-l văd pe Sandu, cu firul lui de zâmbet ironic atârnat în colțul buzelor. Confruntări de emoții stradale. A sta de vorbă cu un băiat ar fi echivalat cu o infracțiune pedepsită cu exmatricularea.

Îl iubeam pe Sandu în tăcere şi în suflet. Desigur că intervenea şi autosugestia; îl iubeam pentru că toate colegele mele erau îndrăgostite de câte cineva (fie aceştia şi Charles Boyer sau Yves Montand); îl iubeam şi pentru că începusem să citesc romane de Rosamond Lehman, Somerset Maugham şi Charles Morgan şi ajunsesem la concluzia că iubirea e o funcție vitală,

indispensabilă, şi că a nu iubi înseamnă o amputare sufletească.

Cert este că iubirea mea suavă nu era „reciprocă”. Se pare că Sandu R. nu vedea în mine decât o copiliță tâmpă, înamorată de el, ceea ce îl flata, probabil. Dar nu i-am plăcut niciodată. Şi pe bună dreptate: eram o rățuşcă urâțică, o blondă spălăcită (nu descoperisem încă magia fardurilor), îmbrăcată şi în plină vară cu pulovere de lână („să nu răcească fetița mamei”) şi de o timiditate patologică, paralizantă. Cred că, dacă mi s-ar fi adresat vreodată, n-aş fi fost în stare să leg două fraze. Desigur, răceala şi inaccesibilitatea lui nu făceau decât să-mi întețească sentimentele. Micile calendare SOCEC ajunseseră pe la anii 1938-1939, şi eu tot îl iubeam pe Sandu şi sufeream wertherian. Cred că încercam o mică satisfacție masochistă a suferinței din amor.

O dată, o singură dată, o colegă a mea l-a întâlnit la o petrecere de familie şi l-a întrebat ce să-mi transmită din partea lui. A răspuns: „O palmă şi o sărutare.” E ciudat cum astfel de nimicuri, de platitudini triviale ți se înşurubează în minte şi rămân acolo, fixate în raft, toată viața, în timp ce întâmplări memorabile, fraze marcante se dizolvă în uitare. Din fabuloasa lui replică mi-am hrănit sufletul luni de zile. Şi am disecat-o logic, gnoseologic, epistemologic, morfologic, ontologic şi talmudic. Prevala când palma, când sărutarea, în funcție de starea mea psihică şi de starea meteorologică.

Şi – o, crunt destin! – când eram în clasa a cincea de liceu a intervenit una dintre întâmplările acelea la care se aplică clişeul „Viața bate cartea” sau „Dac-ai citi-o într-un roman, ai spune că-i trasă de păr”. A venit în clasa noastră o colegă nouă, ai cărei părinți se mutaseră sau se refugiaseră din Bucovina la Roman. Şi fata aceasta purta exact numele meu de familie (deşi un nume nu foarte uzual). În catalog veneam întâi eu – Antoaneta – şi

imediat după mine ea, Bronia. Unele profesoare ne confundau, deşi diferenţele dintre noi erau absolut inconfundabile. Eu eram eleva strălucită, premiantă, considerată inteligentă şi citită, ea era o elevă mediocră, prostuță (cel puțin aşa o voiam eu), superficială, dar... dar frumoasă de-ți lua ochii. Păr negru-lucios, ochi verzi, limpezi ca marea însorită, obraji îmbujorați (prea îmbujorați pentru gustul meu). Şi râdea întruna, cu o dantură eclatantă, de reclamă la pastă de dinți. Eu nu râdeam, eram clorotică, sobră şi posomorâtă. Aş fi dat oricând toate premiile mele, inteligența şi „cultura" mea pe o fărâmă din strălucirea ei. Şi s-a întâmplat că idealizatul meu Sandu R. s-a îndrăgostit nebuneşte de fata cu numele meu de cum a văzut-o. O bombarda cu scrisori trimise pe furiş, sau chiar prin poştă, scrisori cu care ea se lăuda în clasă. Nu-l plăcea, „nu i-l plăcea", dar era extrem de măgulită – mai ales că Sandu provenea dintr-o familie foarte bună. Şi se lăuda în fața tuturor colegilor, iar eu trăiam un calvar care mi se părea uneori de neînțeles sau chiar grotesc. Sandu iubea o fată cu numele meu care nu eram eu. Mă simțeam frustrată, nedreptățită la culme: Bronia îmi uzurpase numele, îmi uzurpase romantica mea iubire mută, îmi uzurpase nobila mea suferință din amor, îmi uzurpase popularitatea printre colege. De ce? Vai, întrebările retorice, găunoase, aprioric fără răspuns!

Curând a venit războiul, şi iubirile, iluziile, deziluziile, anii adolescenței, întrebările fără răspuns s-au spart țăndări, bibelouri de porțelan cu existența efemeră.

După război, Sandu R., devenit medic, s-a căsătorit cu Bronia. S-a căsătorit oficial, în acte, cu o fată cu numele meu care nu eram eu.

Şi au plecat împreună spre țări mai calde.

Dacă n-au murit, probabil că mai trăiesc şi acum.

Iată un început de viață sentimentală ratat, pornit cu stângul. Nu mi-l place.

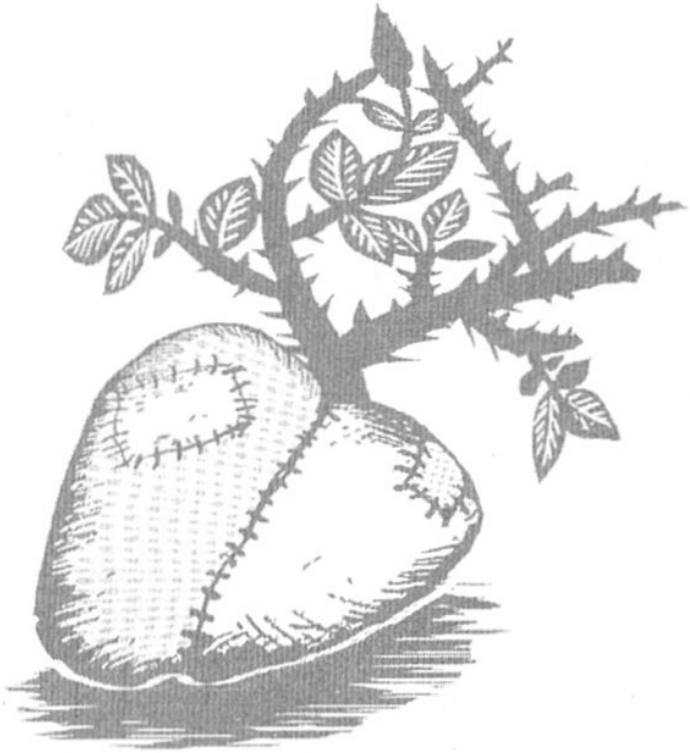

Johnny Răducanu

Nu toate moldovencele sunt la fel

Dezamăgirea mea în dragoste mi-a adus mult balamuc. *Trouble,* vorba americanilor. Din cauză că eu sunt artist şi, pe lângă asta, şi mare iubăreț. În momentul în care mi-a plăcut o femeie, n-a mai existat nimic pentru mine, nici măcar muzica, deşi muzica este mai importantă decât toate femeile la un loc. Dar nu prea ştiam chestia asta pe-atunci. Eram naiv ca toți naivii, cum sunt tinerii din ultima clasă de liceu, cărora le ies coşuri, le scade capacitatea de studiu, glandele conducând personajul. Şi, când glandele dictează, nu mai e decât un pas până la dezastru. Totul se schimbă în mintea ta, femeia devine universul. Şi culmea este că, în tâmpenia glandelor şi-n tâmpenia vârstei, se pare că nici universul n-ajunge. Şi-atunci umbli ca să completezi universul. E o nebunie! Cu cât iubeşti mai mult, cu atât decepția e mai mare. Cel mai bine e să-i laşi pe tineri să treacă prin astfel de experiențe foarte intens şi rapid, că, dacă stau toată ziua aşa, ochi în ochi, şi se scobesc în nas o lună de zile, se autolecuiesc. Se termină de la natură, aşa cum a început. Glandele se potolesc.

Dar ce te faci când dai peste cineva pe care nu-l cunoşti cu adevărat, devii iubăreț, iar afecțiunea nu e reciprocă? Persoana în cauză nu are probleme cu glandele şi atunci ia totul de-a gata. Tu îi faci o serenadă la balcon, iar vanitatea ei e mare. Zice că doar ea are parte de aşa adorație şi măsoară totul după calitatea artei tale, nebăgând de seamă că eşti doar un sclav. Or, măsurarea unui cuplu în iubire se face abia după douăzeci, după treizeci de ani.

Ei bine, un astfel de sclav am fost şi eu. Femeia de care m-am îndrăgostit prima dată era moldoveancă (eu am parte numai de moldovence, şi nu regret, că nu toate sunt la fel). Mergeam pe Lăpuşneanu, locul de promenadă din Iaşi, unde se plimbau studenții, elevii din ultima clasă de liceu,

de la internat – lume bună, elită... Era în ’49. Eu eram un mic pianist, lumea începea să mă cunoască. Şi ea era lângă mine. Ştia cam tot oraşul, afară de un domn actor la Național, care s-a prezentat ocazional – cred că îl chema Puşcaşu –, s-a bucurat că s-a întâlnit cu mine, ca să-mi spună ceva: „Auzi, Johnică, fii atent! La fata asta, pe care tu o iubeşti, mai venea un student cam în fiecare săptămână şi dormeau la mine o noapte întreagă.” Iar eu credeam că e sută la sută virgină... Consideram că n-am voie să mă ating de ea, căci mama îmi spusese: dacă o atingi, o iei de nevastă. Ca-n Sicilia. Mi-era o frică groaznică. Sinistră. Şi, neatingând-o, uite ce s-a întâmplat... Asta a fost cea mai mare lovitură. Am suferit câțiva ani cumplit.

Pe urmă, am zis că or fi toate la fel – eram ca melcul, care, atunci când îl loveşti puțin, se bagă în găoace –, multe fete au trecut pe lângă mine, care – mai târziu mi-am dat seama – chiar mă meritau. Am făcut poze împreună, pe la baluri, la petreceri. Dar eu aveam una în gând: să nu mai am de-a face cu femeile niciodată, şi gata!

Şi n-am mai avut, o vreme... Până când am dat peste alta, şi aia a fost şi mai tare decât prima. Am spus în familie că vreau să mă-nsor cu ea, am trimis-o acasă la Câmpulung Moldovenesc, unde erau părinții mei. A stat acolo vara, eu având turnee prin țară, căci trebuia să fac rost de bani, urmând să mă-nsor cu ea. Părinții mei au fost delicați, nu se băgau în chestia asta, dar, când m-am dus acasă, mama m-a luat deoparte – rareori vorbeam cu ea – şi mi-a spus: „Uite-aşa, aşa şi-aşa!” A fost o decepție teribilă: ființa aia pe care o dusesem acasă se-ncurcase cu alții pe-acolo, prin oraş. Îşi făcuse din aceste aventuri un fel de serviciu, compromițându-mi familia, că îi ştia toată lumea în oraş şi îi stima. Şi-atunci m-am revoltat în sinea mea: „Dom’le, eşti cine eşti – aici pe pământ ăştia spun că te numeşti Dumnezeu –, dar

pesemne eşti ocupat cu ceva, joci golf pe undeva, fotbal, tenis de masă... Nu eşti atent la ce fac eu, la ce pățesc eu, că sunt furat?”

Apoi iar a venit o perioadă de abstinență. Am avut timp de studiu, m-am concentrat foarte tare, am avut o revelație. Dar s-a întâmplat şi a treia oară. Aveam vreo 26 de ani. M-am încurcat iar cu cineva care era la fel, un dezastru... Numai că asta era şi cleptomană. Îmi furase bani de la CEC, căci îi dădusem drept de retragere. Fraier pentru a treia oară! Am avut iar discuții cu sufletul. Am zis să nu mai dau vina pe Dumnezeu, că o fi ocupat. Şi l-am găsit pe Sfântul Gheorghe.

Pot să spun de-acum, la vârsta mea, cu ceva experiență la mijloc, că am văzut relațiile dintre bărbat şi femeie cam pe toată planeta; că, în general, relația dintre iubit şi iubită este foarte periculoasă, şi de o parte, şi de cealaltă. Întotdeauna iese unul mai păcălit decât celălalt. Aşa că le spun tuturor că glandele nu trebuie să grăbească nici un fel de decizie, că pe primul plan trebuie să rămână cariera, studiile. Dacă laşi în pace femeia, asta nu înseamnă că îi dai cu piciorul. Doar s-o laşi în pace şi să nu-i arăți mare amor sau mare atenție. Chiar s-o ignori, şi ai câştigat. Mai bine aşa.

Totuşi, există şi întâmplări fericite. Însă întâmplările fericite dintr-un cuplu sunt pasagere. Ele au avut consistență poate doar în generația bunicilor mei, oameni simpli, mai puțin spălați la minte, care au fost nevoiți să se însoare: puneau la căruță doi cai şi căruța îi ducea până la capăt, fără prea multă şcoală, fără sofisticăreli. Legătura dintre ei era atât de profundă încât, dacă unul deceda, după o lună murea şi celălalt. Acestea erau cupluri adevărate, nu cupluri emancipate, în care femeile îşi bagă nasul în treburi ce nu-s femeieşti, iar bărbații îşi bagă nasul în treburi care nu-s ale lor. Există totdeauna între bărbat şi femeie o graniță pe care niciodată nu trebuie să o ataci, nici

dacă e deschisă. Fiecare om are un spațiu intim al lui. Poți să fii înamorat lulea, dar trebuie mereu să-ți păstrezi un colțișor al tău, care e numai şi numai al tău. De ce? Ca să salvezi cuplul.

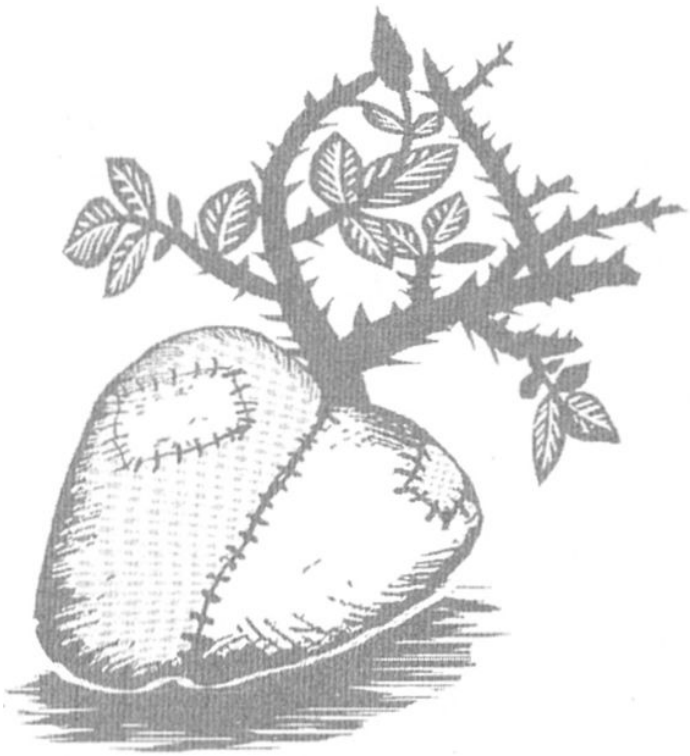

Ionuț Sociu

unirea urziceni învingea glasgow rangers

În dimineața aia de august s-a schimbat tot îi auzeam vocea prin somn uşor stridentă un râs bărbătesc zgomotos care rupea definitiv liniştea tuturor dimineților de vară dimineți senine în care mă trezea sfârâitul ochiurilor mama robotind în bucătărie dan citind într-un cot abia ne pusesem cablu în fiecare dimineață butonam telecomanda încă nespălat pe ochi dar de data asta m-a trezit el am deschis uşa de la dormitor fără să fac zgomot şi vocea lui m-a izbit de parcă am deschis uşa unui tren în mers i-am văzut şapca de ofițer m-am vârât sub cearşaf încercând să adorm la loc acum o auzeam şi pe mama râzând un ofițer de armată un bărbat în uniformă la aşa ceva visase ea toată viața am închis ochii soarele îmi bătea în față şi încercam să-mi imaginez cum arată încercam să umplu acea şapcă care stătea țeapănă pe măsuța de sticlă din hol ce cap ar intra aici

mai târziu i-am povestit toate astea unui prieten care apela la freud ca la pagini aurii şi el mi-a zis afectat acesta e momentul în care ai pierdut-o pe mama ta gândeşte-te la tatăl tău a murit când tu aveai şase ani mama ta e prima femeie din viața ta nu era nimeni care să stea între tine şi ea până în dimineața aia de august când a apărut el eu râdeam dar el vorbea serios şi discuția noastră s-a prelungit şi el bătea câmpii şi vorbea despre efectul domino despre un lung şir de despărțiri iar eu am râs de el aşa cum râzi de cei care vorbesc despre masoni şi despre teoria conspirației dar m-a luat cu frig şi apoi i-am povestit cum m o bătea pe mama şi el a zis da avem de-a face cu o situație pe deplin dickensiană

mă întorceam prin ploaie spre apartamentul meu închiriat de lângă cişmigiu când mi s-a pus un nod în gât ştiam că sunt ultimele noastre zile împreună şi mi-am adus aminte de bunicul meu în ’46 plecase în armată marusia iubita lui rămăsese

acasă şi i-a scris scrisori timp de un an iar apoi într-o zi geroasă bunicul a primit o scrisoare în care marusia îi spunea că familia ei nu mai are răbdare şi că vor s-o mărite cu altul bunicul i-a scris în aceeaşi zi şi i-a spus să se mărite în timp ce scria lacrimile îi curgeau pe obraji şi câteva ore mai târziu bunicul patrula aproape adormit pe peronul înghețat al unei gări din preajma bucureştiului când cineva l-a prins de braț şi l-a tras din fața unei locomotive care venea spre el am scăpat cu viață gândeşte-te ionuț dacă m-ar fi călcat trenul tot satul ar fi zis ca m-am aruncat în fața locomotivei din cauza marusiei chiar aşa de prost nu eram

de ce se despart oamenii cum pot exista mai multe femei în viața unui bărbat oare asta nu înseamnă să mori şi să învii cum poate fi femeia iubită înlocuită de altcineva asta scriam la un moment dat în jurnalul meu înțesat de mărturisiri patetice i-am spus şi lui dan şi el mi-a zis că are legătură tot cu imaginea unică a mamei dar poate astea nu sunt decât baliverne eu nu voiam decât să o văd pe mama fericită lângă cineva atunci când mama se despărțea de m eram bucuros că pleacă şi că rămân doar eu cu ea şi că nimeni n-avea s-o mai lovească dar fugeam spre fereastră şi mi se făcea milă privindu-l cum iese din bloc târâind o geantă mare de rafie citeam dostoievski în liceu şi ştiam că nu există oameni răi şi oameni buni şi el pleca undeva departe acum nu mai avea nici şapcă de ofițer într-un sat de pe malul prutului şi mi se făcea milă pentru că acolo nu avea cablu tv şi ăsta mi se părea cel mai trist lucru din lume

tot decorul pentru despărțire era pregătit ploaia şiroia pe ferestre era ora douăsprezece dar afară era aproape întuneric eu pe salteaua mea ea pe salteaua ei ascultam leonard cohen şi ne țineam de mâini şi plângeam amândoi regizasem toată

scena în mod admirabil seara am mers la restaurantul chinezesc cât stăteam la cămin mergeam tot timpul aici am mâncat pui la plită încinsă şi orez cu legume şi ou şi ne-am ținut de mâini şi am plâns simțeam că mă sufoc ne-am întors spre casă fără să ne mai ținem de mâini şi eu pe salteaua mea ea pe salteaua ei a adormit repede fosăind uşor şi pe mine m-a buşit iar plânsul o priveam cum doarme aş fi vrut să o sărut aşa cum făceam seară de seară în toți aceşti ani dar n-am mai făcut-o m-am uitat la meci unirea urziceni învingea glasgow rangers cu patru la unu iar comentatorul spunea că în noaptea asta românii trebuie să fie fericiți şi eu nu ştiam ce să cred despre asta

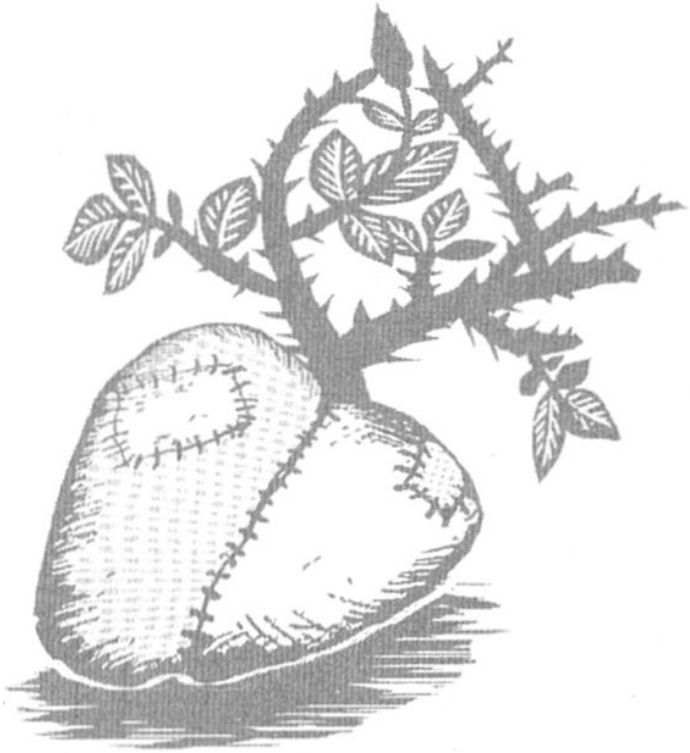

Cecilia Ștefănescu

Sfântul Thomas

La începutul anilor ’80, cea mai bună prietenă a mea se numea Miki. Din balconul apartamentului nostru, dacă mă ridicam pe vârfuri, puteam să mă uit fix în curtea familiei Ciotoescu, unde două fete costelive zburdau nestingherite, sărind coarda şi jucând şotronul până la epuizare. Mezina era doar cu un an mai mare decât mine şi pe ea o ochisem, curtând-o de la balcon, să-mi devină „cea mai bună prietenă”. La început a fost greu. Le-am spionat din spatele perdelelor de nailon cu modele florale şi am aburit geamul după-amiezi întregi de vară. Apoi, după ce le-am inventariat slăbiciunile şi punctele tari, mi-am luat inima-n dinți şi, gătită şi sulimenită cu fardurile mamei, mi-am făcut de lucru pe afară, pentru a-mi anunța prezența. De multe ori, când udam florile cocoțată pe un scaun, le simțeam privirile ațintite spre mine, mirate, trezite din jocurile lor vrăjite. Altă dată, stăteau tolănite pe şezlonguri şi nu catadicseau să ridice nici măcar o geană înspre blocul gri care le făcea umbră. Aşa au trecut o vară, o toamnă, o iarnă şi înc-o primăvară, până când într-o zi oarecare, ce nu se deosebea cu nimic de restul zilelor trecute, Miki, mezina, m-a întrebat abrupt, în timp ce-mi urmam ritualul de traversare a balconului dinspre bucătărie spre camera de zi, dacă nu vreau să ieşim împreună cu „biclele”. Habar n-aveam să merg cu bicicleta, de fapt, nici bicicletă nu aveam, dar eu i-am răspuns pe loc „da”. Într-o lună, călăream deja Pegasul meu cel nou şi roşu, şerpuind pe potecile din Parcul Libertății, actual Carol. Iar într-un an o puteam suna pe Miki la orice oră din zi şi din noapte, îi spuneam toate secretele, iar ea mi le servea pe ale ei la schimb, şi ne numeam prietene la cataramă. Dar nu Miki, aşa cum s-ar putea uşor crede, a fost prima mea iubire. Povestea ei abia acum începe.

Mama lui Miki era dirigintă la Poştă. Cuvântul „dirigintă” mă făcea să îngheț în poziție de drepți, imaginând-o pe blajina mea vecină cum le tăia pletele elevilor neastâmpărați şi îi spânzura de cravata roşie în cuierul din fundul clasei. Târziu m-am lămurit eu, după câțiva ani şi multe vizite în casa familiei Ciotoescu, în care am depănat benzi de magnetofon agățate în ghidaje şi am stat suspendate la capătul telefonului, ascultând cum cei pe care-i sunam la întâmplare se agitau ca nişte râme lucioase agățate-n acul undițelor, că doamna dirigintă nu era regină peste elevi, ci peste toptanele de scrisori, colete, timbre, plicuri, ziare şi, cel mai important, peste revistele străine de muzică şi modă care se odihneau, vraf, pe biroul ei din lemn scorojit. Mai mult decât cancanurile din *Paris Match* despre mărirea şi decăderea prințeselor de Monaco sau dubla viață a lui Lady Di, mai mult decât hainele în culori reflectorizante din *Neckermann* şi *Burda,* din care decupam tipare şi croiam rochii pentru toate colegele din cartier, revista pe care o iubeam cel mai mult era *Bravo.* Miki mi le dădea cu împrumut, peste gard, iar eu i le înapoiam după câteva zile. Aveam voie să-mi aleg un poster pe lună, din *Bravo,* şi tot aşa, rupând filă lucioasă după filă lucioasă, am dat cu ochii de cea mai frumoasă arătare pe care o văzusem vreodată. Jumătate bărbat, jumătate femeie, o făptură cu un ten de porțelan cafeniu, cu părul ondulat şi mătăsos acoperindu-i umerii îmbrăcați într-o tunică de catifea cu epoleți, cu buzele uleioase lucind în lumina reflectoarelor, cu pometii sidefați, învăluit tot în mister şi promisiune. „You’re my heart, you’re my soul / I’ll keep it shining everywhere I go...” A fost ca un fulger scurt care a lovit drept în stomac. Celălalt, blondul, pălea pe lângă frumusețea răpitoare a alesului meu. Am desprins cu grijă din cele două capse foaia A3 cu poza formației Modern Talking şi am lipit-o cu scotch pe peretele afumat, la capul

patului, alături de alte postere cu CC Catch, Europe, Genesis, Dire Straits etc. L-am visat noapte de noapte, şi nici nu era greu câtă vreme, înainte de culcare, vedeam cu ochii minții lumea decadentă şi putregăită din subteranele apusului, scăldată în orgi de lumini şi de sunete, îmbrăcată în haine zdrențuite şi ținte, cu jambiere şi bentițe pe frunte, cu ochi de pisici şi gheare ascuțite. Şi, în mijlocul acestui haos, în mijlocul fetelor asudate şi asurzitoare care urlau din toți rărunchii „Tho-mas, Tho-mas", Thomas însuşi îşi croia cărarea, mă smulgea din vacarm, mă lua de mână şi porneam împreună spre frumoasa şi însorita Americă.

Aveam 12 ani, şi iubirea abia adia pe la creştetul meu, unde un înger întunecat şi frumos veghea, îngerul Thomas... „I'm living in my, living in my dreams..."

It's a final countdown

Într-o noapte, în timp ce dormeam, posterul cu Modern Talking s-a dezlipit, a căzut de pe perete şi s-a prelins, cu un foşnet tăcut, pe după pat. L-am auzit ca prin vis. Mama, în schimb, a considerat căderea afişului drept un semn şi a hotărât că toate celelalte trebuie să dispară, fapt care s-a şi petrecut. Am suferit puțin, am plâns, nu foarte mult, şi, cu inima uşurată, l-am uitat pe Thomas. Din momentul acela, am fost dezvrăjită. Distanța dintre noi fusese prea mare şi am învățat că dragostea e ceva mult mai concret decât o față frumoasă imprimată cu cerneală colorată pe o bucată de hârtie. Pe locul unde rămăseseră urmele de scotch, am desenat cu carioca figuri geometrice în plan şi spațiu.

După ce m-am eliberat de povara unei iubiri imposibile, am fost gata să-mi diversific şi prietenii. Cum Miki era cu un an mai mare şi în curând se pregătea să plece la liceu, iar eu aveam nevoie de o colegă de bancă, norocul mi-a surâs.

Dar ce spun eu noroc? Dacă aşa se cheamă să te trezeşti cu cea mai frumoasă fată din şcoală alături de tine, cu cea mai iubită, cea mai invidiată, dorită, dar şi temută. Lora. Avea ochii verzi şi părul şaten, coapse înguste şi sânii abia întrezăriți, se îmbrăca mereu altfel, iar pentru noi era un mister de unde scotea astfel de haine, parcă toate comandate din reviste. Lora era, aş spune acum, prostuță, avea, în schimb, o memorie bună, o tehnică impecabilă de copiat şi multă naturalețe. Eu, pe de altă parte, scriam comentarii la română cu multă uşurință, ceea ce pentru Lora a reprezentat, la momentul respectiv, un punct de atracție. M-a copleşit cu prietenia şi cu atențiile, mă lăuda pentru tot ce făceam – şi pentru ce nu făceam –, îmi admira puloverele croşetate în culori pestrițe, talentul şi inteligența. Admirația colegei mele de bancă, de care devenisem nedespărțită într-atât încât nici pe Miki, vecina mea, nu prea mai aveam timp s-o văd, a ținut un an. E greu să descriu ce a însemnat anul acela pentru mine. Mă agățasem de coada curcubeului şi mă lăsam dusă unde mă purta. O bucurie nesperată care s-a instalat, ca o pernă de aer, împrejurul meu, săltându-mă. Devenisem, prin contagiune, alături de frumoasa şcolii, şi eu o frumoasă, sufeream de o frumusețe probabil mai ciudată şi mai de neînțeles, dar unanim acceptată şi proslăvită. Devenisem, aşadar, o nesuferită, iar Lora mă consuma înțelept, ca pe o delicatesă, înainte să arunce resturile la coşul de gunoi al clasei. La orele de sport, la cor, la dansuri, în pauze, eram înconjurate de un cârd de fete care şi-ar fi dorit, toate, să fie în locul meu.

M-a invitat o singură dată la ea acasă, într-un apartament micuț de două camere din blocul-turn de la Operetă, în care locuia cu părinții şi cu sora ei mai mare. În sufrageria care servea şi drept dormitor, erau două corpuri de bibliotecă pe rafturile cărora, în locul cărților cu file lipite, care decorau jumătate din bibliotecile din țară, erau

puse pulovere din mohair, fuste de blugi şi blugi prespălați, cămăşi colorate, tricouri din bumbac fin şi alte cârpe minunate. Fetele le împăturiseră grijuliu, le presăraseră cu lavandă şi le împănaseră cu săpunuri puternic parfumate. Lora mi-a făcut turul casei şi apoi m-a introdus în baie, unde pe raftul de faianță de sub oglindă erau puse de-a valma sticluțe de Magnolia, Jubileu, parfum de trandafir, spray-uri, sulimanuri şi brizbizuri. Creioanele dermatograf erau ținute în piesa de rezistență, o doză de Coca-Cola decupată la gură şi cu marginile atent îndoite înăuntru. Cerceii erau păstrați într-o cutie de tablă aurie unde inițial fuseseră dropsurile Cavendish & Harvey, cu gust de cireşe amărui. Era un paradis de ambalaje străine, reciclate şi înnobilate. Lora a mai scos din dulapul mamei câteva tuburi de fixativ, sclipici pentru păr, clipsuri de lemn în formă de stea, romburi, bumbi şi dreptunghiuri, şiraguri de mărgele făcute din paste făinoase şi brățări de plastic.

Ziua petrecută împreună a părut să ne unească şi mai mult. Lora, pe lângă faptul că îmi lăuda ținutele pe care le strecuram pe sub sau peste sarafan şi propunea câteodată să ne mai schimbăm hainele, îmi adora comentariile pe care le scriam pentru amândouă pentru temele la română şi mă suna de fiecare dată după ce ajungeam acasă de la ore, ca să mă întrebe ce mai fac, mai susținea sus şi tare, pentru cine avea chef s-o asculte, că, după şcoala generală, o să mergem împreună la acelaşi liceu şi, poate, chiar la aceeaşi facultate. Îi sorbeam fiecare cuvânt şi o credeam. Nici dragostea nu era departe. Ne plăceau doi băieți, prieteni la rândul lor, amănunt pe care colega mea de bancă mi-l prezentase ca pe un avantaj absolut. Atunci când ne vom mărita cu ei – pentru că sigur ne vor cere în căsătorie, după o curte lungă şi asiduă –, ne vom muta împreună toți patru, vom locui în acelaşi bloc, pe acelaşi palier, uşă-n uşă.

Ne aranjaserăm deja întregul viitor, şi nimic nu părea să stea în calea fericirii, până în ziua în care diriginta a intrat ținând de mână o slăbătură de fată, cu mâinile şi picioarele ca nişte aşchii, cu un păr brunet şi ondulat prins într-o coadă împletită spic şi cu un breton caraghios, noua noastră colegă. Nicoleta, aşa o chema. Nu mi-a plăcut de prima dată numele ei şi am simțit pe loc că aburul acela de prospețime şi noutate pe care-l aducea cu ea şi-l răspândise în toată clasa, care o forfeca din priviri, o să îmbete multă lume.

Nu a trecut bine o lună, şi Lora se mutase deja cu Nico în bancă, chicoteau pe înfundate în timpul orelor, făceau gălăgie şi fuseseră de câteva ori mustrate şi chiar urecheate. Eu împleteam pe dinăuntrul meu bucuria pedepselor pe care le primeau cele două trădătoare cu chinul de a fi fost părăsită cu atâta nonşalanță, fără nici cea mai mică explicație. Locul din dreapta mea rămăsese gol şi, deşi mi se făcuseră câteva oferte de a primi pe cineva lângă mine, unele venite chiar de la cei doi amorezi, am refuzat cu încăpățânare. Nu mai țin minte cât a trecut, în amintire pare să se fi scurs ani întregi, dar, în realitate, nu putea să fi fost mai mult de o lună până când m-am decis să trec la fapte. Mi-am scotocit prin minte cu ce aş fi putut s-o câştig pe Lora înapoi. Nimic nu părea convingător: comentariile i le făcea acum slăbănoaga, iar la haine şi brizbizuri nu o puteam concura. Am scotocit prin dulapul cu rechizite, am răsturnat sertarele cu echere, stilouri chinezeşti cu capete de urs panda, gume de şters cu miros de căpşuni, creioane cu mină 0.5 şi 0.7, pixuri multi-mină, compasuri, m-am uitat cu disperare pe rafturile bibliotecii şi am pus degetul arătător, inventariind toate obiectele mici pe care le colecționasem până atunci şi care stăteau în fața cărților îndesate unele-ntr-altele. În cele din urmă, mi-a sărit în ochi: un omuleț albastru cu tichie roşie şi barbă albă. Un Ştrumf. Fusese capacul

unui pix venit tocmai din Franța. Valora aur, sânge şi sudoare, dar nimic nu era prea mult când venea vorba de fosta mea colegă de bancă. A doua zi, m-am dus la şcoală şi, într-o recreație, l-am scos şi l-am pus, ostentativ, pe pupitru. S-a format o coadă lungă de admiratori şi admiratoare. Toți roiau în jurul capacului din plastic solid, lucios, care avea miros de Toblerone, Coca-Cola, cafea şi portocale. „De unde-l ai?", „Ce vrei să-ți dau pe el?", „Mai ai vreunul?", „Da' nu mai poți să faci rost?". Şi, la fiecare rugăminte, clătinam din cap, ridicând din umeri. Era al meu şi numai al meu, nu voiam nimic în schimb, fusese făcut special pentru mine, era unicat. Zumzetul admirativ s-a dus din om în om, până pe culoar unde Lora cu Nico şi cu alte trădătoare stăteau şi se hlizeau din te miri ce. Nu a durat mult până i-am văzut umbra proiectată pe banca mea. I-a dat târcoale şi mi-a cerut voie să-l ia în mână. Când l-a ridicat, l-a ținut cu grijă, de parcă să nu se spargă. Ochii i se învârteau în cap de plăcere şi, după câteva clipe de gândire, m-a întrebat direct: „Nu mi-l dai mie? Şi-ți dau altceva pe el. Vrei?" Până atunci, totul păruse simplu: Lora, dorința, Ştrumful, întoarcerea, împăcarea. Acum însă, în fața deciziei de a mă despărți definitiv de pitic, mi s-a arătat şi cealaltă parte, partea cea neagră a umilinței, cu care nu mă resemnam uşor. M-am întrebat, în secundele dinainte de a-i da răspunsul, dacă e într-adevăr un troc echitabil, cât valora prietenia în ochii ei verzulii, cât va dura până să-mi dea papucii la vederea unei alte nou-venite, ce însemna Ştrumful acela pentru mine şi, deşi, răspunsurile m-au întristat, i-am spus cu o voce moartă: „Ți-l dau dacă te muți înapoi cu mine-n bancă." Nu era proastă. Cunoştea toate culoarele de intrare şi de ieşire ale unei astfel de situații. A consimțit pe loc, bucuroasă, şi mi-a sărit de gât, şoptindu-mi că şi ea ar fi urmat să-mi propună, oricum, asta, pentru că Nicoleta o plictisea, ba chiar o enerva la culme şi-i

părea rău că ne răcisem relația. Mințea cu neruşinare, dar nu mai conta. Într-un an, urma să mă duc la liceu şi s-o uit pe Lora în banca noastră, zâmbind îmbătată de putere spre Ştrumful samavolnic smuls din brațele-mi. Era numărătoarea inversă, cum ar fi zis pletoşii de la Europe.

Rhett Butler, Jon Forsyte, Angel Clare, Léon Dupuis, Julien Sorel, Heathcliff, Edward Rochester şi toți cei care i-au netezit calea

În ultimul an de generală, am citit tot ce mi-a căzut în mână. Am scos cărțile care încăpeau pe două-trei rafturi, Biblioteca pentru toți, ELU şi Romanul de dragoste, şi le-am aşezat la grămadă pe biroul din camera mea. Le luam la citit cum le venea rândul. Din momentul în care ajungeam acasă, mă schimbam în ceva comod şi mă cufundam în fotoliu cu cartea-n mână. Pe de o parte, părinții mei se bucurau văzându-mă cum citeam toată ziua. Pe de altă parte, îmi suspendasem orice altă activitate. Mesele, ieşirile, vizitele la rude căzuseră una câte una de pe lista mea de priorități. Mama îmi aducea farfurii cu bunătăți în aşa fel preparate încât să le pot mânca fără să las cartea din brațe. Nu aveam păreri despre ce citeam, cărțile îmi creaseră acelaşi tip de dependență pe care îl au gospodinele privind *soap*-uri. Se amestecaseră erotismul cu naivitățile, visurile şi aşteptările unei fete de 13 ani. Când închideam copertele, continuam să vorbesc cu un personaj proteic, care de la o zi la alta îşi remodela simțitor înfățişarea: era viril şi nonconformist ca Rhett, deşi uneori altruist şi fragil ca Ashley, tânăr ca Jon, dar mai degrabă nobil decât burghez, mai degrabă deştept ca Léon, dar mai puțin crud, nu atât de dogmatic precum Angel, dar la fel de pur, mai moderat în ambiții ca Julien, leit Heathcliff, mai frumos decât Rochester, aspirând, în schimb,

spre acelaşi final fericit, dar mai puțin dramatic. Creşteam cu fiecare carte pe care o citeam. Creşteam la propriu. Când m-am decis să iau o pauză din citit şi am ieşit în lume, tata mi-a spus, văzându-mă la lumina zilei, că par mai înaltă. Câştigasem doi centimetri în înălțime şi o paloare bolnăvicioasă. În plus, mă apropiasem destul de mult. Mai aveam câteva luni şi, în toamna lui ’89, intram la liceu şi dădeam nas în nas cu un băiat blond, ciolănos şi mai degrabă antipatic la prima vedere, pe care l-am iubit cu încăpățânare patru ani de zile. Era opusul a tot ce întâlnisem eu până atunci: pentru că nici brunet ori pletos ca Sfântul Thomas nu era, nici Ştrumf, nu avea nici ochii verzi şi nu era nici unul dintre personajele literare de mai sus. Însă perioada era perfectă pentru o dragoste necugetată, plină de extaze şi dezamăgiri, care să dureze.

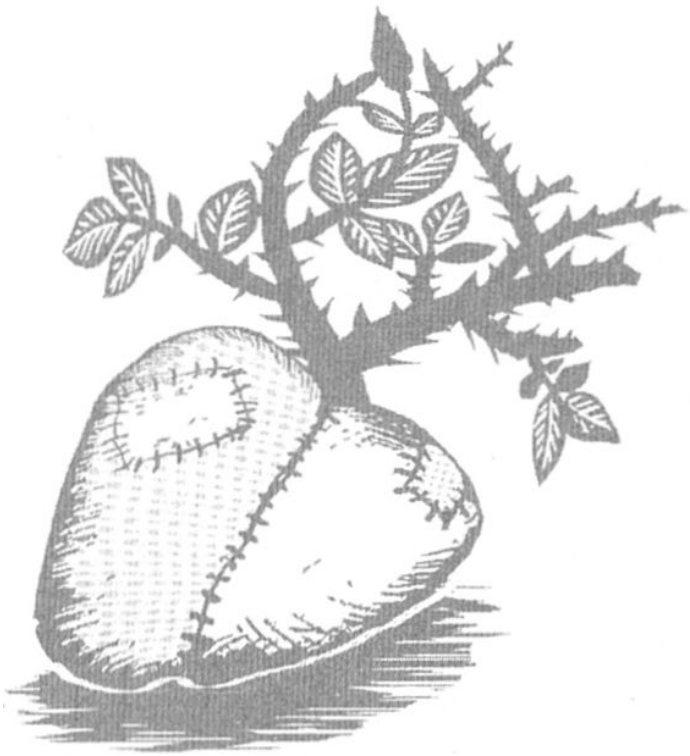

Iulian Tănase

Nu, mulțumesc

Să iei bătaie de față cu iubita ta nu e cel mai de dorit lucru. Dacă aş fi fost bărbat, dar n-am fost, aş fi putut riposta. N-am făcut-o. Ea se uita la mine în timp ce eu primeam acea corecție nefericită, şi privirile ei mă dureau, de fapt, cel mai mult. De ce, oare, n-am fost bărbat? Poate pentru că eram în clasa întâi şi nu se cădea, probabil, să-i ard vreo două doamnei învățătoare, care, pe deasupra, îmi era şi mătuşă. De Mihaela fusesem îndrăgostit câțiva ani, de la grădiniță până în ultimii ani ai claselor primare. Atunci când am luat bătaie de la doamna învățătoare, tocmai ieşiserăm în recreație, eram fericit că pot să fiu, din nou, în preajma Mihaelei, am pupat-o pe gură şi apoi m-am dat de câteva ori peste cap în iarba din curtea şcolii, doamna învățătoare m-a văzut şi m-a articulat. Sigur, povestea asta nu are nici o legătură cu dezamăgirea, deşi mi-ar fi plăcut, chiar dacă eram în clasa întâi, ca doamna învățătoare să mă trateze cu ceva mai mult respect: eram îndrăgostit, ce naiba, măcar pentru atâta lucru.

În clasa a cincea, când umbra Mihaelei se desprinsese deja de umbra aceea a mea mirosind a iarbă de la atâtea tumbe, m-am îndrăgostit la nebunie de Lidia. Am iubit-o din prima clipă. Aş fi fost în stare să iau numai note de 9,50 şi 10 doar pentru a o face să mă iubească şi ea pe mine. Am ştiut că mă iubeşte în ziua când mi-a dăruit o fotografie: era o fotografie cât o unghie de la degetul mare, din care Lidia îmi surâdea, cu capul întors uşor într-o parte, îmbrăcată în uniformă şcolară. Îmi plăceau buzele ei cărnoase, deşi, chiar şi după ce am devenit – vorba vine – iubiți, foarte rar am avut de-a face cu ele. Cu fotografia asta a Lidiei am trăit nu o dezamăgire, ci o adevărată dramă. Când mi-a dăruit fotografia, am simțit că această întâmplare este cel mai important lucru pe care îl trăisem eu vreodată. Fotografia era, într-un

fel, cuțitul plin de sânge de care ucigaşul trebuie să scape cât mai repede după ce a comis crima. Eu nu voiam neapărat să scap de fotografia aceea, dar ceva trebuia să fac cu ea, să o pun bine, să o ascund într-un loc unde n-ar fi putut să o găsească nimeni. Copil fiind, nu aveam un spațiu privat, numai al meu, de aceea trebuia să fiu precaut. Mi-am ales o cameră mai puțin frecventată a casei, am pus fotografia sub covor, în dreptul unei comode cu o oglindă mai înaltă decât mine şi am lăsat-o pe Lidia să se descurce singură, să surâdă liniştită între duşumea şi covor. În vacanța de vară uitasem, probabil, de fotografia secretă. Cerul a căzut peste mine într-o frumoasă zi de vară când s-a întâmplat că mama, apucându-se să facă curățenie în toată casa, a găsit fotografia sub covor. A venit la mine şi, cu o față amuzată, m-a întrebat ce e cu fotografia aceea, deşi ea îşi dăduse seama imediat despre ce era vorba. M-am simțit mizerabil, îmi amintesc că am rupt-o la fugă, am fugit şi am tot fugit, numai să fiu cât mai departe de fotografia Lidiei şi mai ales de ironiile mamei şi-ale surorii mele. Aş fi fugit ani în şir, ca un machiguenga înspăimântat de întuneric aş fi alergat, aş fi mâncat pământul, stelele, soarele şi alte planete comestibile, doar să nu mai fiu nevoit să îndur ruşinea de a fi iubit o fată cu buze cărnoase, care, ca semn al iubirii ei *reciproce,* îmi dăruise o fotografie mică şi prăpădită, o fotografie pe care, în loc să o ung cu unt şi puțin gem şi să o mănânc, şi buzele acelea fotogenice să-mi intre în sânge, o ascunsesem, jalnic şi neinspirat, sub un covor.

Pe Diana am iubit-o din clasa a şasea până în clasa a opta, eram colegi de şcoală în Bacău, ea era la A, eu eram la D, A era cea mai bună clasă, D era cea mai proastă, mă gândesc că ne-am fi completat foarte bine, însă, în tot acest răstimp, vreme de trei ani, tot ce am îndrăznit eu să-i spun Dianei a fost s-o întreb cât e ceasul. Se întâmpla într-o dimineață, în drum spre şcoală. Nu-mi mai

amintesc cât era ceasul pe vremea aia, dar ştiu cu precizie că Diana nu mi-a dat niciodată ora exactă. O iubeam foarte mult, mă împrietenisem cu câțiva colegi de-ai ei de clasă, mă împrietenisem cu fratele ei, aş fi fost în stare să ies cu mama ei la cofetărie, i-aş fi dăruit tatălui ei un câine sau un porumbel, m-aş fi dus la Techirghiol, la tratament, cu bunica ei reumatică, numai în speranța că Diana îşi va ridica privirea şi asupra mea. N-a fost cazul. A fost, în schimb, o mare surpriză pentru amândoi să ne pomenim, la liceu, în aceeaşi clasă. Am fost colegi patru ani. Odată, într-o excursie la munte, am luat-o pe Diana deoparte şi i-am povestit totul. Ne-am sărutat frumos pe gură, ca nişte liceeni cuminți, şi asta a fost tot.

Au trecut vreo treizeci de ani de când aş fi avut şansa de a-mi trece în cont prima dezamăgire din dragoste. Am ratat-o. Am ratat şi următoarele ocazii care, de altfel, niciodată nu întârziau să apară. Dragostea nu mi-a provocat dezamăgiri, dimpotrivă. De la Mihaela am rămas cu amintirea unor săruturi infantile care mă făceau să mă tăvălesc prin iarbă, de la Lidia am păstrat imaginea unor buze cărnoase, care, pe atunci, habar n-aveam la ce folosesc, de la Diana am rămas cu senzația unui prim şi ultim sărut, un sărut justificativ şi conclusiv, un sărut eliberator care, în câteva secunde, a reuşit să arunce în derizoriu toți anii aceia în care nu am ştiut cât e ceasul. N-am stofă de dezamăgit, încercați alături.

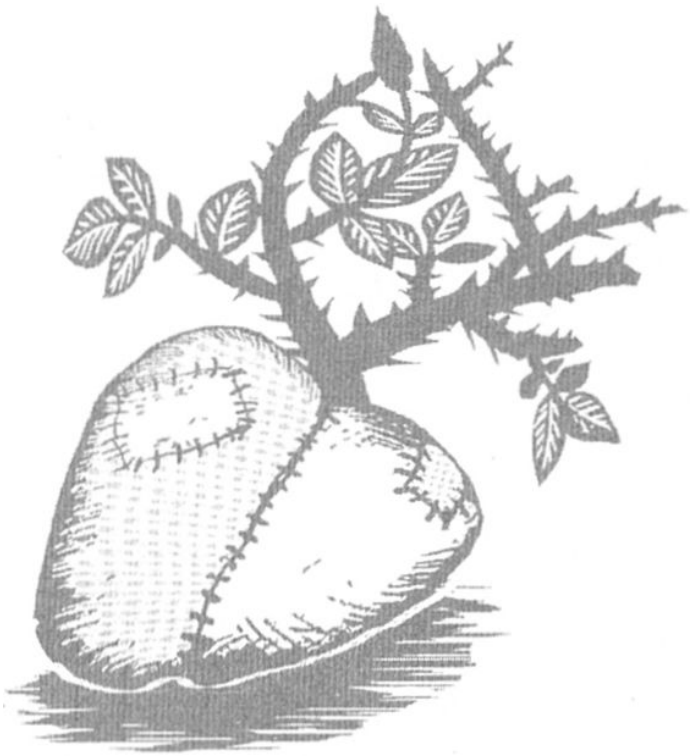

Stelian Țurlea

La fereastră

La sfârşitul lui februarie 2009, în miezul zilei, mă aflam la Braşov, în Piața Sfatului. Era o zi rece, dar însorită, mă bucuram de cerul senin după fulguiala din timpul nopții. M-am învârtit o vreme fără rost, apoi am apucat-o încet pe strada Mureşenilor, spre bulevardul principal, cu gândurile aiurea. După nici douăzeci de paşi, mintea mea a înregistrat ceva, m-am întors şi am privit atent zidul pe lângă care trecusem. Cenuşiu şi scorojit. Cineva scrisese cu vopsea la fel de cenuşie, sau poate scrisul fusese spălat de ploi, *Fuck you, Viviane.* Am rămas perplex. Gândurile mi s-au învălmăşit cu mare repeziciune, întrebări cărora nu le găseam răspunsul pe loc mă asaltau. Scrisese vorbele acelea vreunul dintre cei pe care îi ştiam? Când? De unde ştiau ce mi se întâmplase? Cum de aflaseră de furia mea? Fusesem atât de străveziu încât cei din jur să-mi perceapă dezamăgirea la capătul unei iubiri care abia începuse? Cine ştia de frământările mele? Şi mai ales de ce mă izbeau vorbele acelea după zece ani?

Mi-am continuat drumul, dar toată ziua gândul nu mi-a mai fost decât la ce se petrecuse. Încercasem zece ani să las în urmă furtuna din mine, eram convins că uitasem, şi acum mâzgălelile de pe zid stârniseră o amintire care ardea cumplit.

N-am să uit niciodată ziua în care ea a deschis uşa biroului nostru. Era spre prânz, mă cam săturasem de citit texte care aveau să intre cine ştie când în revistă, dacă se va întâmpla să intre vreodată, şi mă tot uitam la ceas, să vină ora de pauză. Nu mă obliga nimeni să aştept, dar ne impuseserăm cu toții o disciplină de funcționar, altfel ne-am fi lăsat duşi de apă şi n-am mai fi răzbătut cu teancurile de solicitări de publicare. N-aveam nici o îndoială că la fel gândea şi Aleodor,

cu care împărțeam încăperea. Era un birou spațios, cu un perete întreg de sticlă, prin care vedeai oraşul de la înălțime, până departe spre răsărit. Era atâta lumină, încât în zilele cu soare mult îmi lăcrimau ochii şi-mi puneam ochelari negri. Nimeni nu se gândise că ar fi fost simplu să montăm nişte jaluzele, dar, cum nici unul nu părea să se plângă în afară de mine, nu mi-am mai bătut nici eu capul. Mai ales că o mare parte din vreme eram plecat. Dar cred că mai mult a contat că eram un puştan abia ieşit de pe băncile facultății, n-aveam cum să le impun nimic unor oameni pe care îi citeam de câțiva ani şi la care mă uitam ca la nişte zei. Biroul acela era baza noastră, oaza noastră de linişte, locul în care ne adunam măcar o dată pe săptămână pentru definitivarea numărului revistei. Fiecare avea o măsuță cu sertare de o parte şi de alta, să ne ținem dosarele, la vedere nu erau decât computerele, câte un desk pentru fiecare şi alături o tăviță sau două cu hârtie pentru imprimantă. Şi un borcănaş din plastic cu pixuri, creioane, carioci, pe care le foloseam din ce în ce mai rar. Şeful zicea că ne vor fi utile într-o zi. În rest, de-abia ne lăsa să mai ținem pe măsuțe câte o ceaşcă de cafea sau ceai, avea o manie a ordinii şi-a curățeniei care ne scotea din sărite. Din nefericire, nu era singura. Norocul era că şeful venea din ce în ce mai rar, după ce fusese numit trimisul țării la un organism din Paris.

Eram patru cu totul în birou, mai erau alți redactori funcționari ca noi în două încăperi asemănătoare, dar în biroul ăsta eram patru; mai exista o măsuță pregătită la fel, cu desk şi borcănaş cu creioane, dar acolo nu s-a aşezat nimeni niciodată. Ne grupaserăm în redacție în bisericuțe care nu se prea înțelegeau între ele, aşa că au preferat să se înghesuie prin alte încăperi, probabil noi patru nu le eram pe plac celorlalți, bârfa oricum era în floare. În acea zi, doi dintre noi, tineri aproape ca mine, lipseau, chiar nu mă

interesa pe unde umblă, nu țineam cont de ce fac ceilalți, era o regulă.

Terminasem de citit o plicticoşenie de fragment de roman stufos şi mă pregăteam să notez pe margine că autorul n-are nici o şansă să ajungă vreodată scriitor, iar într-un caiet special conceput, destinat şefului, numele solicitantului şi datele când trimisese manuscrisul şi când i-a fost respinsă propunerea. Asta era o altă chestie pe care n-o suporta şeful, să nu poată răspunde pe loc oricărei scrisori de protest sau de amenințare din partea vreunuia ieşit la suprafață din valul ce bătea la porțile afirmării. Am învățat în timp că nu e bine să-l sâcâi ori să-l enervez pe şef cu lipsa referatelor, cât de mici, pentru orice text ajuns la redacție. O chițibuşerie insuportabilă. Presupuneam că şi ceilalți fac la fel.

Femeia a deschis uşa ca o vijelie şi ne-a aruncat un:

— Salut, băieți!

Înainte să apucăm să răspundem, şi-a zvârlit geanta de pe umăr pe biroul gol şi s-a dus la peretele de sticlă să privească oraşul de sus, aşa cum fac absolut toți vizitatorii care intră prima oară în biroul nostru. Era încântată:

— Uau! Îmi place grozav!

Apoi şi-o fi dat seama că intrarea ei vijelioasă şi căderea în extaz în fața ferestrei erau cam nepoliticoase şi s-a întors să ne întindă mâna pe rând.

— Mă cheamă Viviana Lorena Pop.

Până să ajungă în dreptul meu, l-am văzut pe Aleodor înmărmurit, derutat, nu ştiu care ar fi cuvântul cel mai potrivit, se ridicase în picioare, cât era de mare şi greoi, chipul îi înțepenise într-o uluire incredibilă, de parcă ar fi văzut o nălucă, nici nu mai ştiu dacă s-a aplecat să-i sărute mâna. Sigur e că n-a scos o vorbă, habar n-am dacă şi-a mormăit numele. Înainte să-mi întindă şi mie mâna, m-a învăluit un parfum de iasomie care mi-a

făcut-o pe loc plăcută, putea să-mi zică orice, aşa că m-am uitat drept în ochii ei mari, aproape de culoarea fisticului, ochi de pisică, şi tot ce-am înregistrat în clipa aceea a fost că era foarte frumoasă. Şi atât de strigător la ceruri de tânără, încât, şi dacă m-aş fi străduit să-i găsesc cusururi, cum am încercat mai târziu, ar fi fost degeaba, era pur şi simplu copleşitor de tânără şi era frumoasă şi prin asta. S-a aplecat uşor în față, ochii mi-au coborât fără voie în decolteul ei larg în care un firicel aproape imperceptibil de sudoare şerpuia între sânii bronzați. Cred că aceea a fost clipa în care m-am îndrăgostit, habar n-am de ce. Când a deschis din nou gura, am ştiut că o să-mi aducă necazuri, deşi avea un glas catifelat şi învăluitor, care te legăna şi te liniştea. Ca în aeroporturi.

A dat mâna şi cu mine, dar mi-a fost limpede că nu existam. Nici Aleodor nu exista, eram doar nişte prezențe cu care ea dă mâna. Nici nu ne vedea. Nu-i păsa dacă îi spuneam ori nu ceva. Doar ea conta în acel spațiu, de fapt în orice spațiu s-ar fi aflat, şi era atât de evident, că nici măcar nu era nevoie s-o mai spună cineva. Într-o fluturare a rochiei înflorate s-a îndreptat spre biroul la care nu se aşezase nimeni şi a pus stăpânire pe el.

— Acesta va fi al meu, a spus.

N-a protestat nici unul, n-aveam de ce, biroul era neocupat de aproape un an, şeful se mai pironea acolo când venea să ne frece ridichea în grup, ajunseserăm să socotim că şi-l rezervase, iar ea probabil avea asentimentul şefului să se aşeze în locul lui, altfel nu-mi explicam atâta dezinvoltură. Dar, la urma urmelor, nu era treaba mea, fiecare pasăre pe limba ei piere. M-am aşezat din nou pe scaun, să-mi reiau treaba, dar mi-au fost de ajuns câteva clipe să-mi dau seama că nu prea mai ştiam ce aveam de făcut. Uitasem complet. Aşa că am privit-o fără jenă. Mă amețise parfumul.

A scos un carnet în care a început să noteze repede ceva, ignorându-ne. Aleodor s-a întors la

scrisul lui, dar cred că doar îşi coborâse ochii în dosare. Curând se făcu ora de pauză, Aleodor a plecat să mănânce la bufet, cum face de obicei, iar eu mi-am scos sendvişul adus de acasă, cu brânză şi salată verde. Mestecam încet, privind-o. Chiar era frumoasă.

— De ce nu te-ai dus cu el? m-a întrebat pe neaşteptate, țintuindu-mă cu privirile de fistic.

— Nu suport mirosurile de-acolo, i-am spus franc.

— Eşti bolnav?

Atâta dezinvoltură aproape că m-a blocat. Abia mă întâlnise şi mă tutuia. Şi, în plus, se grăbea să intre în intimitățile mele. Dar am fost sigur că cel mai bine e să nu țin nasul pe sus şi să-i răspund franc.

— Ficatul, am spus la întâmplare, deşi nu ştiam să am vreo supărare.

Probabil i-am stârnit interesul, că a adăugat imediat:

— Nici eu nu le suport. Înseamnă că vom sta împreună la toate prânzurile.

Am făcut ochii mari şi probabil s-o fi gândit că spusese prea multe, pentru că s-a grăbit să adauge:

— Asta, când voi fi aici. Cred că n-o să fiu prea des aici.

Spusele ei mă obligau măcar la o întrebare, ce avea de gând să facă sau unde anume avea de gând să plece, dar n-am zis nimic, o priveam doar, mestecând încet. Cred că a intrigat-o, nu ştia dacă să creadă că sunt discret, indiferent sau doar nesimțit; în mod normal, de formă măcar, ar fi trebuit să spun ceva, ne vedeam pentru prima oară. Dar eu tăceam. Adevărul e că eram prea tulburat, îmi impuneam să mestec încet şi să-mi liniştesc bătăile inimii, dar nu mă puteam împiedica s-o privesc mai departe şi, cu fiecare clipă care trecea, simțeam că toate sunt nesigure în jurul meu.

— Nu eşti prea vorbăreț, a zis.

— Cu străinii nu sunt.

Credeam că i-am dat o replică inteligentă, dar când am auzit ce-am spus m-am gândit pe loc că par un necioplit sau chiar mitocan şi am încercat să dreg ceva.

— Mi se întâmplă doar prima oară, am adăugat.

A surâs, dar n-a mai răspuns nimic, îşi coborâse din nou ochii în carnetul din care citea probabil ce notase. O clipă mi-am zis că îşi va nota replicile mele stupide sau impresia pe care i-o făcuseră, dar n-a scris nimic. Sunt convins că mă şi uitase.

Nu ştiu cât timp a trecut până a închis carnețelul, l-a vârât în poşetă, s-a ridicat şi s-a apropiat de fereastră. Abia terminasem sendvişul. Aleodor întârzia.

— Îți plac, am auzit-o spunând, fără să se întoarcă spre mine, uitându-se în zare.

Pielea mi s-a înfiorat, nu eram în stare să răspund, oricum nu se aştepta la vreun răspuns din partea mea, a continuat de parcă nu eram acolo.

— Te-am simțit cum mă fixezi de când am dat mâna. Ar trebui să mă supăr şi să retez treaba asta, dar îmi place şi mie. Sper să merite. Poate o să-mi arăți cum stă treaba pe aici în zilele următoare.

Era atât de evident că n-aşteaptă vreo confirmare din partea mea, încât nici măcar nu m-a privit.

Preț de-o clipă ne-am văzut peste câteva luni, şedeam la acelaşi birou, ea privea tot pe fereastra cât un perete, cu spatele la mine, doar că afară soarele nu mai avea putere, ori asta credeam eu, care simțeam că mi se îneacă toate corăbiile. Din senin. Nu trebuie să mai vii cu mine, spunea. De ce nu? întrebam. Sper că nu vrei să ne facem o scenă, spunea. Nici n-o să mai trec pe aici, am să te rog

să le spui tu celorlalți. Să le spui şi că m-am simțit bine cu ei. Nu vrei să... am încercat. Nu vreau, mi-a retezat vorbele înainte să le spun. Şi ce-a fost... am îngăimat. O poveste, uit-o, a spus. Sau faci cum vrei, n-are rost să discutăm, ne facem râu, e mai bine să tăiem acum nodul...

Şi-a ridicat poşeta, mi-a aruncat un „la revedere" peste umăr, zâmbitoare, şi a ieşit cu o fluturare a rochiei înflorate care a umplut întreaga încăpere de parfum de iasomie.

Eram bulversat. Şi Aleodor nu se mai întorcea! Măcar aş fi putut discuta cu cineva despre indiferent ce!

N-aveam nici un chef să mai pătrund în atmosfera tulbure a manuscrisului la care citeam, n-aş fi înțeles nimic. M-am dus la fereastră să privesc în stradă, mă liniştea mereu colcăiala oraşului văzută de sus, era ca într-un film mut foarte animat.

Femei şi bărbați grăbiți, ciocnindu-se unii de alții; vânzători de ziare şi covrigi; şiruri de maşini oprite la semafor şi claxonând cu disperare; troleibuze înaintând ca gândacii.

Deodată, am zărit rochia înflorată, şerpuia printre alte rochii la fel de înflorate. Mersul îi era semeț, pletele îi săltau energic pe umeri, n-a întors o clipă capul, a dispărut după un colț, în bătăile nebuneşti ale inimii mele.

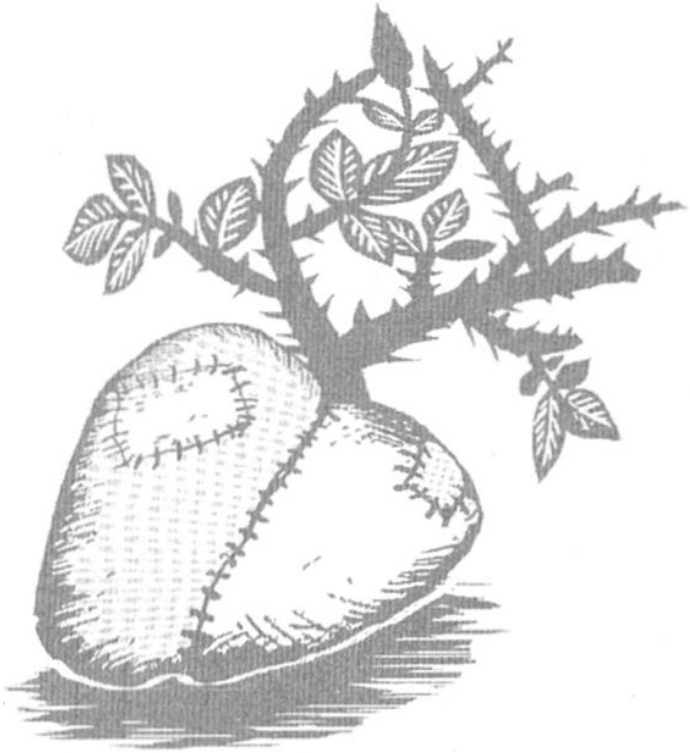

Constantin Vică

Sper să vă dezamăgesc cât mai mult

Singura mea dezamăgire în dragoste sunt eu. Ori mă plictisesc, ori mă simt în plus sau în minus, ori pur şi simplu mă îndrăgostesc de altcineva. Aşa că dezamăgesc, dar timpul le rezolvă pe toate.

Îmi place să plec eu primul. E butonul de restart pe care vreau eu să-l apăs. Altfel, rămân blocat în trecut. Şi, dacă tot plec, rostesc şi ceva puternic, emoționant. De obicei, un căcat. La finalul relației, eşti cel mai prost bărbat din oraş.

După cum se ştie, suntem purtători de gene; evolutiv, dacă nu ne reproducem, dezamăgim. Restul dezamăgirilor sunt de umplutură, să treacă timpul mai repede. Prima dată când am fost părăsit a fost tragic şi de nereprodus. Nu înțelegeam unde fusese eroarea fatală, de ce a dispărut totul şi a rămas în urmă o scrisoare densă şi bacoviană. Persoana nu s-a sinucis, nici eu. Ea s-a căsătorit, eu nu.

Apoi am mai fost dezamăgit ceva vreme de cum eşuează relațiile. Psihanaliza m-a ajutat să trec peste aceste probleme. Nu mi-e foarte clar cum, dar e clar că nu o abordare rațională m-a adus aici. Acum sunt sigur că orice dezamăgire în dragoste ca efect al acțiunilor celuilalt (celorlalți) e doar o iluzie. Dacă ceva n-a mers bine nu e nici o problemă. De aceea dezamăgesc enorm.

Unele persoane au simțul proprietății foarte dezvoltat: corpul meu, mintea mea, corpul tău în proprietatea mea. Mintea celorlalți rămâne o necunoscută inapropriabilă. Cu toate acestea, persoanele sunt dezamăgite tocmai de deciziile luate în mințile celorlalți.

Controlul e o formă avansată de frică. O femeie pe care am iubit-o vrea să fie 100 sigură de tot ce se întâmplă, s-a întâmplat, se va întâmpla. Uneori rezonează cu mania mea de a fi totul în ordine. Un cuplu de maniaci care proiectează

centralizat şi eficient lumea. Relația a eşuat. O altă femeie care m-a iubit mai mult decât era posibil a vrut să ne mutăm într-o lume ficțională. Am început într-un bloc la capătul oraşului, călătorii prin vise, comunicare telepatică, traversarea câmpurilor magnetice, şi am obosit. Eu am ieşit brusc înapoi pe terenul brut al realității şi am vrut să fut. Acest lucru, am aflat în timp, se întâmplă tuturor.

Cel mai frumos este când trece timpul, rănile imaginare se închid, pasiunea la fel. Atunci poți sta liniştit la o cafea cu cea mai mare dezamăgire a vieții tale, amintirile au farmec, momentele stupide capătă înțelegere, observi cât de diferit priveai totul atunci, cât de diferită e persoana din fața ta, pe care ai iubit-o, acum nu, acum vrei să explorezi totul altfel. Dar e clar că zona autonomă de atunci, a trupurilor noastre, nu mai e. Nu mai sunt nici cuvintele grele, care acoperă inabilitatea noastră de a fi rezonabili, de a lăsa să treacă tot ce nu stă.

Dorința şi corpul merg împreună, dar corpul nu merge niciodată până la capăt. Orice dragoste intensă ar trebui să se termine doar transgresiv. Suntem interesați de supraviețuire, nu de comuniunea finală, şi, atunci când alegi corect – supraviețuirea –, îți pare rău. Toți maeştrii spirituali îți indică detaşarea şi intrarea în marele flux al vieții, tu stai în casă trist, aproape mizantrop, privind fotografiile trecutului. Ai pierdut ceva, se ştie. Ai pierdut corpul altuia.

Fiecare persoană dintr-un cuplu vrea să fie în posesia celuilalt. Dar poți avea dezamăgiri într-o dragoste colectivă, tribalizantă? Se poate depăşi posesia, dar trebuie să eliminăm partea din cipul evolutiv care ne spune să ne înmulțim şi să luăm pământul în stăpânire. Instituția cuplului strică jocul. Dacă aş fi feminist, aş refuza întregul discurs al dragostei şi al relației de cuplu pe motive de opresiune şi dominație. Aceste structuri

sunt o invenție recentă în istoria vieții şi nu e de neînchipuit o lume care să nu le conțină. Când vedem că toată construcția utopică a cuplului se duce la vale, suntem disperați, acționăm violent. Orice cuplu e o cetate bine păzită de orice străin.

Cum dezamăgesc? Sunt mai multe moduri şi mă pricep bine la toate. Internetul, de exemplu. Rețeaua mondială e duşmanul cel mai puternic pentru femei. Întotdeauna e un e-mail de citit, un flux RSS de străbătut, o aplicație de încercat, un film de descărcat. Posibilitățile incalculabile ale netului mă țin captiv aşa cum nici o persoană nu ar putea-o face. O călătorie online poate dura o zi întreagă şi o relație cap-coadă.

Cele mai stranii momente sunt cele în care te răceşti. Priveşti către corpul din față, gesturile sunt fermecătoare, lumina pică la fix, se aude în surdină o muzică melancolică, poți fi şi-n America de Sud. Apoi se aude un click, şi în mintea ta se instaurează o tăcere liniară: nimic nu mai contează. Momentul zero, pace şi linişte. În tot acest interstițiu, dragostea se scurge rapid şi nu se mai vede. Uneori e reversibil, speră doctorii şi pacienții. Dar joci la ireversibil, de obicei.

Cele mai penibile momente sunt cele când arzi de dorință şi nu accepți că s-a terminat. Zboară lucruri prin cameră, loviturile se dau fizic şi semantic, sunetele ating volumul maxim. O ceartă pe bază de energii neconsumate. De multe ori, scenariul evoluționist termina cearta într-o partidă excelentă de sex. Dar e şi ziua când cearta te lasă în plin căcat moral şi emoțional. Apoi înveți să te mai linişteşti. Între cele două extreme e un drum foarte scurt, iar eu ştiu să-l traversez rapid.

Povestea a fost aşa: eu aveam 14 ani şi ea era mai mare. Ne-am iubit prin parcuri, curți de şcoli şi apartamente în lipsa părinților. Intens,

melodramatic, adolescentin. Au fost zile în care nu ne puteam vorbi de cât de frumoasă era lumea noastră ascunsă. Citeam pe rupte tot felul de poezii şi misticisme, ne ţineam de mână pe sub copaci şi pentru toate astea chiuleam de la şcoală. Apoi ea a fugit cu un alt tip, şi asta e tot.

{1} *Vocabulaire européen des philosophies. Dictionnaire des intraduisibles,* sous la direction de Barbara Cassin, Seuil/Le Robert, Paris, 2004

{2} Prin „subiecți” înțelegem și personaje de hârtie, desigur.

{3} Sursa: tot CNP-ul, pardon.

Table of Contents

Doliul ne șade bine
    Prefață
ANEXĂ
    Studiu de caz
Marius Chivu
    Chivis (file de jurnal)
Raluca Dincă
    Marile speranțe
Șerban Foarță
    Cu inima în copci
Bogdan Ghiu
    Nu am făcut niciodată decât să(-ți) scriu
Adela Greceanu
    Mers de rață
Mugur Grosu
    Tortul
Augustin Ioan
    Un amator avizat...
Luminița Marcu
    Fotografii cu un Olympus de unică folosință
Mitoș Micleușanu
    Porcule, purcelule, purcelușule!
Ada Milea
    „Ochii sunt orbi”
Matei Pleșu
    3,14
Antoaneta Ralian
    O fată cu numele meu care nu eram eu
Johnny Răducanu
    Nu toate moldovencele sunt la fel
Ionuț Sociu
    unirea urziceni învingea glasgow rangers
Cecilia Ștefănescu
    Sfântul Thomas
Iulian Tănase
    Nu, mulțumesc

Stelian Țurlea
La fereastră
Constantin Vică
Sper să vă dezamăgesc cât mai mult

Table of Contents

Doliul ne șade bine 4
Prefață 4
ANEXĂ 8
Studiu de caz 8
Marius Chivu 10
Chivis (file de jurnal) 10
Raluca Dincă 21
Marile speranțe 21
Șerban Foarță 27
Cu inima în copci 27
Bogdan Ghiu 31
Nu am făcut niciodată decât să(-ți) scriu 31
Adela Greceanu 41
Mers de rață 41
Mugur Grosu 48
Tortul 48
Augustin Ioan 54
Un amator avizat... 54
Luminița Marcu 60
Fotografii cu un Olympus de unică folosință 60
Mitoș Micleușanu 74
Porcule, purcelule, purcelușule! 74
Ada Milea 79
„Ochii sunt orbi” 79
Matei Pleșu 81
3,14 81
Antoaneta Ralian 84
O fată cu numele meu care nu eram eu 84
Johnny Răducanu 92

Nu toate moldovencele sunt la fel 92
Ionuț Sociu 97
unirea urziceni învingea glasgow rangers 97
Cecilia Ștefănescu 101
Sfântul Thomas 101
Iulian Tănase 111
Nu, mulțumesc 111
Stelian Țurlea 115
La fereastră 115
Constantin Vică 123
Sper să vă dezamăgesc cât mai mult 123